

Η ΛΑΒΡΥΣ

Λεσβιακός Λόγος

Τεύχος 2

Δρχ 120

Η ΛΑΒΡΥΣ Λεσβιακός Λόγος

Γυναίκες! Τό περιοδικό αυτό είναι δικό σας! Θέλουμε τή συμμετοχή σας. "Αν έχετε άρθρα, σκίτσα, φωτογραφίες, ποίηση, ιστορίες, προσωπικές έμπειρίες, μεταφράσεις φεμινιστικών και λεσβιακών κειμένων, που θά θέλατε νά δημοσιευτούν, στείλτε τα στή ΛΑΒΡΥ. Θά χαρούμε νά τά δημοσιεύουμε, επώνυμα ή άνωνυμα.

Περιεχόμενα

Ποιες είμαστε	2
Ένα Καφενείο Γυναικών	3
Σφηνες	9
Είναι οι λεσβίες γυναίκες;	10
Αντιστροφή βία	16
Βία στη βία των αντρών	18
Κολπικός Όργασμος	19
Γυναικεία Σεξουαλικότητα	22
Δύο γυναίκες κοιμούνται	30
Σκεψεις πάνω στη γυν. σεξουαλικότητα	33
Λεσβία...αυτό το εξωγήινο τέρας	36
Ποιήματα	39
Η οδύσσεια των Κουβανέζων λεσβίων	40
Ποιήματα	44
Μεταφυσική μισογυνία	46
Λαβρακία	52
Και λίγη λεσβιακή ιστορία	55
Αμαζόνες	56
Λεόβιοσκοπιο	57
Βιβλιοπαρουσίαση: Το Πρωτο Φυλο	64

Τό περιοδικό αυτό βγήκε μέ πολλή αγάπη και ελάχιστα χρήματα! Χρωστάμε ακόμα στό τυπογραφείο. 'Οτιδήποτε έχετε νά συνεισφέρετε, θά γίνει δεκτό και θά βοηθήσει στήν έκδοση του δεύτερου φύλλου.

Κάθε άρθρο εκφράζει τις απόψεις εκείνης που τό έγραψε, κι όχι άναγκαστικά τή συλλογική γνώμη τής ομάδας.

Υπευθνη σύμφωνα με το νομο:
Χαρα Δοντοπουλου
Ρωμανου Μελωδου 4 Αθηνά
Ετησια συνδρομή: δρχ.400
Αλληλογραφία-συνδρομες-οικονομικές ενισχυσεις
ΤΑΧ. ΘΥΡΙΔΑ 2741 ΕΞΑΡΧΕΙΑ ΑΘΗΝΑ

Ένα Καφενείο Γυναικῶν...

Κάθομαι μέ τις φίλες μου στή μέση ενός χώρου γεμάτου γυναίκες, μιλάω, πίνω, φαίνομαι ξένοιαστη, αλλά μέσα μου κλαίω γιατί ἐσύ κάθεσαι μακριά στήν ἄλλη ἄκρη τοῦ δωματίου καί μοῦ λείπεις.

Ἀναρωτιέμαι γιατί φτάσαμε νᾶμαστε τόσο μακριά ἢ μιά ἀπ' τήν ἄλλη, γιατί αὐτή ἢ ἀπόσταση ἀναμεταξύ μας, γιατί αὐτή ἢ πόλωση. Καί ἡ ἴδια ἀπάντηση ἔρχεται γιά χιλιοστή φορά στό μυαλό μου: γιατί ὅταν εἴμαστε μαζί, οἱ δύο μας, ἐγώ ἀναγκάζομαι ν' ἀπομακρυνθῶ ἀπ' τις ἄλλες γυναίκες, αὐτές πού εἶναι τώρα ἢ θά μπορούσαν νά νᾶναι φίλες μου. Ἡ μάλλον μ' ἀναγκάζεις.

Γι' αὐτές πού εἶναι ἤδη φίλες μου λές ὅτι δέν σ' ἄρεσαν, βαριέσαι τή παρέα τους, δέν τις ἀνέχεσαι κἂν. Γι' αὐτές πού θά μπορούσαν νά γίνουν φίλες μου, δέν ἔχεις τίνα πείς ἀκόμα, ἀλλά κρίνοντας ἀπ' τό πῶς ἄρχισες νά μήν ἀνέχεσαι τις τωρινές, ξέρω πῶς τό ἴδιο θά συμβεῖ ἂν ἀρχίσω νά διαλέγω καινούργιες.

Γιατί στό βάθος ἐκεῖνο που ἔχει σημασία εἶναι ἡ πεποίθησή σου ὅτι ἡ φιλία μέ ἄλλες γυναίκες δέν ἔχει χῶρο μέσα σέ μιά σχέση, παρὰ μόνο σάν συμπλήρωμα σέ στιγμές πού κατά τύχη μένουν κενές, σάν μερικές ἀπεγνωσμένες ἐπαφές ὅταν ἐσύ κι ἡ "δικιά σου" δέν τά πᾶτε καλά, σάν ἓνα - δύο τηλεφωνήματα τήν ἐβδομάδα καί μιά-δύο συναντήσεις τόν μήνα ἔτσι γιά "νά τά ποῦμε", καί συνήθως ὄχι μόνη, ἀλλά μαζί μέ τή φιλενάδα σου καί πιθανά κι ἐκείνη μέ τή δική της, ἂν εἶναι λεσβία.

Ἡ σχέση γιά σένα εἶναι τό πᾶν. Ἡ ἀρχή καί τό τέλος. Ἡ κάλυψη ὅλων τῶν ἀναγκῶν. Τό τέλειο δυαδικό ζευγάρι πού τρώει, πίνει, δουλεύει στό κίνημα καί κάνει ἔρωτα μαζί.

Κάνει ἔρωτα μαζί... Αὐτή εἶναι ἡ βάση πού ὀρίζει κι' ὅλα τ' ἄλλα: ἂν κάνουμε ἔρωτα μαζί, θά κάνουμε κι ὅλα τ' ἄλλα μαζί, δέν ἔχουμε ἀνάγκη καμμιᾶ ἄλλη. Καί γιά νά δικαιο-

λογήσουμε αὐτή τήν ἀποκλειστικότητα, τήν ἀποκαλοῦμε "ἀγάπη" γιατί "τά μεγάλα πάθη ζητᾶνε τήν ἀποκλειστικότητα".

Τότε βέβαια πρέπει νά θαυμάζουμε τό Ρωμαίο καί τήν 'Ιουλιέττα κι όλα αὐτά "τ'ἀθάνατα" ζευγάρια πού μᾶς προβάλλει ἡ πατριαρχική ἱστορία κι ἡ πατριαρχική λογοτεχνία σάν πρότυπα τῆς ἰδανικῆς ἀποθέωσης τῶν "ἀνθρώπων" σχέσεων.

Ἐγώ ὅμως, ὅταν ἀρχισα σιγά σιγά νά πιάνω τό νόημα τοῦ φεμινισμοῦ, κατάλαβα πώς αὐτές οἱ "ἀνθρώπινες" σχέσεις πού ἀπώτερη μορφή τους εἶναι ὁ "ρομαντικός ἔρωτας" κάθε ἄλλο παρά ἀνθρώπινες εἶναι, γιατί στήν οὐσία καταπιέζουν τά ἄτομα πού 'χουν κλειστεῖ σ' αὐτές.

Σάν φεμινίστριες ξέρουμε πιά ὅτι ὁ ἀποκλειστικός ἔρωτας, ὁ ἀποκλειστικός γάμος, εἶναι ἡ μορφή σχέσεων πού καθιερώθηκε ἀπό τοὺς ἄντρες γιά νά μᾶς ἀπομακρύνει ἀπ' ὅλους τριγύρω μας, νά μᾶς ἀπομονώσει, κι ἔτσι αὐτοί νά μᾶς κυβερνᾶνε ἀπόλυτα.

Καί γιά νά μήν παραπονιόμαστε μᾶς λένε ὅτι τό κάνουν ἀπό ἀγάπη, ὅτι ἡ ὑπερβολική ἀγάπη τους, ἡ ἀνάγκη τους γιά μᾶς ζητᾷ αὐτή τήν ἀποκλειστικότητα, κι ὅτι ἂν κι ἐμεῖς τοὺς ἀγαπᾶμε τό ἴδιο ἔντονα, θά τοὺς ἀγαπᾶμε ἀποκλειστικά.

"Ὅπως καί νά τό ἐξετάσουμε τό θέμα, ἡ ἀποκλειστική σχέση ἢ βασιμμένη στό "μεγάλο ἔρωτα" καταπιέζει τή γυναίκα.

Καί σάν φεμινίστρια πίστευα κι ἔλπιζα πώς κύριος στόχος μας θά 'ταν νά καταστρέψουμε τίς ἀποκλειστικές σχέσεις, πού 'ναι ἐξουσιαστικές, σχέσεις βασιμμένες στό ψέμμα.

Ἐσύ ὅμως μοῦ ζητᾷς ἀκριβῶς μιὰ τέτοια σχέση. Μοῦ λές ὅτι μέ μᾶς τά πράγματα εἶναι διαφορετικά: εἴμαστε λεσβίες, ξέρουμε κι οἱ δύο πώς οἱ ἄντρες καταπιέζουν, γι' αὐτό κι ἀρνηθήκαμε τίς σχέσεις μ' αὐτούς. Σάν λεσβίες καταλαβαίνουμε, νιώθουμε, πονᾶμε, ἀγαπᾶμε ἡ μιὰ τήν ἄλλη, ἄρα δέν μπορούμε ν' ἀποκαλέσουμε τή δικιά μας ἀποκλειστική σχέση ἐξουσιαστική.

Λές ὅτι σάν θεωρία δέχεσαι αὐτά πού εἶπα παραπάνω, ἀλλά πώς δέν εἶναι δυνατό νά βαδίσουμε ἐμεῖς δια-

φορετικά, ν' ἀνοίξουμε καινούργιους δρόμους ὅσο ἡ κοινωνία γύρω μας παραμένει ἡ ἴδια.

Λές ἐπίσης πώς τά πράγματα πού μᾶς ἔχουν περάσει τόσο ἔντονα δύσκολα ξεπερνιοῦνται, ἴσως εἶναι κι ἀδύνατο νά ξεπεραστοῦν.

Προσπαθῶ νά σοῦ ἐξηγήσω πώς δέν μπορούμε ν' ἀποκαλοῦμε τοὺς ἑαυτοὺς μας λεσβίες φεμινίστριες ἂν ἀπλά καί μόνο γράφουμε θεωρίες χωρίς νά προσπαθοῦμε στό ἐλάχιστο νά τήν ἐφαρμόζουμε μέσα στή δικιά μας ζωή.

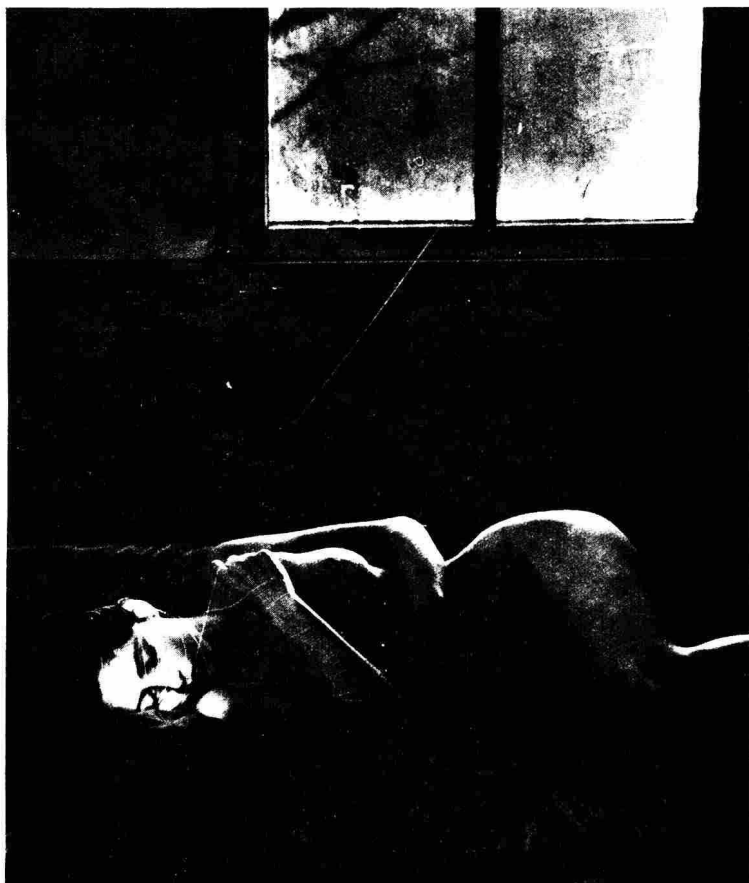
Ξέρω πόσο δύσκολο εἶναι νά ξεπεράσουμε ὅσα μᾶς ἔχουν μάθει. Ξέρω πόσες ἀνασφάλειες ἔχω, πόσο μόνη νοιώθω συχνά, ὅταν δέν ἔχω πλάϊ μου κάποια νά μέ συντροφεύει, πόσο ζηλεύω ἅμα αὐτή ἡ κάποια μ' ἀφήσει γιά μιάν ἄλλη. Ξέρω ἐπίσης πόσο πολύ πιό δύσκολο ἴσως εἶναι γιά μᾶς νά ξεπεράσουμε αὐτές τίς προαιώνιες πλύσεις ἐγκεφάλου.

Στό κάτω-κάτω ἐμεῖς οἱ λεσβίες κουβαλᾶμε μέσα μας χίλιες δύο ἐνοχές. Μᾶς ἔχουν πάντα κατηγορήσει πώς εἴμαστε ἀνώμαλες, ἀφύσικες, μᾶς ἔχουν πεῖ ὅτι δέν ἔχουμε θέση στή κοινωνία. Μᾶς ἔχουν καταδικάσει στήν ἀφάνεια, στήν ἀνυπαρξία.

Κι' αὐτές ἀκόμα ἀνάμεσά μας πού ξέρουν πώς τό ν' ἀγαπᾶμε μιὰ ἄλλη γυναίκα εἶναι τελείως φυσιολογικό, ἀκόμα κι ἐπαναστατικό, κι' ἐμεῖς ἀκόμα οἱ συνειδητοποιημένες λεσβίες ξέρουμε καλά πώς αἰωρούμαστε σ' ἕνα τεράστιο κενό. Ἀπό πίσω μας βρίσκεται μιὰ κοινωνία πού δέν μᾶς θέλει ἀλλά καί δέν μᾶς κάνει: ἕνας τρόπος ζωῆς πού παρόλο πού τόν κατηγοροῦμε παρέχει μιὰ ὀρισμένη σιγουριά πού ἔχουμε ἀπαρνηθεῖ: ἡ οἰκογένεια, ἡ προνομιοῦχα σχέση μ' ἕναν ἄντρα, ἡ εὐλογημένη μέσα στό γάμο μητρότητα, ὅλα αὐτά δέν εἶναι γιά μᾶς. Μπρός μας πάλι ἀνοίγεται ἕνας ἀτέλειωτος δρόμος κι ἄγνωστο, εἶναι πού πάει. "Ὅλα εἶναι δυνατά τίποτα ἀδύνατο.

Χαράζουμε μιὰ νέα μορφή ζωῆς πού ἀπορρίπτει ὅλα τά γνωστά στη-

ρίγματα και προσπαθεῖ νά δημιουργήσει μιά νέα ἠθική πού θέλει νά καταργήσει παλιούς κανόνες συμπεριφοράς ἀφήνοντάς μας ἐλεύθερες νά πειραματιστοῦμε, νά ψάξουμε τούς ἑαυτούς μας, νά βροῦμε τή δική μας ἀλήθεια, ν' ἀνακαλύψουμε τίς δικές μας ἀρχές, νά μάθουμε τέλος πάντων ποιές εἴμαστε, ποιές οἱ ικανότητές μας, ποιὰ ἡ πραγματική μας σχέση μέ τόν ὑπόλοιπο κόσμο γύρω μας καί ἰδιαίτερα μέ τίς ἄλλες γυναῖκες.

Αὐτά εἶναι ἡ προοπτική μιᾶς τέλειας ἀπελευθέρωσης πού οἱ πιθανότητες της εἶναι ἀμέτρητες, πράγμα πού μᾶς ἐνθουσιάζει, ἀλλά καί μᾶς φοβίζει συγχρόνως γιατί ὅλα εἶναι ἀκόμα ἀβέβαια, ἀκαθόριστα, σκεπασμένα ἀπό τή καταχνιά τῶν αἰώνων.

Εἴμαστε, ἀγάπη μου, σάν τά νεογέννητα μωρά πού ἔχασαν τήν ὑγρή ζέστα τῆς μήτρας καί βγῆκαν σ' ἕνα κόσμο ἄγνωστο γεμάτο μυριάδες πιθανότητες πού ἐξιτάρουν ἀλλά καί φοβίζουν. Κάνουμε τά πρῶτα μας βήματα δειλά-δειλά καί τρεμουλιαστά, κι ὅλα μᾶς φαίνονται παράξενα, για-

τί εἶναι καινούργια, καί κάθε τι παράξενο φοβίζει στήν ἀρχή. Κάθε τι τό καινούργιο φοβίζει.

"Ετσι ὄχι μόνο ἔχουμε τό φόβο ὅτι θά μᾶς ποῦν ἀνώμαλες, πιθανό θά μᾶς ἐξοντώσουν, ὄχι μόνο ἔχουμε τό φόβο ὅτι περάσαμε τό ποτάμι καί γιά μᾶς ὁ γυρισμός στήν πίσω ὁχθὴ εἶναι πιά ἀδύνατος, ἔχουμε καί τόν πρόσθετο φόβο ὅτι μπροστά μας τό τοπίο εἶναι ἄγνωστο, δέν ξέρουμε τί μᾶς περιμένει.

Τά ξέρω ὅλα αὐτά. Ξέρω, καταλαβαίνω πώς σ' αὐτή τήν ἱστορική στιγμή ὅλες μας-ὄχι μονάχα ἐσύ - ἀναζητᾶμε τή σιγουριά μιᾶς ἀποκλειστικῆς σχέσης πού θά μᾶς βοηθήσει ν' ἀποκαλύψουμε τόν Νέο Κόσμο. "Ὅλες ζητᾶμε-ἢ ἔχουμε ἀνάγκη κι ἄς μή ζητᾶμε - μιᾶ γυναῖκα πού θά τήν ἔχουμε σίγουρη, μόνιμη συντρόφισσα, γιατί ὑπάρχει κι ἄλλος ἕνας σημαντικός φόβος: πώς πολύ λίγες ἀπό μᾶς εἶναι συνειδητοποιημένες κι ἔτοιμες νά δηλώσουν λεσβίες, νά ποῦν σέ μιᾶ σχέση, κι' ἐτσι ἅμα βρεῖς μιᾶ τήν δένεις μή τυχόν καί σοῦ φύγει.

Τά καταλαβαίνω όλα αυτά αλλά δεν μπορώ νά δεχτώ τήν ανασφάλειά σου, τήν ανάγκη σου, σάν τόν ὄρο πού πάνω του θά στηριχτεί ή σχέση μας.

Σέ πονῶ αλλά μοῦ εἶναι ἀδύνατο ν' ἀρνηθῶ γι' αὐτό τόν πόνο κάθε ἄλλης γυναίκας πού ἴσως θέλει νά μοῦ ἀνοιχτεῖ.

Σ' ἀγαπῶ αλλά δέ θεωρῶ τήν ἀγάπη μου γιά σένα σάν κάτι πού θ' ἀποκλείσει τήν ἀγάπη μου γιά ἄλλες γυναῖκες.

Μοῦ λείπεις, φοβᾶμαι κι ἐγώ νά σ' ἀφήσω νά φύγεις ἀπ' τή ζωή μου, αλλά δέν θ' ἀφήσω τό φόβο τοῦ κενοῦ πού δημιουργεῖ ή ἀπουσία σου νά μ' ἀπομονώσει ἀπό τίς ἄλλες γυναῖκες.

Σ' ἔχω ἀνάγκη, αλλά ἀκόμα μεγαλύτερή μου ἀνάγκη εἶναι ή ἐλευθερία, ή δυνατότητα ν' ἀναπτύξω τόν ἑαυτό μου ὅπως ἐγώ τό καταλαβαίνω καί τό νιώθω καί τό θέλω, ή δυνατότητα ν' ἀναπτύξω φιλίες μέ ἄλλες γυναῖκες, στενές ἐπαφές, δεσέματα πού θ' ἀνατρέψουν ὅλα τά ἐμπόδια πού μᾶς ἔβαλαν οἱ ἄντρες μέχρι σήμερα καί πού θά προχωρήσουν τό κίνημά μας.

Σέ θέλω κοντά μου νά μιλήσουμε, νά γελάσουμε, ν' ἀγαπηθοῦμε αλλά δέν βλέπω γιατί αὐτό πρέπει νά μέ σταματᾷ ἀπό τό νά μιλήσω, νά γελάσω, νά ἐπικοινωνήσω βαθιά κι ἐντονα μ' ἄλλες γυναῖκες.

Γιά μένα ή σχέση δέν εἶναι κάλυψη ἀναγκῶν, αλλά μιά πράξη δημιουργική μέσα ἀπ' τήν ὁποῖαν ψάχνουμε ψηλαφιστά, μεγαλώνουμε.

Γιά μένα, τό κίνημα δέν εἶναι ἕνας ἀγώνας πού 'χει βάλει ὀρισμένους ἀπώτερους στόχους καί γιά τούς ὁποῖους θά γράψουμε θεωρία, γνωρίζοντας, ὅπως εἶπες κάποτε, πώς τούς στόχους αὐτές δέ θά τούς δοῦμε νά πραγματοποιοῦνται στήν ἐποχή μας, ὅσο δηλαδή ζοῦμε ἐμεῖς. Τό κίνημα γιά μένα εἶναι ή ἀμεση καθημερινή πραγματικότητα, πώς δηλαδή ή κάθε μιά ἀπό μᾶς κι ὅλες μαζί βιώνουμε αὐτό πού λέμε ἀλλαγῇ, πώς ἐξασκούμαστε τώρα γιά τή κοινωνία πού ὀραματιζόμαστε νά φτιάξουμε αὔριο.

Κάθε φορά πού λέμε τίς καινούρ-

γιες, αὐτές πού ἔρχονται μετά ἀπό μᾶς, θά πειραματιστοῦν, νά ἐφαρμόσουν τίς νέες ιδέες στό κίνημα, ἐμεῖς ἀρκετά κάναμε, κάθε φορά πού ἀνατρέχουμε στήν ἀσφάλεια τῶν πατριαρχικῶν θεσμῶν, κάθε φορά πού ζητᾶμε νά καλυφτοῦμε μέ "παντρο-λογήματα", μέ "ἀποκλειστικές σχέσεις", κάθε φορά πού ἀπομονωνόμαστε στό δυαδικό ζευγάρι, παραμερίζοντας ὅλες τίς ἄλλες γυναῖκες, ἐκτός ἀπό μερικές τυπικές ἐπαφές, προδίνουμε τό κίνημά μας.

Καί κλείνουμε συνάμα τόσες πόρτες ἀποκλείουμε τόσες ὁμορφες ἐντονες πιθανότητες, τόσες γυναῖκες, τόση ἐπικοινωνία, τόση ἀγάπη, πού θά μπορούσε νά μεγαλώσει ἀνάμεσά μας.

Κάποτε ή "Εἰμα Γκόλντμαν εἶπε: "ή ἀγάπη δέν εἶναι ἕνα περιορισμένο φαινόμενο, αλλά ἕνα ἄπιαστο συναίσθημα πού μεγαλώνει καί δυνάμυνει ἀνάλογα μέ τόν ἀριθμό τῶν ἀνθρώπων πού τό ἐμπνέουν".

Ἡ Goldman σάν ἀφοσιωμένη ἀναρχοφεμινίστρια ἤξερε καλά πώς ή πρώτη ἀνάγκη τῶν γυναικῶν εἶναι τό πλημμύρισμα τῆς ζωῆς μας ἀπό ἀγάπη, τό ἀνοιγμα πρὸς τά ἔξω, αὐτό δηλαδή πού μᾶς ἐμπόδισαν νά κά-νουμε τόσους αἰῶνες τώρα. Κάθε μιά μας μόνη, ἤξερε ὅτι θά μᾶς ἔκαναν καλά, ὅλες μαζί ἀγαπημένες κι ἐνωμένες ποτέ. "Ἡξερε ἐπίσης πώς ή ἀγάπη ἔρχεται ὄχι σάν σίφουνας ρομαντικός καί φουριόζος, αλλά σάν ἀποτέλεσμα μακρόχρονης ἐπαφῆς καί ἐπικοινωνίας, ή ὁποία τότε ὀδηγεῖ στή συλλογική προσπάθεια, στήν ὁμαδική ζωή, πού εἶναι ή βάση τοῦ φεμινισμοῦ καί τῆς ἀλλαγῆς πού ἐπιζητᾶμε.

Κι' ἂν γιά σένα, ὅπως καί γιά μένα, οἱ λεσβίες εἶναι ἀπό τίς κύριες δυνάμεις μιᾶς τέτοιας ἀλλαγῆς, πώς εἶναι δυνατό νά μήν παλεύουμε ἀπό τώρα, μέσα στίς προσωπικές μας σχέσεις κι ἐμπειρίες, γιά τή δημιουργία μιᾶς συνείδησης πού νά κάνει δυνατή αὐτή τήν ἀλλαγῇ;

Ἡ φιλία, ή ἀλληλοὑποστήριξη, τό στενὸ δέσιμο ἀνάμεσά μας, εἶναι ἀπαραίτητες προϋποθέσεις ἀλλαγῆς, γιατί δημιουργοῦν ἐναλλακτικούς

τρόπους ζωής, σάν αυτούς που θέλουμε κάποτε νά πετύχουμε για όλη τή κοινωνία. Κι' έτσι μαθαίνουμε από τώρα τήν αλλαγή. "Υστερα είναι καί τό άλλο. Πολύ πρακτικά, θά μās δώσουν τή δυνατότητα ν' αγωνιστοῦμε πιό συστηματικά καί νά βροῦμε τή δύναμη ν' ἀντισταθοῦμε στίς ἐναντιότητες που θά μās παρουσιαστοῦν. "Αν δέν ἔχουμε τέτοιο δέσιμο, τέτοια ἐπικοινωνία μέ πολλές γυναῖκες, ἄν δυσπιστοῦμε ἡ μία πρὸς τήν ἄλλη, ἄν ἔχουμε ἐμπιστοσύνη μόνο στή φιλενάδα καί ἀρνιόμαστε συμπάρασταση στή φίλη, τότε πὼς διαφέρουμε-πὼς θά φτάσουμε νά διαφέρουμε ἀπὸ τό ζευγάρωμα τό ἐτερόφυλο τῆς πυρηνικῆς ἀπομονωμένης οἰκογένειας; Καί ἐπὶ πλεόν, ἄν δυσπιστοῦμε ἡ μία πρὸς τήν ἄλλη καί λέμε πὼς δέν ἔχουμε ἀνάγκη παρὰ τή φιλενάδα, πὼς θά φτιάξουμε ἓνα κίνημα: Ναί, εἶναι δύσκολο, πολύ δύσκολο, ἀλλά πρέπει κάπου νά γίνει ἡ ἀρχή, νά τό ριψοκινδυνέψουμε.

Ἐγὼ ἔτσι τό βλέπω: οἱ φίλες μου κι' ἐγὼ εἴμαστε μιά ομάδα προσωπική καί πολιτική, κι ἡ σημασία της εἶναι ἀμέτρητα, ἀπίστευτα μεγάλη. Εἶναι ἓνας πυρήνας που ἀγωνίζεται μέ τήν πνευματική, συναισθηματική καί πολιτική ἀλληλοσυμπάρασταση για τή διάσωση τῆς κάθε μιᾶς ἀπὸ τίς γυναῖκες που τόν ἀποτελοῦν, καί για τή διάσωση τῶν ἰδεῶν μας. "Ισως ὅχι ὅλες μέ τόν ἴδιο τρόπο, ἀλλά στήν ἴδια γραμμή, μέ τόν ἴδιο σκοπό. Κι ὅσο πιό πολλές ἀδελφές, τόσο τό καλύτερο, γιατί ὁ πόνος ὁ γυναικεῖος, κι ἡ χαρά ἡ γυναικεία κι ἡ ἔμπνευση, κι ὁ ἐνθουσιασμός μας, εἶναι πολύ βαθειά κι ἐντονα πράγματα για μιά μόνο γυναίκα. Κι ὅσο πιό πολλοί πυρῆνες, τόσο μεγαλύτερη κι ἡ κοινότητα. Κι ἡ κοινότητα για τίς λεσβίες φεμινίστριες σημαίνει κίνημα, ἐφ' ὅσον ἡ πολιτική μας ζωή βγαίνει μέσα ἀπὸ τή προσωπική ζωή.

Συχνά, ὅταν σοῦ μιλάω για συλλογικότητα, για φιλία, μού λές ὅτι πρέπει νάχω τρομερές ἀνασφάλειες. Δέν θές νά καταλάβεις ὅτι ἡ συλλογική δουλειά καί ζωή, ἡ φιλία, κι ἡ ἀλληλοβοήθεια ἀνάμεσα στίς γυ-

ναῖκες εἶναι για μένα ζήτημα βαθειᾶς πολιτικῆς πεποίθησης, καί ἡ πηγή ἀπειρης χαράς. Οἱ καλύτερες κοινωνίες εἶναι βασισμένες στή συλλογικότητα, στή μέριμνα, στό σεβασμό καί τήν ἀγάπη που τρέφει ὁ καθένας για τοὺς ἄλλους, στή χαρά που ἔρχεται ὅταν ξέρεις ὅτι ἔχεις στενή ἐπαφή μέ ἄλλους ἀνθρώπους, ἐπικοινωνία που ξεπερνᾷ τὰ ἐπιφανειακά, δίνει νόημα στή ζωή, τήν κάνει Ζωή κι' ὄχι ἀπλή ἐπιβίωση-ἓνα νόημα που τὸ χουμε χάσει μέσα στήν ἀπομόνωση τῆς πυρηνικῆς οἰκογένειας.

Για μās τίς λεσβίες φεμινίστριες, που παλεύουμε για μιά τέτοια κοινωνία, για μιά κοινωνία χωρίς ἀλυσίδες, χωρίς διακρίσεις, χωρίς φτώχεια, χωρίς βία, χωρίς μίσση, αὐτή ἡ ἐπικοινωνία, ἡ δημιουργία συστημάτων γυναικειᾶς ἀλληλοῦπο-στήριξης που βασίζονται στή φιλία ἀνάμεσά μας, ἀποκτᾷ ἀκόμα πιό μεγάλη σημασία.

Ἀνασφάλειες, λές... Κάπως ἔχεις, νομίζω, ἀντιστρέψει τὰ πράγματα... ναί, παραδέχομαι ὅτι ἔχω κι ἐγὼ ἀνασφάλειες. Στό εἶπα ἤδη ἐξ' ἄλλου. Ἀλλά νομίζω πὼς βασιικά τό ἀνοιγμα πρὸς τὰ ἔξω, πρὸς ἄλλες γυναῖκες, βασίζεται περισσότερο στήν κατανίκηση τῆς ἀνασφάλειας. Ἐγὼ πιστεύω πὼς ἡ ἐμπιστοσύνη προέρχεται ἀπὸ τήν ἀνασφάλεια, ἡ δυσπιστία ἀπὸ τήν ἀνασφάλεια, κι ὁδηγεῖ σέ περισσότερη ἀνασφάλεια, κι ἀπομόνωση. Κι ἡ δυσπιστία προέρχεται ἀπὸ τή ζωή που μās ἔχουν ἐπιβάλλει σάν λεσβίες, μιά ζωή κρυφότητας, ὅπου νομίζουμε ὅτι ὅλοι εἶναι ἐπικίνδυνοι καί δέν κάνει νά τοὺς ἀνοιγόμαστε, κι ὅτι κανεῖς δέν ἐνδιαφέρεται νά μās ἀκούσει - κατ'ἐπέκταση κι οἱ ἴδιες οἱ ἄλλες λεσβίες. Μά ἔτσι μās ἔχουν πείσει, κι ἔτσι μās κρατᾷν διασπασμένες κι ἀπομονωμένες τή μιά ἀπὸ τήν ἄλλη. Γιατί ἔτσι κίνημα δέν γίνεται, ἀλλαγή δέν γίνεται, κι αὐτοὶ πετυχαίνουν τό σκοπό τους.

Ἐτσι ὅπως τό βλέπω ἐγὼ τουλάχιστο, τό πρόβλημά μας εἶναι παράδοξο κι ἀντιφατικό. Ἀπὸ τή μιά πλευρά, φοβόμαστε νά μείνουμε μόνες,

καί μπαίνουμε σέ σχέσεις αποκλειστικές πού μαγικά θά ἐκμηδενίσουν τή μοναξιά μας καί θά καλύψουν τίς ἀνάγκες μας. 'Αφ' ἑτέρου κλεινόμαστε σέ μιὰ τέτοια σχέση πού μᾶς καταδικάζει στήν ἀποπνιχτική ἀπομόνωση, ἀφοῦ φοβόμαστε νά ριψοκινδυνέψουμε κάθε ἄλλη γνωριμία μή τυχόν καί αὐτή φέρει μαζί της τή διάλυση τῆς σχέσης μας. "Όταν κάθε γυναίκα ἀντιμετωπίζεται σάν κίνδυνος, σάν ἀντίζηλη, σάν ἐκείνη πού θά μᾶς ἀπομακρύνει τή μιὰ ἀπό τήν ἄλλη, τότε σέ τί διαφέρει ἡ σχέση μας ἀπό τά ἑτερόφυλα κατεστημένα ζευγαρώματα ὅπου ἡ κάθε γυναίκα εἶναι πιθανή "γκόμενα" τοῦ φίλου/ἀνδρα μας, καί κατά συνέπεια ὁ ἐχθρός μας, ἀντί μιὰ ἄλλα γυναίκα πού θά μπορούσε νά ναι ἡ καλύτερή μας φίλη;

Αὐτά κάθομαι καί σκέπτομαι, καθώς ἐσύ κι ἐγώ βρισκόμαστε στό ἴδιο δωμάτιο, ἀλλά μίλια μακριά ἡ μιὰ ἀπό τήν ἄλλη. Θέλω τόσο νά σέ πλησιάσω, νά σέ βεβαιώσω πώς σ'ἀγαπῶ, πώς ἡ φιλία μου μέ ἄλλες γυναῖκες δέν σοῦ ἀφαιρεῖ τίποτα, παρᾶ ἴσως λίγο χρόνο, χρόνο πού δέν θά τόν θεωροῦσες κενό καί ἀβάσταχτο ἂν κι ἐσύ πίστευες στή φιλία, ἂν εἶχες κι ἐσύ ἐπικοινωνία μέ ἄλλες γυναῖκες. Δέν ξέρω ὅμως ἂν ποτέ θά μέ πιστέψεις, ἂν θά τό δεχτεῖς, ἂν θά θελήσεις νά προχωρήσεις μαζί μου στό δρόμο αὐτό πού ἀνοίγουμε ὅλες μαζί. Κι ὁ πόνος μου εἶναι μεγάλος, κλαίω μέσα μου, κι ἀναρωτιέμαι μέ ἀπόγνωση πόσο φόρο ἀκόμα πρέπει νά πληρώσουμε γιατί, ἐνῶ θέλουμε κάτι τό διαφορετικό, εἴμαστε δεμένες μέ τό κα-

τεστημένο. Πόσες ἀκόμα ἀπό μᾶς θά πονέσουν, θά δυστυχίσουν, θά ἀπογοητευθοῦν, ἐπειδή ἡ ἀνδροκρατούμενη κοινωνία ἀσκεῖ τέτοια ἐπιρροή πάνω μας, πάνω στίς σκέψεις μας, στή ζωή μας. Πόσο θά καθυστερήσει τό κίνημά μας ἐπειδή μᾶς εἶναι φοβερά δύσκολο νά βάλουμε στή πράξη αὐτά πού ὅλες πιστεύουμε γιά νά προχωρήσουμε μαζί χέρι - χέρι πρὸς τό μέλλον.

Ἡ φεμινιστική ἐπανάσταση εἶναι ἴσως ἡ πιό δύσκολη ἀπό ὅλες τίς ἐπαναστάσεις. Ζητά πάνω ἀπ' ὅλα τήν προσωπική μας συνειδητοποίηση, μᾶς ζητᾶ νά δουλέψουμε σκληρά γιά ν' ἀλλάξουμε τοὺς ἴδιους τοὺς ἑαυτοὺς μας, πρὶν ζητήσουμε ἀπ' τίς ἄλλες ν' ἀλλάξουν. Ζητά τήν πραγματική, τή ὁλοκληρωτική ἀλλαγὴ, μᾶς ἀνασκαλεύει τὰ σωθικά μας, ἐκεῖ πού εἶναι σωρευμένοι ὅλοι οἱ φόβοι μας, ὅλες οἱ ἀμφιβολίες μας, ἐκεῖ πού πονᾶμε πιό πολύ. Εἶναι μιὰ ἀλλαγὴ πού φοβίζει περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη, γι' αὐτό καί τῆς ἀντιστεκόμαστε τόσο. "Υστερα, ἡ φεμινιστική ἐπανάσταση ζητᾶ καί τήν ὁλοκληρωτική πίστη μας, τήν τυφλή ἐμπιστοσύνη πώς θά πετύχουμε τό σκοπὸ μας, πώς θά φέρουμε τήν ἀλλαγὴ πού ἐπιδιώκουμε-εἶναι μιὰ πράξη ἀγάπης καί πίστεως συνάμα, πού ἔχει τή δυνατότητα νά μᾶς ἐξαρσιώσει, ἂν τῆς δοθοῦμε ὁλοκληρωτικά. Ὁ δρόμος μπροστά μας εἶναι μακρὺς καί δύσκολος, ὅμως ἂς μὴν ἀφήσουμε τίποτα νά μᾶς σταματήσει. Γιατί κανένα μελλοντικό ἐμπόδιο δέν μπορεῖ ποτέ νά συγκριθεῖ μέ τόν πόνο τῶν αἰώνων πού ἀφήνουμε πίσω μας.

Χαρούλα

Στά τέλη τού Φλεβάρη ακούσαμε τή χαρούμενη είδηση: "Τό Καφενείο τών Γυναικῶν ἀνοίξε." Επιτέλους, σκεφθήκαμε, ἕνας χώρος γιά γυναῖκες! Καί ἐτσι σπεύσαμε ἐγώ καί οἱ φίλες μου, νά επισκεφτοῦμε τό Καφενείο.

Ἡ πρώτη μας εντύπωση ἦταν μάλλον καλή. Αργότερα ἀρχίσαμε νά σκεφτόμαστε καί νά ρωτᾶμε, τί ζητᾶνε οἱ ἄντρες σ' ἕνα καφενείο γυναικῶν. Οἱ ἀπαντήσεις ἦταν: "Δέν θέλουμε νά γίνουμε γκέτο." "Μποροῦν νά ἐρχονται, ἐφ' ὅσον συνοδεύονται."

Γιά σκεφθεῖτε λοιπόν, κάθε γυναῖκα πού ἐμπαινε στό Καφενείο τών Γυναικῶν νά συνοδεύε καί ἀπό ἕναν ἄντρα! Τότε τό περίφημο Καφενείο τών Γυναικῶν θά μπορούσε νά λέγεται "Βυζάντιο" ἢ, γιὰτί ὄχι, "Καφενείο ἡ Ἑλλάς". Καί ἐξάλλου δέν καταλαβαίνω, γιὰτί θά πρεπε νά τοὺς ἀφήνουμε νά χῶνουν τή μῆτη τους παντοῦ.

Ὅπως δείχνουν ὅμως τὰ πράγματα, δέν μπόρεσαν οἱ γυναῖκες τῆς Κίνησης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν νά αποκλείσουν τοὺς ἄντρες ἀπ' τό Καφενείο. Γιὰτί αὐτοῖ ἐπιτρέπεται νά πηγαίνουν παντοῦ. Ἐνῶ οἱ γυναῖκες, γιά χρόνια ολόκληρα, δέν τόλμησαν νά πάνε σ' ἕνα ἀπό τὰ καφενεῖα τους.

Καί ἀκόμα πού συνέβει στό Καφενείο τών Γυναικῶν. Γυναῖκες τῆς Κίνησης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν πού ἀποκαλοῦνται φεμινίστριες εἶπαν πῶς ἐνοχλοῦνται ἀπό τίς λεσβίες. Καί μάλιστα ἐγίνε μάζωξη γιά νά δοῦν πῶς μποροῦν νά σώσουν τό Καφενείο. Γιὰτί, σκεφτεῖτε, τί θά εἶχε γίνει, ἂν τό ἀμοιρο αὐτό Καφενείο εἶχε "στιγματιστεῖ" σάν λεσβιακό! Συμφορά! Καί τί θά σκεφτεται ὁ κόσμος, καί οἱ ἄντρες, ὅταν βλέπουν δυὸ γυναῖκες νά εἶναι πιασμένες χέρι μέ χέρι. "Αὐτές εἶναι λεσβίες." Καί τό πιό φοβερό εἶναι νά τολμήσεις νά φιλήσεις τή φίλη σου ἢ τίς φίλες σου. Καί ἐδῶ δέν μιλάμε γιά φλογερά φιλιὰ ἐρωτικοῦ πάθους, ἀλλὰ γιά φιλιὰ πού μ' αὐτά λέει κανεῖς "Κάλησπέρα", ἢ "γεια σας". Φτάνει ὅμως καί μόνο ὅτι εἴμαστε λεσβίες. Γιὰτί καμμιά ἀπό τίς γυναῖκες τῆς Κίνησης δέν ἐνοχλήθηκε ὅταν ἕνα "ετερό" ζευγάρι φιλιόταν στό Καφενείο.

Γίνανε πολλές συζητήσεις γι αὐτό. Καί μόνο μία γυναῖκα ἀπὸ τή Κίνηση μας ὑποστήριξε. Πάντως τό γεγονός εἶναι ὅτι ἡ Κίνηση μας ἐδιώξε. Ὁχι ἀμεσα, ἀλλὰ μας ἔκαναν νά μὴν αισθανόμαστε καλά, μετὰ ἀπὸ ὅλα αὐτά. Ἐλπίζουμε ὅμως σύντομα ν' ἀνοίξουμε δικό μας Καφενείο. Καί φυσικά, μόνο γιά γυναῖκες!

Αγαθὴ

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΛΕΣΒΙΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ;

(ή πέρα από τόν άνδρα
καί τή γυναίκα)

Μέ τή πρώτη ματιά ίσως τό ἐρώτημα φανεῖ ἀστεῖο, ἀλλά ἂν τό ἀναλύσουμε παρὰ πέρα, θά διαπιστώσουμε πώς κάτι πού μᾶς φαίνεται ὀλοφάνερο καί αὐτονόητο ὀφείλεται μόνο σέ κοινωνικές συμβάσεις καί σέ κληρονομημένους τρόπους σκέψης, ἔτσι ὥστε ὅταν αὐτοί ἀναγνωριστοῦν σάν τέτοιοι καί χάσουν τήν χροιά τῆς ἀντικειμενικότητας, νά ἔχει ἔρθει ἡ ὥρα, νά παραμεριστοῦν.

Ἄς πάρουμε τόν ὑπαρκτό διαχωρισμό τῶν δύο φύλων: τά δύο αὐτά συγκροτοῦν

μιάν ἀδιάσπαστη ἐνότητα, τό ἓνα ὅθεν μπορεῖ νά κατανοηθεῖ χωρίς τό ἄλλο, τά δύο ἔχουν διαχωριστεῖ μέ σκοπό τήν ἐνωση τους γιά νά ἐξυπηρετήσουν τήν ἀναπαραγωγή. Αὐτές οἱ ἐννοιες ἔχουν ξεπηδήσει ἀπ' τήν περιοχὴ τῆς Βιολογίας, καί ἰδωμένες μέσα ἀπ' αὐτήν τήν περιοχὴ καί μόνο ὑποβάλλουν καί εἰσάγουν μίαν ἀμοιβαία σχέση καί ἀλληλεξάρτηση, πού θεμελιώνει καί τήν αὐτονομία τῆς καθεμιάς, ὀρίζοντας πάντα ταυτόχρονα καί τή μία σέ σχέση μέ τήν ἄλλη. Ὁ ὀρίζο-

ντας λοιπόν πού τίς περικλείει, τό φόντο μπρός στό όποιο εμφανίζονται καί διαγράφονται, δέν είναι άλλο παρά αὐτή ἡ ἀμοιβαία σχέση ισότητας, νά εἶσαι ἄντρας ἢ γυναίκα σημαίνει νά ὀρίζεσαι ἀπό τή φυλική διαφορά.

Ἡ κοινωνική πραγματικότητα ὅμως, μέρος τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ καί ἡ Βιολογία, παρουσιάζει στή θέση τῆς φυσικῆς αὐτῆς ισότητας τήν εἰκόνα τῆς πιό ἀνελέκτης ἀνισότητος. Καί συμβαίνει νά μεταφέρουμε ἀσυλόγιστα ὅρους, πού ἔχουν ξεπηδήσει ἀπ' τήν περιοχὴ τῆς Βιολογίας γιά νά τήν περιγράψουν καί νά τήν ἐκφράσουν, σέ μιὰ ἄλλη περιοχὴ τήν κοινωνική, χωρίς νά ἐξετάζουμε τή σχέση φύσης καί κοινωνίας. Ἡ γυναίκα στή φύση εἶναι ἄλλη ἀπ' τή γυναίκα στή κοινωνία, παρόλο πού καί γιά τίς δύο χρησιμοποιοῦμε τό ἴδιο ὄνομα. Σήμερα ὁ πολιτισμός μας ὑποτάσσει τή φύση, τήν καθορίζει σχεδόν ὀλοκληρωτικά, καί τῆς ἐπιβάλλει μέ τή βία τίς δικές του ἀπόψεις. Μέσα σ' αὐτήν τήν ἐξουσιαστική σχέση ἐξάρτησης ἢ "φύση" ἢ ἴδια καί οἱ ὅροι τῆς (ἄντρας-γυναίκα) ἔχουν χάσει τό νόημα τους, ἔχουν ἐξανδραποδιστεῖ καί ἀλλοτριωθεῖ. Γι' αὐτό καί ἡ διατήρηση στή ζωὴ τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν φύλων, ἐνός φαινομένου, τοῦ ὁποίου, οἱ προϋποθέσεις ὕπαρξης ἔχουν πρό πολλοῦ ἐκλείψει ἂν γίνεται γίνεται, γιά λόγους καθαρά ἰδεολογικούς.

Ὅποια λοιπόν ἐπιμένει στήν ἄρση τῆς ἀνισότητος, μέσα στό ἴδιο ἀκριβῶς σύστημα πού τήν παράγει, πρὸς ὄφελος τοῦ μέρους ἐκείνου, στό ὁποιο αὐτή ἐπιβάλλεται, ἀντί ἐξισορροπώντας τήν νά τήν καταργεῖ, ἀντίθετα τήν διαιωνίζει. Ἡ "γυναίκα αὐτή καθ' αὐτή", ὁ φεμινισμός, ἡ διεκδίκηση ἴσων δικαιωμάτων καί εὐκαιριῶν γιά τή δημιουργία νέων ἀξιῶν, πάντα ὅμως πάνω στή βάση τοῦ ὅτι εἴμαστε "γυναῖκες" πάνω στή βάση τοῦ διαχωρισμοῦ, ἀποτελοῦν μιὰ ἀπ' τίς πιό δύσκολες παγίδες πού μᾶς ἔχουν στήσει, εἶναι τό τελευταῖο χαρτί πού θά παίξει ἡ Πατριαρχία.

Τό ἀληθινό νόημα τοῦ διαχωρισμοῦ τῶν φύλων ἀποκαλύπτεται στήν κοινωνική του πραγμάτωση: ἡ ἀνισότητα, ἡ κυριαρχία τοῦ ἐνός φύλου πάνω στό ἄλλο. Ἡ "λύση" ὁ δρόμος πού διανοίγεται δέν εἶναι τόσο ἡ μερική ἄρση τῆς ἀνισότητος, ἀλλά ἡ ὀριστική ρῆξη μέ τή φυλική διαφορά. Αὐτό δέν θά πρέπει νά προκαλεῖ φόβους ἐξαφάνισης καί ἐξομοίωσης ὅλων τῶν ὑπαρχουσῶν διαφορῶν ἀνάμεσα στόν ἄντρα καί τή γυναίκα, δηλα-

δὴ τή δημιουργία μιᾶς μονολιθικῆς, ὁμοιόμορφης καί τελικά βαρετῆς ἐνότητος. Τό πραγματικό νόημα τῆς ἀπόρριψῆς τῆς ἔγκειται στό ὅτι μᾶς καθιστᾷ ἱκανές γιά μιὰ ριζική ἀντιμετώπιση τῶν πραγμάτων, γιά μιὰ ὀλοκληρωτική ἀμφισβήτηση, σάν ἀναγκαία προϋπόθεση γιά τήν ἀναζήτηση τῆς ἀλήθειας. Καί δέν θάχουμε ἀμφισβητήσσει ὅλα, πρίν ἀμφισβητήσουμε καί αὐτό τό τελευταῖο, τόν χαρακτηρισμό μας σάν "γυναῖκες".

Πῶς μπορούμε τώρα νά περιγράψουμε τή γέννηση τοῦ διαχωρισμοῦ, ποιά θέση κρατᾷ αὐτός μέσα στήν ὅλη ἰδεολογία τοῦ συστήματος, ποιόν ρόλο ἔπαιξε, σέ ποιές διαδικασίες συμμετεῖχε καί ποιές συνέπειες ἔχει γιά μᾶς;

Ἄν παρακολουθήσουμε τήν ἱστορία, θά βροῦμε ἴχνη γυναικεῖου πολιτισμοῦ, πού λίγο ἢ πολύ ἔχουν χαθεῖ, ἢ ἂν ἔχουν διατηρηθεῖ (ἡ δική μας Κνωσσός), δέν ἔχουν καθόλου ἐπιρρεάσει τήν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ μας, ἐμφανίστηκαν γιά νά ἐξαφανιστοῦν ἀμέσως μετὰ. Ἔτσι ἀντικρύζουμε ὀλόκληρη τήν ἱστορία κάτω ἀπ' τόν ἀστερισμό τῆς ἀντρικῆς κυριαρχίας. Ἄν καί δέν εἴμαστε σέ θέση νά προσδιορίσουμε καί ν' ἀναλύσουμε τίς σχέσεις πρίν ἀπό τό γεγονός τῆς ἐγκαθίδρυσης τῆς Πατριαρχίας διαπιστώνουμε τό ἐξῆς φαινόμενο:

Ἀπὸ τήν Πρωταρχική ἐνότητα ἀποσχίζεται ἓνα μέρος (τό ἀντρικό), μιὰ στιγμή τοῦ συνόλου καί θέτει τόν ἑαυτό του ἀνεξάρτητο, αὐτόνομο, δηλαδή ἐγκαταλείπει τή σχέση ἀμοιβαίας ἐξάρτησης καί αὐτοτοποθετεῖται σάν σύνολο καί σάν οὐσία, προσαρτώντας κάτω ἀπὸ τήν ὀλοκληρωτική του ἐξουσία τό ἄλλο τμῆμα (τό γυναικεῖο) πού καθορίζεται πιά ὄχι μέσω τοῦ ἑαυτοῦ του καί τοῦ ἄλλου, ἀλλά ἀπόλυτα μέσω τοῦ ἄλλου, εἶναι δηλαδή ἐντελῶς ἐξαρτημένο καί ἑτεροκαθορισμένο. Αὐτό σημαίνει πῶς χάνοντας τήν ἱκανότητα ν' αὐτοπροσδιοριστεῖ καί νά ὑπάρξει αὐτόνομο μέσα σέ μιὰ ισότιμη σχέση, νά κυριαρχεῖ στόν ἑαυτό του καί ὄχι νά κυριαρχεῖται, χάνει τήν ἐλευθερία του, παύει νά εἶναι ὑποκείμενο. Μ' αὐτόν τόν τρόπο περιέρχεται, σέ μιὰ κατάσταση ὅπως καί τὰ πράγματα, γίνεται ἀντικείμενο, "φύση" σέ ἀντιπαράθεση μέ τόν ἄνθρωπο, ἀσυνείδητο σέ σχέση μέ τή συνείδηση, φαινομενικό σέ σχέση μέ τό πραγματικό.

Κύριο ἄξονα ὅλων αὐτῶν τῶν σχέσεων ἀποτελεῖ ἡ τάση γιά κυριαρχία, ἡ ἴδια ἢ σχέση κυρίου καί δούλου-ης μιὰ σχέση πού

μετατρέπει τόν/τήν στερημέν-ο/η έλευθερίας σέ μιá κατάσταση όμοια μέ τά πραγματά (res), έπειδή καί σ'έκείνα δέν άναγνωρίζουμε βούληση καί συνείδηση, δηλαδή ύποκειμενικότητα.

Οί δέ γυναίκες, έφόσον δέν μετατρέπονται σέ αύθεντικά αντικείμενα, αλλά έκλαμβάνονται σάν τέτοια, περιορίζονται στό ν'άποδέχονται τήν εικόνα πού έχει πλάσει γι'αυτές ό άντρας, τό νόημα πού αύτός τούς έχει άποδώσει. Σ'αυτήν άκριβώς τήν άποδοχή καί τή κατάφαση συνίσταται καί ή μοναδική τους άξιοθρήνητη έλευθερία, τό ότι δηλαδή αυτοκαθορίζονται σάν δοϋλοι, σάν όντα πού χρησιμοποιούν τήν έλευθερία τους γιά νά τήν άπαρνηθούν.

Αυτή τή διαδικασία πρέπει βέβαια νά τή, φανταστούμε σάν δυναμική. Σιγά-σιγά δηλαδή θεμελιώνεται ή άντρική κυριαρχία, ένώ ταυτόχρονα μεταβάλλεται ή γυναίκα σέ αντικείμενο. Η έξουσία ταυτίστηκε μέ τούς άντρες καί οί γυναίκες έχασαν σιγά-σιγά όλα τους τά προνόμια, όλη τους τή δύναμη, χάσαν τόν έαυτό τους καί τό σώμα τους, χάσαν κάθε εϋκαιρία έκφρασης, ή ίσως δέν τά είχαν βρεί ποτέ γιά νά τά χάσουν, καθώς αυτή ή έννοια τοϋ κερδίσματος τής συνειδητότας είναι μεταγενέστερη κι έμφανίζεται μαζί μέ τήν άντρική κυριαρχία, σύμφυτη μ'αυτήν. Μιά κυριαρχία πού περιλαμβάνει τόν έξανδραποδισμό τών γυναικών, πού κερδίζει, αυτό άκριβώς τό νόμά της από μιá τέτοια πραγματικότητα.

Όλόκληρος ό πολιτισμός καί τά επιτεύγματά του στηρίχτηκαν σέ μιá τέτοια καταπίεση, πού άφησε τίς γυναίκες έξω από τόν πολιτικό καί κοινωνικό χώρο, έξω από τόν ύπαρκτό, ιστορικό κόσμο. Οί γυναίκες χωρίς καμιά πρόσβαση, χωρίς καμιά δυνατότητα έξωτερίκευσης βρήκαν καταφύγιο στή έσωτερικότητα άνέπτυξαν μιá τεράστια ευαισθησία κι έναν έντονο ψυχισμό, πού όμως δέν έδινε καρπούς, καθώς άδυνατούσε νά έξωτερικευθεί, καθώς δέν έπαιρνε καμιά ύλοποίηση. Γιατί στό πού σχηματίζουμε τόν έαυτό μας βάσει τών σχέσεων μας μέ τόν κόσμο, είναι λογικό οί γυναίκες μή μπορώντας νά καθρεφτιστούν πούθενά, μήν έχοντας κοινωνικά άναγνωρίσιμα προϊόντα συνειδητοποίησαν μόνο τήν άπουσία τους, τήν άνυπαρξία τους, τό μηδέν τους.

Έτσι τά φύλα προοδευτικά στεγανοποιούνται καί χάνουν τήν έπαφή μεταξύ τους, κάτι πού σάν άποτέλεσμα έχει τή δημιουργία

για στερεότυπων, παγιωμένων χαρακτηριστικών μέσα από ένα δεδομένο σύστημα άξιών: ό άντρας είναι π.χ. ένεργητικός, δραστικός, θαραλέος, άγωνιστής, δημιουργικός, λογικός, θετικός κ.ά. ένώ ή γυναίκα είναι παθητική, άδρανής, δειλή, συναισθηματική, όνειροπόλα καί παράλογη.

Αυτές τίς διαμετρικά αντίθετες άξίες καί ό σχηματισμός τους σύμφωνα μέ τό διχτομικό άντιθετικό σύστημα, αν ξεχάσουμε γιά λίγο τήν ταξινόμισή τους (όρισμένες στους άντρες καί όρισμένες στις γυναίκες) καί τίς πάρουμε αυτές καθ'αυτές, θά δοϋμε πώς άλληλοσυμπληρώνονται, ή μιá ύάρχει μόνο σέ σχέση μέ τήν άλλη. Ό διαχωρισμός τους είναι πού τίς όδηγεϊ στις άκραίες τους μορφές, οί όποιες παύουν πιά νά έχουν τό θετικό τους στοιχείο κι άναποδογυρίζονται: ό ένεργητικός γίνεται έπιθετικός, ό τολμηρός ριψοκίνδυνος, ό άγωνιστικός πολεμικός, ό θετικός ύλιστής. Η δέ γυναίκα από παθητική μέ τή σωστή έννοια γίνεται αντικείμενο, από ευαίσθητή μυγιάγγιχτη, από συναισθηματική "ύστερική" κ.ά. Σέ παρένθεση έδω άναφέρω πώς ό πολιτισμός τής Άνατολής μās διδάσκει μιá πολύ ωραία έννοια τοϋ παθητικοϋ, πού καμιά σχέση δέν έχει μέ τό έντελώς άρνητικό έπενδυμένο "παθητικό" τής Δύσης.

Στήν οϋσία δηλαδή άνθρωπος σημαίνει ό γενικευμένος άντρας, έφόσον αύτός δημιουργεί πολιτισμό, γι'αυτό καί κατά καιρούς άμφισβητήθηκε τό αν ή γυναίκα είναι άνθρωπος καί κρατήθηκε έφόσον άνθρωπος καθορίζεται κύρια άπ'τή σχέση του μέ τά ζώα, σ'έκείνα τά πλαίσια τοϋ ζωώδικου καί τοϋ ένστιχτώδους, στά πλαίσια μιās φύσης άγριας, άνεξέλεκτης καί τυφλής, χωρίς λογικό καί συνείδηση. Η κατηγορία τοϋ ανθρώπου δηλαδή, δέν είναι πιά βιολογική αλλά μιá ιστορική έννοια, πού άλλάζει περιεχόμενο μέ κάθε έποχή καί χαρακτηρίζει μιá σχέση μέ τή φύση, τά ζώα ή μέ τό θεό ή μέ άναβίωση κάποιων άρχών τοϋ παρελθόντος. Σ'όλο αυτό τό διάστημα ή βιολογία παίζει πολύ μικρό ρόλο, άποτελεί μέρος τοϋ συνόλου καί δέν είναι εκείνη πού καθορίζει τίς άξίες καί τά νοήματα, αλλά άντίθετα έναρμονίζεται μέ τίς ύάρχουσες καταστάσεις καί υπάγεται άκριβώς στις ίδιες άλλαγές καί άλλοιώσεις, καθώς καί ύφίσταται τίς ίδιες ιδεολογικές επιδράσεις, όπως καί όλα τά άλλα τμήματα τοϋ πολιτιστικοϋ συνόλου. Η δέ αντικειμενικότητα τής έπιστήμης είναι ένας από τούς πιό σύγχρονους μύθους: οί γυναίκες ξε-

ρουν για τό σῶμα τους καί για τή λειτουρ-
γία τῆς ἀναπαραγωγῆς μόνο ὅ,τι ἐπιτρέπε-
ται ἀπ'τούς ἄντρες νά ξέρουν.

HOMAGE TO

Leonor Fini

born in 1908

Painter and Illustrator, lives and works in Paris

Συμβαίνει δηλαδή τό περίεργο, ό άντρας νά είναι άνθρωπος, ν' άπαλείφεται γι' αυτόν ή φυλική διαφορά καί νά μήν καθορίζεται βιολογικά, ένώ ή γυναίκα νά είναι άνθρωπος μόνο βιολογικά καί σάν τέτοια νά ισχύει γι' αυτήν κατά περίεργο τρόπο ό διαχωρισμός των φύλων. Στην ούσία δηλαδή ύπάρχει ένας διαχωρισμός, πού όμως είναι ύποβαθμισμένος, δέν παίζει τόν καθοριστικό ρόλο καί εφόσον χρησιμοποιείται, λειτουργεί μόνο σάν όργανο έξουσίας από τούς άντρες πάνω στις γυναίκες, χωρίς νά έχει βέβαια επιροή γι' αυτούς.

Ή γυναίκα αιώνες τώρα δέν έχει βρεϊ, ή κερδίσει τόν έαυτό της, τήν έκφρασή της, τήν έλευθερία της. Γι' αυτό κι ένστερνίζεται τήν άποψη πώς είναι γυναίκα αλλά όσο κι άν προσπαθεϊ νά δώσει σ' αυτόν τόν όρο ένα νέο περιεχόμενο, παραμένει στην αντίφαση νά είναι στην πιο βαθιά της ούσία έτεροκαθορισμένη, εφόσον οί άλλανές γίνονται πάνω στις παλιές αρχές καί διαχωρισμούς, αλλάζοντας μιάν επιφάνεια κι αφήνοντας τήν ούσία ανέγγιχτη. Ή γυναίκα δηλαδή γιά νά κερδίσει τόν έαυτό της πρέπει νά είναι σέ θέση ν' άμφισβητήσει τά πάντα, νά μπορέσει νά δει από απόσταση όλο τόν κόσμο, ακόμα καί τόν έαυτό της μέσα σ' αυτόν, καί μ' αυτόν τόν τρόπο νά κερδίσει μιάν έλευθερη, άδέσμευτη σκοπιά πάνω στά πράγματα, σάν άπαραίτητη προϋπόθεση γιά τή δημιουργία τοϋ νέου της έαυτοϋ. "Όσο δηλαδή δέν κάνει αυτό τό βήμα ν' άποχιστεϊ άπ' όλα, νά τ' άμφισβητήσει όλα, καί παραμένει δέσμια κάποιων θέσμων, κάποιων ίδεών καί κάποιων συναισθημάτων, έχει χάσει τό παιχνίδι νά κερδίσει ολοκληρωτικά τόν έαυτό της.

Οί φεμινίστριες δηλαδή ζοϋνε μέσα σέ μιá αντίφαση. Προσπαθώντας νά καταργήσουν τήν άνισότητα, έχοντας ταυτόχρονα ως "γυναίκες" παραδεχτεϊ αυτό τό ίδιο τό θεμέλιο πού τήν παράγει: Τόν διαχωρισμό των φύλων. Μένοντας σ' αυτήν τήν αντίφαση καί πολεμώντας κάτω από όρους πού οί ίδιες δέν έχουν θέσει, μπορεί νά κερδίσουν μιάν ίσοτιμία αλλά χάνουν τή μεγάλη εύκαιρία νά βροϋν τόν έαυτό τους. Καί καθώς μιá πλευρά μας είναι αυτοϋ τοϋ κόσμου καί βρισκόμαστε πάντα σέ σχέση μ' αυτόν, ή έξάρτησης, ή άνεξαρτησίας, ή άδιαφορίας, ή πείσματος κλπ, εκείνες έξισοροποϋν άπλως μιá κατάσταση κοινωνικής άνισότητας καί πετυχαίνουν, ή σκοπεϋουν

σέ μιá άνεξάρτησία καί μιá άναζήτηση έαυτοϋ, πού μένει άυστηρά καθορισμένη, γιατί τά πλαίσια μέσα στα όποια εμφανίζεται, παραμένουν τά ίδια στην ούσία τους.

Καί αλήθεια, τί κοινό έχουν οί λεσβίες μέ τίς γυναίκες, γιατί γυναίκα θυμίζει πάντα καί όρίζεται πάντα από τόν άντρα, ένώ ή λεσβία πραγματώνεται σάν άτομο μέσα από λεσβίες καί όχι από γυναίκες, παύει νά όρίζεται άπ' τόν άντρα καί ταυτόχρονα παύει νά είναι "γυναίκα". Ύπερβαίνει καί τούς δύο ρόλους μέ τό νά είναι ταυτόχρονα καί οί δύο, εκεί πού παλιότερα υπήρχε ό πιο άυστηρός διαχωρισμός ή μέ τό νά μήν είναι οϋτε ό ένας οϋτε ό άλλος, ή μέ τό νά είναι όλα αυτά καί κάτι καινούργιο πού δημιουργείται μέσα άπ' όλη αυτή τή ρευστότητα καί τήν έλευθερία κίνησης.

Ή λεσβία ύπερβαίνει ούσιαστικά όλα τά στατικά πλαίσια καί ρόλους, όλα τά στερεότυπα καί μ' αυτόν τόν τρόπο βιώνει τήν έλευθερία άφοϋ γνωρίσει καί τίς δύο πλευρές νά δημιουργήσει δικές της αξίες, καί συναισθήματα, ένα διαφορετικό κόσμο καί από εκεί ν' αλλάξει τή προηγούμενη πορεία του. Γιατί δυστυχώς είναι αδύνατο νά καταργήσουμε άπ' τή μιá στιγμή στην άλλη όλο τό παρελθόν καί τήν ιστορία, άπ' τήν όποία όμως άπουσιάζουμε καί ή όποία είναι αυτή πού είναι, άπωθώντας μας καί κάνωντάς μας νά σωπάσουμε.

Ή θέση πού θά πάρουμε άπέναντι στην ιστορία είναι πολύ καθοριστική γιά τούς στόχους πού θά βάλουμε γιά τό μέλλον: Μία άποψη (ή διαλεκτική) λέει πώς ύπάρχει κάποιο κρυφό νόημα σ' όλες τίς ιστορικές φάσεις, πού άποκαλύπτεται όταν ό καιρός καί οί καταστάσεις είναι σύμφωνες καί κατάλληλες. Κάθε καινούργιο άναδιατυπώνει τό παλιό, άπ' τό όποιο ξεπήδησε μέ άναγκαιότητα, συγκροτώντας ταυτόχρονα μιάν άλυσιδωτή, προοδευτική κίνηση, πού κορυφώνεται κάπου. Μία διαλεκτική τοποθέτηση θά δικαιολογοϋσε καί θά καθιστοϋσε άναγκαία τήν άντρική κυριαρχία, γιά νά μπορέσει νά ξεπηδήσει ό φεμινισμός από μέσα της, σάν κάτι πού πάντα υπήρχε κρυμένο καί πού μόνο σήμερα τοϋ δόθηκε ή εύκαιρία νά έκφραστεϊ.

Μιά δεύτερη άποψη (ή ύπαρξιστική), προ-
σπαθεί νά βρεΐ πιά στά θεμέλια, στίς ρί-
ζες τήν άρχή της πρωταρχικής πλάνης, ν'
άπορίψει τήν ύπάρχουσα ιστορία σάν συνέ-
πεια κάποιου λάθους. "Ετσι επιστρέφοντας
πίσω βρίσκουμε τήν αλήθεια καί αναδια-
τυπώνουμε τήν ιστορία διορθώνοντάς την.
Μιά τέτοια θεώρηση θ' αναζητοῦσε τό αλη-
θινό, αὐθεντικό πρόσωπο τής γυναίκας,
πρίν άπό τήν αλλοίωσή του μέσα άπ' τόν
καθρέπτη τοῦ άντρα.

Μιά τρίτη άποψη (ή αναλυτική) άπορρίπτει
τήν παράδοση καί τήν ιστορία, τό ρόλο
τους μάλλον νά καθορίζουν τό σήμερα καί
άρχίζει μέ τήν άνάλυση καί τό συλλογισμό
πάνω σέ δεδομένες καταστάσεις καί φαι-
νόμενα.

"Αν συγκρίνουμε αὐτές τίς τρεῖς βα-
σικές στάσεις ὄχι τόσο άπ'τή θεωρητική
τους ὅσο άπ'τή πραχτική τους πλευρά καί
παίρνοντας ὑπ' ὄψιν τό γεγονός πώς οἱ γυ-
ναῖκες άπουσιάζουν έντελῶς άπό τήν ιστο-
ρία, βλέπω καί στήν παραδοχή τής ιστο-
ρίας συμπληρωμένης μέ τήν ανακάλυψη τῶν
γυναικείων ίχνῶν καί στή διόρθωσή της,
τόν κίνδυνο νά βρισκόμαστε διαρκῶς μπλεγ-
μένες μέ κάτι πού θέλουμε νά ὑπερβοῦμε,
χωρίς τελικά νά τό καταφέρνουμε. "Αλλά
καί στή τέλεια άπόρριψη ένυπάρχει ὁ κίν-
δυνος κάτι πού θέλουμε ν' άγνοοῦμε νά μάς
ἐπηρεάζει γι' αὐτό τό λόγο πολύ περισ-
σότερο. Κοινό χαρακτηριστικό ὄλων τῶν
συμπεριφορῶν εἶναι μιὰ δεδομένη έννοια
τῆς ιστορίας, πού ἴσως πρέπει νά τή δια-
τηρήσουμε, αφαιρώντας της ὅμως τόν κα-
θοριστικό της ρόλο. Αὐτό μπορεί νά γίνεи
μόνο σχετικοποιώντας την μέ ἄλλες χρο-
νικές διαστάσεις - ὄνειρο-καί ἄλλους τρό-
πους γνώσεις - ένόραση, στά ὁποῖα οἱ γυ-
ναῖκες ἔχουν μιὰ ιδιαίτερη ικανότητα καί
κλίση.

Βρισκόμαστε δηλαδή καθ' ὁδόν σέ αναζητή-
ση τοῦ ἑαυτοῦ μας καί τῆς ταυτότητάς, ἡ
ὑπαρξή μας καί μόνο συνιστᾷ μιὰ τεράστια
ἄρνηση, μιάν ανατρεπτική κατάσταση. Για-
τί οἱ λεσβίες ζοῦν σ' ἓνα αναποδογυρι-
σμένο κόσμο, βλέπουν τά πράγματα διαφο-
ρετικά άπ' τούς ἄλλους, ἄκόμα κι ἂν δέν
ἔχουν τή συνείδηση αὐτοῦ τοῦ ἐπαναστα-
τικοῦ δυναμικοῦ. Οἱ λεσβίες φέρνουν μέ-
σα τους τό ὄραμα ενός νέου κόσμου καί
γι' αὐτό πρέπει πρῶτα άπ' ὅλα νά προσπα-
θήσουν νά ἐκφραστοῦν μέ κάθε τρόπο, ὥστε
νά δημιουργήσουν χώρους καί κόσμους οἰ-
κείους.

Γιά νά ξαναγυρίσουμε στό ἐρώτημα πού

θά καθορίσει τή σχέση φεμινισμοῦ καί λε-
σβιακῆς σκοπιᾶς, ἂν δηλαδή οἱ λεσβίες
εἶναι γυναῖκες ἡ δέν εἶναι, θ' άπαντή-
σουμε πώς εἶναι καί δέν εἶναι: ὁ δεσμός
ὅμως ἀνάμεσά τους εἶναι πολύ ἐξωτερικός:
οἱ γυναῖκες ὀρίζονται άπ' τή φυλική δια-
φορά καί ὁ φεμινισμός ζητάει τήν ἐξίσω-
ση τῆς γυναίκας, ἐνῶ οἱ λεσβίες ἔχοντας
ὑπερβεῖ αὐτόν τόν διαχωρισμό εἴτε ἐνσω-
ματώνοντάς τον, εἴτε ἐξαλείφοντάς τον
ὀρίζονται άπ' τόν ἑαυτό τους, καί πῶς συγ-
κεριμένα άπ' τή θέληση νά βροῦν τόν ἑαυ-
τό τους. Κι αὐτός ὁ ἑαυτός σίγουρα δια-
φαίνεται ἄκόμα, δέν μπορεί νά ταιριάζει
σέ κανένα δεδομένο πρότυπο, εἶναι ρευ-
στός καί δύσκολος νά ἐκφραστεῖ, γιατί δη-
μιουργεῖται συνεχῶς. Μ' αὐτήν τήν έννοια
εἴμαστε γυναῖκες στό βαθμό πού αὐτός ὁ
χαρακτηρισμός ἁποτελεῖ μιὰ στιγμή τῆς
πορείας μας, πού τήν ἔχουμε ὑπερβεῖ. Τήν
ἔχουμε ὑπερβεῖ χωρίς νά μπορούμε καί νά
τήν ἐξαλείψουμε, ἐπειδὴ βρισκόμαστε ἄκό-
μα καθ' ὁδόν καί δέν ἔχουμε φτάσει σέ μιὰ
συγκεκριμένη ταυτότητα, πού μέ τή δύνα-
μή της θά ἔσβυνε κάθε εἵδους ἐξάρτηση
καί θ' αναδιατύπωνε ὀριστικά, ἐκ τῶν ὑ-
στέρων, άπό μιὰ σκοπιὰ δική μας, τήν έν-
νοια τῆς γυναίκας. "Η σχέση μας δέν εἶ-
ναι σχέση οὐσίας, οἱ φεμινίστριες. καί
οἱ λεσβίες δέν συμπίπτουν στά βασικά τους
χαρακτηριστικά, μεταξύ τους ὑπάρχει μιὰ
τέτοια ποιοτική διαφορά πού δέν καλύ-
πτεται άπ' τά κοινά τους σημεῖα.

"Εκεῖνο πού διαφοροποιεῖ τίς λεσβίες εἶ-
ναι ἡ κατοχυρωμένη στή πράξη ὑπερβαση
τοῦ διαχωρισμοῦ, τό αναποδογύρισμα τῶν
ρόλων, ἡ διαφορετική αντίληψη, ἔστω κι
ἂν λείπει ἄκόμα ἡ δυνατότητα συνείδησης,
ἡ ἐκφρασμένη καί διατυπωμένη αλήθεια τους.
Μέσα άπ' αὐτή τήν ὑπερβαση ἀντικρῶζουμε
καί τή πάλη τῶν δύο φύλων, τή σχέση μας
μέ τούς ἄντρες, ἐνῶ ὁ ὀρίζοντας τῶν φε-
μινιστριῶν κλείνει ἐρμητικά μ' αὐτή τή
πάλη, χωρίς ποτέ νά μπορεί νά διανοιχτεῖ.
Γι' αὐτό καί οἱ πολιτικές του ἐπιλογές
περιέχουν άπ' τή φύση του σχέσεις συνερ-
γασίας καί ἡπιες μορφές συμβίωσης. Οἱ
ἄντρες τούς εἶναι, πολύ ἀπλᾶ ἀπαραίτη-
τοι. Ἐγώ λέω:

Βιά στή βία τῶν ἀντρῶν, ὅπου αὐτό
εἶναι ἀναγκαῖο. Βία στούς μηχανισμούς,
πού παράγουν βία, ὅπου αὐτοί εἶναι ἀνα-
γνωρίσιμοι.

"Αποκλεισμός τῶν ἀντρῶν καί ἄδιαφορία,
ὅπου αὐτό εἶναι μπορετό.

"Άνοιγμα στό "Ὀνειρο: πάντα καί παντοῦ.

Ισοβίτης εκτέλεσε εν ψυχρώ τη γυναίκα του

**Και άλλος
ομαδικός
βιασμός
14χρονης**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ. Και άλλος ομαδικός βιασμός 14χρονης μαθήτριάς ήρθε γιες στο φως, μετά από μήνυση που υπέβαλαν οι γονείς της, με ακοτέλειμα να συλληφθούν δυό άτομα και να καταζητούνται άλλα δυό, που φέρονται ως έραστές.

Η ιστορία άρχισε σε καφετέρια της ανατολικής Θεσσαλονίκης, όπου κροστής το εκύθηται. Βρισκόταν η 14χρονη ΧΧ μαζί με τον φίλο της Δημήτριο Ταρατσιλή, 27 χρόνων, μαμμπρά, στην καφετέρια. Το ζευγάρι, είχε άδεια ραντιβού με τρία άλλα άτομα. Τους αδέσφους Γρηγόρη και Χρήστο Γκούκουρη, 22 και 26 χρόνων αντίστοιχα και τον Σταύρο Μιλητιάδη 28 χρόνων. Η παρέα ασβήανε στο αυτοκίνητο του Χρήστου Γκούκουρη και κατευθύνθηκε σε ταβέρνα στο Αγγελοχώρι Θεσσαλονίκης και λίγο μετά τα μεσάνυχτα εκτέλεσε στη Θεσσαλονίκη. Οι τέσσερις όμως άνδρες, αντί να μεταφέρουν στο σπίτι της την ανήλικη, την οδήγησαν σε δεσφάκη περιοχή έξω από το χωριό Αρσινότοπος, όπου και την βίασαν.

**«Αν δέν βάλουν
στή φυλακή
τον πατέρα μου,
εγώ θα φύγω
από το σπίτι»**

Κατηγορία για αιμομιξία

"Έτσι μαθαίνουμε πώς για να μην βγει τό κακό όνομα στην κόρη (καί χάσει τόν γαμπρό) τήν "έκανοποιούσε" ό πατέρας, ό αδελφός, ό ξαδελφός κ.λ.π. Γίνεται δικαστήριο, κι αν δέν βγει άθώος βάζει τά κλάματα, έξηγει πόσο καλός καί τίμιος εί- ναι, τόν συγχωρεί καί ή κόρη (έδώ άκριβώς είναι ή βία πού θεωρούμε δεδομένη) για τόν προηγούμενο έντιμο βίο του άπέναντι της καί έρχεται τό happy end με τήν συνέχιση αύτης τής ιστορίας ίσως.

Σέ μία τέτοια περίπτωση δέν υπάρχει αίμομιξία.

Προσέξτε κάτι ακόμη: αν τυχόν σάς γίνει **ασέλγεια** μήν κάνετε τόν κόπο ούτε καν να παραπονεθεείτε στο άστυνομικό τμήμα γιατί ό νόμος δέχεται ότι πραγματοποιήθηκε βιασμός έφ' όσον υπάρχει διείσδυση. "Αν λοιπόν είστε τόσο τυχερή μιλήστε καί παρακαλέστε τόν βιαστή σας (ίσως φανεϊ καλός μαζί σας) για μία έστω διείσδυση καί τότε κάτι μπορεί νά γίνει καί για σάς". Ο- λα αυτά βέβαια σέ στενό κύκλο, μήν υπάρχουν μάρτυρες καί βρήτε τόν μεελά σας. Ό βιασμός είναι μία πολιτική θέση πού υπάρχει αιώνες τώρα, γι' αυτό καί τό σύστημα έχει χαλαρούς νόμους.

Οί βιαστές δέν είναι άρρωστοι ψυχικά πιο λίγο ή πιο πολύ από όποιονδήποτε ά- ντρα, πού δέν έχει βιάσει (αν υπάρχει βέ- βαια) άπλά είναι ένας άγραφτος ακόμα νό-μος, πού προσβάλει τίς γυναίκες ό όποιος λέει "όλες οι γυναίκες σου άνήκουν διά- λεξε καί χρησιμοποίησε μία".

Δέν φταίει τό νέφος, τό κυκλοφοριακό, τό άγχος, ή άνεργία, ό υπερχρητισμός κ. ά. Φταίει ή πολιτική έξουσιαστή καί έ- ξουσιαζόμενης πού γαλουχείται τονίζεται καί υποστηρίζεται για λογαριασμό των άντρων. Τήν γαλούχηση τήν χρωστάμε κυρίως στήν οίκογένεια, τόν τονισμό καί τήν υποστή- ριξη στά σχολεία, στίς συναναστροφές, στόν τύπο, στήν τηλεόραση, στόν κινημα- τόγράφο κ.λ.π.

Σας συνιστώ νά δείτε τήν ταινία " τό επάνגעμα μου είναι ή βία ".

Γι' αυτό πρέπει νά καταλάβουμε πώς ό βιασμός δέν είναι αυτό καθ' αυτό σεξουα- λικό έγκλημα, αλλά έγκλημα πολιτικό έ- νάντια στίς γυναίκες. Καταστρέφει τό λι- γοστό ίσως θάρρος πού έχουμε νά κυκλοφο- ρούμε έλεύθερα τή νύχτα μόνες, τήν προ- σωπικότητα μας, πολλές φορές καί τή ζωή μας.

Η βία υπάρχει άς βοηθήσουμε νά μήν υπάρχει μέ τό νά καταγγείλουμε νά άμυν- θούμε, νά χτυπήσουμε καί γιατί όχι νά σκοτώσουμε τόν βιαστή μας.

Θάναι μία πολιτική πράξη άξια για πα- ραδειγματισμό.

Βαγγελιώ

ΗΡΘΕ Η ΩΡΑ ΟΙ ΕΧΘΡΟΙ ΜΑΣ ΝΑ ΦΟΒΟΥΝΤΑΙ ΚΑΙ ΝΑ ΚΡΥΒΟΝΤΑΙ

ΗΡΘΕ Η ΩΡΑ ΝΑ ΦΩΝΑΞΟΥΜΕ ΜΑΖΙ: ΒΙΑ ΣΤΗ ΒΙΑ ΤΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

Αισθάνεσαι μέσα σ' αυτή τή γῆ φυλακισμένη, καί ὅλα ξεπηδᾶνε μέσα σου ἡ λύπη, ἡ ἀδυναμία ὁ φόβος, οἱ ψευδαισθήσεις μιᾶς φυλακισμένης. Καμμιά παρηγοριά δέν μπορεῖ νὰ σε παρηγορήσει, γιατί ἀκριβῶς θά εἶναι μόνο παρηγοριά, μπροστά στό σκληρό γεγονός τῆς φυλάκισης.

Κι ἂν σέ ρωτήσουν τί θᾶθελες νά εἶχες, δέν μπορεῖς νὰ ἀπαντήσεις γιατί ἀκριβῶς δέν ἔχεις καμμιά ἰδέα ἀπό ἐλευθερία. Σήκω λοιπόν νιῶσε τή δύναμη πού κυλάει στά χέρια σου, καί σκίσε τόν ιστό πού σέ τυλίγει χτύπα τόν ἐχθρό καί δεσμοωτή σου, πού σέ καταδίκασε νά ζεῖς μέσα σ' αὐτόν, κι ὅλα αὐτά, πρίν νά 'ναι πολύ ἀργά...

ΣΙΣΣΥ ΣΚΟΡΠΙΟΣ

ΚΟΛΠΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ: Μαζική

Υστερική Απάντηση Επιβίωσης

Υποθέτω πώς όλοι μας βάλαμε στην άκρη τις συνδιαλέξεις που ετοιμάσαμε πριν από τη χθεσινή νύχτα. Μπροστά στο θάνατο του Μάρτιν Κίνγκ, πρέπει να πούμε την αλήθεια όσο απλούστερα γίνεται.

Η Ιατρική Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου μου ζήτησε να μιλήσω για σεξουαλικότητα. Πολύ καλά. Πράγματι θα το κάνω. Η καταπίεση των γυναικών από τους άντρες είναι η καταγωγή όλων των πορωμένων αξιών αυτού του κόσμου. Μεταξύ αντρών και γυναικών υπερηφανευόμαστε για τη κυριαρχία, το συμβιβασμό, την ανισότητα, τη κατάκτηση, την απάτη, την εκμετάλλευση. Οι άντρες έκλεψαν τη ζωή τους από τις γυναίκες.

Ένα ανθρώπινο όν δεν γεννιέται από μία κοιλιά· πρέπει να δημιουργηθεί μόνο του. Θα πρέπει να είναι ελεύθερο, αυτοδημιουργητό. Ένα ανθρώπινο όν πρέπει να αισθανθεί ότι μπορεί να μεγαλώσει σ' ένα κόσμο όπου η αδικία, η ανισότητα, ο σαδισμός δεν κατευθύνονται εναντίον του. Κανείς δεν μπορεί να μεγαλώσει και να ζήσει κάτω από τέτοιες συνθήκες· ήδη είναι ένα θαύμα που επιβιώνουμε και που λειτουργεί ο οργανισμός.

Τώρα ας μιλήσουμε για λειτουργία. Οι γυναίκες δολοφονήθηκαν λόγω της μητρικής τους λειτουργίας, ακριβώς όπως οι μαύροι δολοφονήθηκαν λόγω της χρωματικής τους λειτουργίας. Η αλήθεια είναι ότι η μητρότητα δεν είναι η λειτουργία των γυναικών, αλλά είναι η λειτουργία των αντρών που καταπιέζουν τις γυναίκες.

Το να καταπιέζουν είναι λειτουργία των αντρών. Είναι η λειτουργία τους να εκμεταλλεύονται, να ψεύδονται, να προδίδουν, να εξευτελίζουν, να συγχλίζουν, να αγνοούν και τελική ύβρις είναι η λειτουργία τους να λένε στις γυναίκες ότι οι αδικίες του άντρα είναι λειτουργία της γυναίκας!

Σας τό λέω ειλικρινά. Ο γάμος κι η οικρογένεια είναι πορωμένοι θεσμοί, όπως κι η δουλειά. Εξορισμού καταπιέζουν κι εκμεταλλεύονται απαραίτητα τις ομάδες που υποτάσσονται σ' αυτούς. Αν οι γυναίκες ήταν ελεύθερες, ελεύθερες να μεγαλώνουν σαν άτομα, ελεύθερες να πηγαίνουν όπου θέλουν, ελεύθερες να είναι όπου θέλουν, ελεύθερες να διαλέξουν τη ζωή τους, δεν θα υπήρχαν θεσμοί σαν το γάμο ή την οικογένεια. Αν οι σκλάβοι είχαν αυτές τις ελευθερίες δεν θα είχε υπάρξει δουλεία.

Πριν λειτουργήσει το ΔΝΑ³ ή κάτι τό παρόμοιο, οι γυναίκες παράμεναν η μόνη πηγή νέων οργανισμών. Οι άντρες δεν μπορούν χωρίς διακοπή να υποχρεώνουν τις γυναίκες να παράγουν παιδιά. Η απόφαση για τα επίπεδα γεννητικότητας ανήκει σ' ολόκληρη τη κοινωνία. Στη συνέχεια οι γυναίκες θα προσκληθούν να συνεισφέρουν με την ιδιαίτερη ικανότητά τους. Αν οι γυναίκες αρνηθούν, αρνούνται, τελεία και παύλα. Αλλά αν μια γυναίκα δεχθεί δεν είναι καθόλου υπεύθυνη για το παιδί. Το παιδί δεν είναι δικό της, ανήκει στη κοινωνία. Ακόμα και τώρα η κοινωνία ή μάλλον οι άντρες αποφασίζουν για το αν μια γυναίκα θα έχει ή όχι παιδιά· τα παιδιά είναι η ευθύνη ολόκληρης της κοινωνίας.

Δεν θα πέρσω στη παγίδα της αντρικής υπεροχής⁴ του "ποιός-θα-φροντίζει-τα-παιδιά" ή του νεγρικού μπλουζ "η εργάτρια μητέρα και το παιδί απατεώνας". Τα χθεσινोβραδυνά γεγονότα μαύ θυμίσαν ότι δεν πρέπει να χάνουμε καιρό με την αδικία, που από ευφημισμό ονομάζουμε "κοινωνική δικαιοσύνη." Η χειραφέτηση των γυναικών δεν είναι υπεύθυνη για το τί θα συμβεί όταν οι γυναίκες θα ελευθερώσουν τους εαυτούς τους από τους θεσμούς που τις διατηρούν σε μία κατάσταση υποταγής.

Δέν αποτελούσε ευθύνη τῶν σκλάβων τὸ νὰ αναπτύξουν, νὰ πειραματιστοῦν καὶ ν' ἀποδείξουν τὴν ἀνωτερότητα ἐνὸς νέου οικονομικοῦ συστήματος γιὰ τὸ Νότο πρὶν νὰ χειραφετηθοῦν, καὶ δέν εἶναι δικὸ μας καθήκον νὰ μαντέψουμε τί θὰ γίνωνν τὰ παιδιά, πρὶν οἱ γυναῖκες ἐλευθερώσουν τοὺς εαυτοὺς τους. Κι οἱ γυναῖκες θὰ ἐλευθερώσουν τοὺς εαυτοὺς τους!

Δέν βρίσκομαι ἐδῶ παρὰ γιὰ νὰ σᾶς τὸ πῶ, ἄντρες, ὥστε νὰ ξεσκεπάσετε περισσότερο καὶ γρηγορότερα τὴ σαδιστικὴ σας ἐχθρότητα ἀπέναντι στὶς γυναῖκες σας καὶ τίς μητέρες σας, μὲ ἀποτελεσματὸ νὰ ξεσηκωθοῦν πρὸ γρήγορα. Δέν βλέπω γιὰτί οἱ γυναῖκες θὰ πρέπει νὰ συνεχίσουν νὰ καταστρέφουν τὴ ζωὴ τους περισσότερο ἀπ' ὅτι τὸ χουν ἤδη κάνει.

Γράφοντας αὐτὸ τὸ κείμενο ὑπέθεσα ὅτι θὰ τὸ διαβάσω σὲ προοδευτικούς ἄντρες. Εἰσαστε πραγματὶ ἡ ἀφρόκριμα. Τὸ πρόβλημα τοῦ Βιετνάμ κάνει νὰ ριγεῖτε ἀπὸ τρόμο, γιὰτί μπαίνετε στὸ πετσί τῶν ἀγοριῶν ποὺ στάλθηκαν ἐκεῖ. Ὅταν πρόκειται γιὰ μαῦρους, ἀγορεύετε μὲ στοῦφο, ἢ ἀρκεῖστε στὸ νὰ κουνάτε τὸ κεφάλι σας, γιὰτί ξέρετε ὅτι οὕτως ἢ ἄλλως ἂν γίνουν υπερβολικὰ αὐθάδεις, εἰστε ἐννιὰ πρὸς ἓναν, καὶ ξέρετε πῶς τὸ ξέρουν. Κι αὐτὸ σᾶς δίνει μιὰ ἐπιπλέον ικανοποίηση. Ἀλλὰ πόσο ἀκαμπτοὶ εἰστε στὸ γυναικεῖο ζήτημα! Ἀς μὴ ξεχάσουμε ὅλους αὐτοὺς ἀνάμεσα σας ποὺ προσπαθοῦν νὰ γαμήσουν μιὰ γυναῖκα γιὰ νὰ καταστρίλουν τίς διαμαρτυρίες της. (Εδῶ περιμένω νευρικὰ γέλια).

Κι ὅλοι αὐτοὶ ποὺ τῆς χουφτώνουν τὸν πισινὸ, λέγοντας: "Λοιπὸν, κούκλα, τί κρίμα ποὺ σαι κατώτερη ἀλλὰ εἶναι ἡ λειτουργία σου, κι ὕστερα ἐγὼ τὸ βρίσκω ὑπέροχο." Τί εἶναι ὑπέροχο; Μήπως αὐτὴ εἶναι ὑπέροχη; Προφανῶς δέν θέλετε νὰ πείτε αὐτὸ. Αὐτὸ ποὺ βρίσκετε ὑπέροχο εἶναι τὴ λειτουργία του νὰ εἶναι κατώτερη. Ἀλλὰ, μὴ καταφέρνοντας νὰ τὸ ἀνεχθεῖ αὐτὸ, ἡ γυναῖκα ἀντιστρέφει τὴ σειρά τῶν λέξεων γιὰ νὰ πειστεῖ ὅτι ἐκείνη εἶναι ὑπέροχη. Καὶ μίας καὶ εἶναι ἡ φθηνότερη ὑπηρετρία καὶ κοιμά-

ται στὸ κρεβάτι σας, τὴν ἀφήνετε νὰ πιστεύει ὅτι θέλει... λίγο ὡς πολὺ. Ξέρουμε πόσο δυσάρεστο στὶς μέρες μας εἶναι νὰ ζεῖ κανεὶς κοντὰ σὲ μιὰ σκυθρωπὴ ὑπηρετρία κι ὅσον ἀφορὰ τίς ἐχθρικὲς σεξουαλικὲς σχέσεις, μήπως υπάρχουν κι ἄλλου εἴδους;

Ἄ ναι, ἡ σεξουαλικότητα. Αὐτὸ ποὺ ἐννοεῖτε μὲ σεξουαλικότητα. Αὐτὴ γιὰ τὴν ὁποία θέλετε νὰ σᾶς μιλήσω ἐδῶ ἀπόψε, γιὰ νὰ σᾶς χαροποιήσω. Τί πρὸ διασκεδαστικὸ ἀπὸ μιὰ φεμινίστρια ποὺ μιλεῖ γιὰ σεξουαλικότητα. Βέβαια, ἂν ὁ φεμινισμὸς ἔχει τὴ παραμικρὴ λογικὴ θὰ πρέπει νὰ τείνει πρὸς μιὰ κοινωνία χωρὶς φύλα. Ἀλλὰ θέλετε σέξ; Λοιπὸν, ορίστε.

Ὁ κολλικὸς ὁργασμὸς εἶναι μιὰ θαυμάσια ὄψη τοῦ τρόπου μὲ τὸν ὁποῖο οἱ ἄντρες καταπιέζουν κι ἐκμεταλλεύονται τίς γυναῖκες. Εἶναι τουλάχιστον παράξενο ποὺ ἐπιμένετε, ὥστε οἱ ἄντρες κι οἱ γυναῖκες ν' ἀντιδρῶν κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἐκεῖ ὅπου κανεὶς δέν μπορεῖ ν' ἀρνηθεῖ ὅτι διαφέρουν: στά γεννητικὰ ὄργανα. Αὐτὴ ἡ διαφορὰ εἶναι ἡ βάση γιὰ τὴ γενικὴ διάκριση μεταξὺ ἀντρῶν καὶ γυναικῶν, καὶ ἡ ἀφορμὴ γιὰ ὅλες τίς ἀνισότητες μὲ τίς ὁποῖες οἱ ἄντρες φορτώνουν τίς γυναῖκες. Ἀλλὰ οἱ ἄντρες δέν ἔχουν καμμιὰ ντροπὴ.

Ἰδοὺ τί σᾶς δίνει ἡ ἐξουσία... ὅπως ὁ βιασμὸς τοῦ Βιετνάμ ἀπ' τὸν Τζόνσον. Κι ὁ Τζόνσον ἔχει τὸ θράσος νὰ λέει ὅτι οἱ Βιετναμέζοι θέλουν τὴ παρουσία μας γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς δημοκρατίας τοῦ ἐλευθεροῦ κόσμου. Αὐτὸ ποὺ θέλει νὰ πεί, ὅπως τὸ ξέρετε τώρα ἀπὸ τὰ καλὰ πληροφορημένα βιβλία τσέπης, εἶναι ὅτι βρισκόμαστε ἐκεῖ γιὰ νὰ διατηρήσουμε τὴν καταπίεση τῶν Βιετναμέζων καὶ, χάριν αὐτοῦ τοῦ παραδειγματικοῦ μαθήματος νὰ καταστήσουμε τὸν κόσμον μιὰ ρεζερβα ποὺ οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες θὰ ἐκμεταλλεύονται ὅσο τὸ δυνατό καλύτερα. Κι ἐνῶ καταναλωνόταν ἡ λίγη ζωὴ ποὺ ἀπέμενε ἀκόμα στὴ χώρα, ὁ Τζόνσον μᾶς ἔλεγε ὅτι αὐτὸ ἄρεσε στοὺς Βιετναμέζους! Δοκίμασε αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα μὲ τίς γυναῖκες καὶ θὰ κερδίσεις.

Τὸ πῆος τοῦ ἀντρα κι ὁ κόλπος τῆς
γυναίκας εἶναι προφανῶς διαφορετι-
κὰ. Ὁ ἀνδρικός ὀργασμὸς εἶναι α-
νάλογος μὲ τὸ κλειτοριδικὸ ὀργασ-
μὸ. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν ἔρχεται ὁ κολ-
πικός ὀργασμὸς; Λένε ὅτι εἶναι ἐ-
πικτήτος. Καὶ καλὰ θὰ κάνεις νὰ
τὸν μάθεις ὅρηγορα, κοριτσάκι μου,
κυρίως ἂν ζεῖς μ' ἓνα προοδευτικὸ
ἀντρα· καλὰ θὰ κάνεις νὰ σκῦψεις
τὴ ράχη σου, νέγρε, ἂν θές δου-
λειά, θές νὰ φάς, ἔτσι δὲν εἶναι;
Γιατὶ θὰ πρεπε νὰ μάθει τὸν κολ-
πικὸ ὀργασμὸ; Γιατὶ οἱ ἄντρες
τὸν θέλουν. Γιατὶ ὄχι ἓνα τικ τοῦ
προσώπου; Ποιὰ ἡ διαφορὰ;

Κι ὁ ἔρωτας; Εφ' ὅσον μιλάμε γιὰ
ιερεῖς ἀγελάδες αὐτὴ τελειώνουμε. Τί
εἶναι ὁ ἔρωτας ἂν ὄχι τὸ ἀντίτι-
μο τῆς συγκαταθεσης στὴν καταπί-
εση; Τί εἶναι ὁ ἔρωτας ἂν ὄχι
ἀνάγκη; Τί εἶναι ὁ ἔρωτας ἂν ὄχι
φόβος; Σὲ μιὰ δίκαιη κοινωνία θὰ
εἶχαμε ἀραγε ἀνάγκη τὸν ἔρωτα;

Σὲ μιὰ ἐλεύθερη κοινωνία δὲν θὰ
πρέπει νὰ ὑπάρχει οὔτε οἰκογένει-
α, οὔτε γάμος, οὔτε φύλο, οὔτε
ἔρωτας. Θὰ ἔχετε τὰ Βιετνάμ σας,
κι ἀκόμα περισσότερο θὰ ἔχετε τὰς

Μάρτιν Κινγκ σας δολοφονημένους,
κι ἀκόμα περισσότερο, θὰ ἔχετε
τὴν ἐπαγαστασή σας, ἐκτὸς κι ἂν
οἱ γυναῖκες κι οἱ μητέρες σας
ἐλευθερώσουν τοὺς εαυτοὺς τους,
γιατὶ ἐκεῖ εἶναι τὰ θεμέλια τῆς
καταπίεσης καὶ τῆς ἐκμετάλλευ-
σης.

Θὰ σὰς ἀρπάξουμε τὴν ἐξουσία ἀπ'
τὰ χέρια, θὰ σὰς τὴν ἀρπάξουμε
ἀκριβῶς ἐκεῖ ποῦ βρίσκεστε, κι
αὐτὸ δὲν θὰ σὰς ἀρέσει. Κι αὐτὸ
θὰ σὰς πονέσει.

Στὶς γυναῖκες ποῦ ἔναι παρούσες
ἐδῶ, λέω: σκεφθεῖτε τὰ ὅλα αὐτὰ
μὲ τὸν ἀντρα ποῦ ἀγαπάτε κι ἐπι-
θυμεῖτε περισσότερο. Εὔστε λίγο
τὸν ἔρωτὰ, τοῦ καὶ θὰ βρεῖτε τὸ
φόβο σας. Θὰ φοβηθεῖτε μὴ πεθάν-
ετε, καὶ ἡ γυναῖκα μέσα σας θὰ
πεθάνει, ἀλλὰ ἡ ζωὴ σας θὰ γεννη-
θεῖ, καὶ θ' ἀρχίσετε νὰ εἰστε ἐ-
λεύθερες.

Στοὺς ἄντρες ποῦ ἔναι παρόντες ἐδῶ
λέω: καλυφθεῖτε, ἀγάπες, ἢ θὰ πε-
ράσουμε πάνω ἀπ' τὰ κορμιά σας.

Τέρμα ἡ Καλύβα τοῦ Θεοῦ Τὸμ τῶν
γυναικῶν!

Σημειώσεις

1. 5 Ἀπριλίου 1968, Ἐθνικὸ Συνέδριο τῆς Ἰατρικῆς Επιτροπῆς
τῶν Δικαιωμάτων τοῦ Ἀνθρώπου, Φιλαδέλφεια.

Ζήτησα καὶ μοῦ παραχωρήθηκε, νὰ συμπεριληφθεῖ σ' ὅλες τὶς
σημειώσεις τῆς παρουσίας ἡ παρακάτω διευκρίνιση: Ἡ δεσ-
ποινίδα Ἀτκινσον δὲν ἀντιπροσωπεύει τὴν ὀργανωσὴ τῆς ἀπό-
ψε· ἡ Ε.Ο.Γ. (Ἐθνικὴ Ὄργανωση Γυναικῶν) δὲν ἔχει ἰδιαίτερες
θέσεις σχετικὰ μὲ τὰ ζητήματα ποῦ πραγματεύονται στὴ συν-
διάλεξη τῆς.

2. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ εἶχα ἓνα κενὸ μνήμης· εἶπα "ὀργασμὸς"
ἀντὶ γιὰ "ὀργανισμὸς". Προκάλεσε μιὰ τεράστια ἔκρηξη γέλιου,
ἀλλὰ τὰ ἴδια ἄτομα θὰ γελοῦν μᾶλλον λιγώτερο τώρα.

3. Ἀναφορὰ στὰ παιδιά τοῦ σωλήνα.

4. Προτιμῶ ἀκόμα καὶ τώρα τὴν ἀποψη τῆς "ἀντρικῆς ὑπεροχῆς"
ἀπ' αὐτὴ τοῦ "ἀντρικοῦ σωβινισμοῦ". "Ὑπεροχή" παραπεμπει
περισσότερο στὶς πραγματικὲς συνθήκες. "Σωβινισμὸς" δηλώνει
κυρίως μιὰ διανοητικὴ κατὰσταση. Ἀπὸ τοὺς δυὸ ὅρους, "ὑπε-
ροχή" εἶναι ὁ περισσότερο πολιτικός.

5. Κανεῖς δὲν γέλασε. Βρισκόντουσαν σὲ κατὰσταση σοκ.

6. "Ἡ συγκατάθεση στὴ καταπίεση εἶναι μιὰ ἀντίληψη ποῦ συμπε-
ριλαμβάνεται στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ φαινομένου τῆς καταπίεσης."

Χρῶστῶ αὐτὴ τὴν ἰδέα στὴν Φλόρυς Κέννεντυ.

7. Γνώρισα πολλὲς γυναῖκες ποῦ μοῦ εἶπαν ὅτι αὐτὴ ἡ πρόταση
τὶς ἀγγίξε περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη ποῦ μπόρεσα νὰ πῶ.

Ἀπὸ τὸ "Ὀδύσσεια μιᾶς Ἀμαζόνας"

τῆς Τί Γκρέης Ἀτκινσον

Μετάφραση ἀπ' τὰ Γαλλικά: Ἀναστασίου Αἰμὲ.

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟ- ΤΗΤΑ: Πόσο έμφυτη ή έτερο φυλοφιλία;

Ένα από τὰ θέματα γιά παρουσίαση καί συζήτηση στό Πανελλαδικό Συνέδριο τῆς Κίνησης Δημοκρατικῶν Γυναικῶν, πού ἔγινε τόν Μάη τοῦ 1982 στήν Πάντειο, ἀναφερόταν στή γυναικεία σεξουαλικότητα. Μέλη ἀπό τήν Αὐτόνομη Ὅμάδα Ὀμοφυλόφιλων Γυναικῶν καί τό περιοδικό ΛΑΒΡΥΣ πήγαν στό συνέδριο μέ τό συγκεκριμένο σκοπό νά συμμετάσχουν στή συζήτηση αὐτή, παίρνοντας σάν δεδομένο ὅτι σ' ἓνα τέτοιο φεμινιστικό συνέδριο τό ζήτημα τῆς γυναικείας σεξουαλικότητας θά ξέφευγε ἀπό τίς συνηθισμένες ψυχολογικές κοινοτοπιές καί θά κατέληγε στή διατύπωση ὀρισμένων ριζικά ἐπαναστατικῶν πορισμάτων. Ὅταν ὅμως διαβάσαμε τό κείμενο γιά τή σεξουαλικότητα, στήν ἀρχή μείναμε κατάπληκτες καί μετά ἡ κατάπληξη ἔδωσε τή θέση της στήν ὀργή. Ἀκόμα μιά φορά τὰ ψέμματα, ἀκόμα μιά φορά ἡ σιωπή καί μάλιστα ἀπό γυναῖκες πού θεωροῦνται ἀδελφές μας, καί φεμινίστριες. Τό κείμενο ἀρχιζε ὡς ἑξῆς:

"Ἡ σεξουαλικότητα εἶναι μιά συγκεκριμένη ἔκφραση, εἶναι ὁ ψυχισμός μας, τὰ βιολογικά μας χαρακτηριστικά, ὁ τρόπος ἐπικοινωνίας μέ τό ἄλλο φύλο". (ἔμφαση δικιά μας).

Κάπου παρακάτω, τό κείμενο μιλά γιά "ἐλεύθερη κι ἀβίαστη σεξουαλική ἐπιλογή". Πῶς ὅμως μπορούμε νά μιλάμε γιά ἐλεύθερη κι ἀβίαστη ἐπιλογή, ὅταν ἡ σεξουαλικότητα ὀρίζεται ἀπλά καί μόνο σάν μιά ἐπικοινωνία μέ τό ἄλλο φύλο, ὅταν πουθενά μά πουθενά δέν γίνεται ἔστω καί μιά ἀπλή ἀναφορά στή λεσβιακή ὑπαρξη, στό δικαίωμα μιᾶς γυναῖκας νά διαλέξει ἐλεύθερα καί ἀβίαστα τήν ἐπικοινωνία μέ μιά ἄλλη γυναῖκα σάν ἔκφραση τῆς σεξουαλικότητάς της;

Πιστεύουμε πῶς εἶναι πιά καιρός νά ἐξετάσουμε πῶς ἔφτασε ἡ γυναικεία σεξουαλικότητα νά θεωρεῖται ἔμφυτη ἐτερόφυλη. Πῶς γίνεται, ἀκόμα καί σ' ἓνα φεμινιστικό συνέδριο, νά μιλάμε γιά ἓνα ἀνδροκρα-

τικό σύστημα πού επιβάλλει την παθητική γυναικεία σεξουαλικότητα και να μην αμφισβητούμε καθόλου την κατεστημένη έτερόφυλη σεξουαλικότητα.

Η φεμινιστική θεωρία έχει συχνά και κοπιαστικά ασχοληθεί με συγκεκριμένα θέματα πού έχουν να κάνουν με τη γυναικεία σεξουαλικότητα. Ο βιασμός, ο ξυλοδαρμός ή ψυχολογική βία, ή παραβίαση της γυναίκας στην πορνογραφία και τη διαφήμιση, ή αποσιώπηση της λεσβιακής ύπαρξης, ο βιασμός μικρών κοριτσιών από τον πατέρα κι από τον αδελφό - κι από την άλλη πλευρά τό σέξ όπως είναι καταξιωμένο μέσα στο γάμο, ή γυναικεία παθητικότητα, ο ρομαντικός έρωτας και τ'αποτελέσματά του πάνω στη γυναικεία ψυχολογία, όλα αυτά έχουν εξεταστεί σαν μεμονωμένα φαινόμενα και υπάρχουν διάφορες αντιμετώπισεις για τ'α προβλήματα αυτά και για τό πώς συμβάλλουν στη γυναικεία καταπίεση. Σπάνια όμως μπαίνει τό έρώτημα τί τό κοινό έχουν όλα αυτά τ'α φαινόμενα, και σέ τί αποβλέπουν σαν σύνολο.

Πιστεύω πώς ή φεμινιστική θεωρία αδυνατεί να συνδέσει τη σεξουαλική καταπίεση μας με την επιβολή μι'ας ιδεολογίας πού στηρίζεται πάνω στην καθολική ύποταγή της γυναίκας γιατί ή ανδροκρατική κοινωνία εξασκεί αϊώνες τώρα μι'α τεράστια προπαγάνδα με σκοπό να επιβάλλει την έτερόφυλη σεξουαλικότητα σαν τη μόνη και έμφυτη και απόλυτα φυσιολογική μορφή της γυναικείας σεξουαλικότητας. Η προπαγάνδα αυτή πού την παρουσιάζουν σά δόγμα, σαν κάτι πού πρέπει να τό πιστέψουμε γιατί "έτσι είναι", διδάσκει πώς ή σχέση άνδρα/γυναίκας είναι ή μόνη φυσιολογική σεξουαλική έκφραση και πώς τό κύριο συστατικό αυτής της έκφρασης είναι ή διείσδυση του πέους στό γυναικείο κόλπο και, για τη γυναίκα, ο κολπικός όργασμός. Αυτό γιατί μόνο ή διείσδυση είναι εκείνη πού οδηγεί στην αναπαραγωγή. Κι εκείνο πού επιζητούν οί άνδρες, εκείνο πού κύρια τους ενδιαφέρει, είναι ή γυναικεία γονιμότητα, ο έλεγχος του γυναικείου κορμιού, έτσι ώστε να έλέγχεται και αυτή και τό γέννημά της.

Η οίκογένεια, όπως την έχει αναλύσει κι ο φεμινισμός κι ο μαρξισμός, κι όπως αποδείχεται όλο και περισσότερο από αρχαιολογικές έρευνες, δεν είναι κι ούτε ήταν ποτέ μι'α έκούσια (κατά τό

έκκλησιαστικό δόγμα) ένωση ενός άνδρα και μι'ας γυναίκας πού οδηγεί στη δημιουργία παιδιών από αγάπη. Η οίκογένεια άρχισε με βία και συνεχίζεται με βία, έχοντας σαν κύριο σκοπό της την ύποταγή της γυναίκας και την εξασφάλιση του πατρικού δικαιώματος πάνω στα παιδιά της.

Από την αρχή της ανθρώπινης ύπαρξης ήταν καθαρά φανερό πώς οί γυναίκες μπορούν να κάνουν κάτι πού οί άνδρες δεν έχουν τη δυνατότητα να κάνουν: μπορούν να γεννάνε, να αναπαράγουν ανθρώπινα όντα. Χωρίς τη γυναικεία δυνατότητα για αναπαραγωγή, δεν θά υπήρχε και άνθρωπότητα. Έπρεπε λοιπόν ή δημιουργική αυτή δύναμη της γυναίκας να χαλινωθεί και να μπει στην ύπηρεσία του άνδρα. Δεν μιλάμε αυτή τη στιγμή για μι'α ματεριαλιστική κεφαλαιοκρατική φιλοδοξία, αλλά για μι'α όντολογική ανάγκη, την ανάγκη του άνδρα να κατακτίσει και να δαμάσει τό μυστήριο της ύπαρξης του - να ξεπεράσει τό φόβο πού του προκαλούσε και πιθανά άκόμα του προκαλεί ή μυστηριώδης λειτουργία της γυναικείας φύσης και σεξουαλικότητας.

Πέρα απ' αυτό βέβαια, ή γυναικεία ύποταγή και τό πατρικό δίκαιο εξασφαλίζουν δύο απόλυτα αναγκαίες συνθήκες για την διαιώνιση της ανδρικής εξουσίας. Από τη μι'α πλευρά, τό γέννημα της γυναίκας προμηθεύει τόν πατριάρχη με τό εργατικό δυναμικό πού θά του αύξήσει τη παρουσία του και την εξουσία του. Τόν προμηθεύει επίσης κληρονόμους πού θά συνεχίσουν την εξουσία του μετά τόν θάνατό του - έτσι μπορεί να κανονίσει την πορεία της ιστορίας. Από την άλλη πλευρά, ή ίδια γυναίκα δουλεύει πάντα άκούραστα και χωρίς πληρωμή, προσφέροντας ύπηρεσίες άφάνταστα βασικές, χωρίς τίς όποτες τίποτα δεν θά προχωρούσε στην ανδροκρατούμενη κοινωνία. Η γυναίκα κρατάει τό σπίτι, κάνει τό νοικοκυριό, μαγειρεύει, μεγαλώνει τά παιδιά κάνοντας τη νταντά, τη δασκάλα, τη ψυχολόγο, φροντίζει τούς άρρώστους, παρηγορεί όταν ή έξωτερική ζωή απέλπίζει και συντρίβει, ράβει και ντύνει, φυτεύει και περιποιείται λουλούδια και λαχανικά για όμορφιά και για φαγητό, κρατά μακριά τό θυμό του πατέρα από τά παιδιά και τη φασαρία τών παιδιών από τόν πατέρα, και προστατεύει όλόκληρη την οίκογένεια από την έξωτερική δύνη. Και σαν να μην έφταναν όλα αυτά,

προσφέρει συνάμα και τις σεξουαλικές της υπηρεσίες στον άνδρα. "Όλα αυτά στο όνομα της αγάπης και του καθήκοντος, χωρίς καμιά αμοιβή, και συχνότατα χωρίς κανένα παράπονο. "Κάνει (δηλαδή) δουλειές πού, αν οι άνδρες πληρώνανε γι' αυτές, σίγουρα ή κοινωνία θα χρεωκοπούσε στο πλ και φί". (Γκάλμπραιθ/διάσημος αμερικάνος οικονομολόγος).

Χωρίς τη γυναίκα, λοιπόν, ούτε καινούργιο εργατικό δυναμικό θα υπήρχε, ούτε θα μπορούσαν οι άνδρες να πάνε κάθε πρωί στη δουλειά πλυμένοι, ντυμένοι, φωγωμένοι, σεξουαλικά ικανοποιημένοι και ψυχολογικά παρηγορημένοι-έτοιμοι δηλαδή για τη δική τους τη "σοβαρή" κι "άνταγκαία" κι "άντρίκια" δουλειά.

"Επειτα, μέ την ύποταγή της γυναίκας και την επιβολή της ιδέας της κατωτερότητας της, οι άνδρες έχουν και το πρόσθετο προτέρημα ότι, όταν χρειάζονται επί πλέον εργατικά χέρια, μπορούν πάντα να προσλάβουν γυναίκες, σίγουροι πως δεν θα χρειαστεί να τις πληρώσουν καλά, ούτε και να τους δώσουν θέση έξουσίας πού θα διακινδύνευε τη δική τους ανδρική έξουσία.

"Όλα αυτά, ή δωρεάν ή ή φτηνή εργασία, τα παιδιά, το μυστήριο της γέννας και άκόμα και του θανάτου, είναι οι λόγοι για τους οποίους ο άνδρας θέλει να εξασκεύ απόλυτη έξουσία πάνω στη γυναίκα. Χωρίς τη γυναίκα, ο άνδρας φοβάται πως δεν θα επιζήσει, και πάνω στον φόβο αυτό έχει χτιστεί το πανίσχυρο φρούριο της ετερόφυλης σεξουαλικότητας.

Κι έτσι έχουμε το εξής σχήμα:

1. "Η γυναίκα πρέπει απαραίτητα να δώσει το σώμα της, τη δουλειά της και τα παιδιά της στον άνδρα.
2. Θα τα δώσει "έκούσια" αν πεισθεί είτε πως ή σεξουαλικότητα της είναι κάτι το ανύπαρκτο, πως το κορμί της υπάρχει για να εκπληρώνει τις σεξουαλικές ανάγκες του άνδρα, ή πως οι δικές της σεξουαλικές ανάγκες ικανοποιούνται αποκλειστικά και μόνο από τον άνδρα.
3. "Αν έχει αμφιβολίες, και διστάσει να τα δώσει "έκούσια", τότε θα υποχρεωθεί με τη βία, είτε είναι αυτή σωματική είτε ψυχολογική.

"Η ανθρώπινη ιστορία είναι ή ιστορία του πως ή γυναίκα υποχρεώθηκε, πείστηκε να γίνει αποκλειστικά ετερόφυλη, να μείνει δηλαδή στην αποκλειστική υπηρεσία του άνδρα, αρνούμενη τον δικό της έρωτισμό, τη δική της δημιουργική έκφραση, την ψυχολογική της ακεραιότητα.

"Ας πάρουμε κατ' αρχή το μύθο της ανδρικής σεξουαλικότητας. "Όλες μαθαίνουμε από μικρές πως μόνο οι άνδρες έχουν σεξουαλικές ανάγκες, κι' εμείς υπάρχουμε για να τις ικανοποιούμε. "Η ανδρική σεξουαλική όρμη είναι κάτι πού δεν μπορεί να ελεγχθεί. Τό πέος έχει μιά ολοδικιά του μυστική και γεμάτη θέληση ύ-

from Women in the Nineteenth Century: A Pictorial Archive

παρξη. Δηλαδή, ή ανδρική σεξουαλικότητα μās παρουσιάζεται σαν ενεργητική, ανεξέλεγκτη, ακόρεστη, καί επομένως επιθετική. "Μή μέ παρεξηγεῖς, εἶμαι ἄνδρας", ἀκούμε πάντα. "Μή μέ προκαλεῖς, δέν θά μπορέσω νά συγκρατηθῶ". "Μή μοῦ τ' ἀρνηθεῖς γιατί θά μέ τραυματίσεις ψυχικά". Μέχρις ἐδῶ ἔχουμε τήν ἀπειλή καμουφλαρισμένη σαν παράκληση, σαν ἐκκλήση στή γυναικεία μας καλωσύνη. Παράπερα ή ἀπειλή γίνεται καθαρή. "Μή μοῦ ἀντισταθεῖς γιατί δέν ξέρω τί θά μοῦ κατέβει νά κάνω, δέν ἐγγυῶμαι γιά τίς πράξεις μου". Ὁ πρόλογος στή βία, στόν βιασμό. Μετά ὁ ἴδιος ὁ βιασμός. Τώρα τελευταία μόνο, τώρα πού ἀρχίσαμε νά ἀντιστεκόμαστε στό βιασμό, τώρα μόνο ἀρχίζουν νά μās μιλᾶν γιά τή σοβαρή ψυχολογική ἀρρώστεια τοῦ ἀνδρα-καί πάλι δηλαδή ὁ ἀνδρας δέν φταίει· κι ἂν ἐξεταστεῖ ή ἀρρώστεια του θά βγεῖ πῶς μιά γυναίκα τόν πλήγωσε κάποτε καί γι αὐτό τώρα βιάζει. Πρίν ὅμως ἐπέμβει ή ψυχολογία, ὁ βιασμός ἐθεωρεῖτο πάντα σαν κάτι τό φυσιολογικό, κάτι πού τό προκαλοῦσε ή γυναίκα μέ τά φερσίματα της,

κάτι πού ἐπρεπε νά τό πάθει σάν τιμωρία γιατί εἶχε παραστρατίσει. Ὁ βιαστής δέν ἔφταιγε ποτέ, δροῦσε πάντα μέ βάση τίς ἀνδρικές του ὁρμές. Στίς φυλακές ὁ βιαστής θεωρεῖται σαν τό ὑπ' ἀριθμό ἓνα παληκάρι. Ὁ βιασμός εἶναι ή ἀπροκάλυπτη πιά ἀπειλή πῶς ἂν δέν δώσουμε στόν ἀνδρα αὐτό πού ζητᾶ, θά μās ἀναγκάσει νά ὑποκύψουμε ἔτσι κι ἄλλοι-ῶς γιατί τῶχει ἀνάγκη, δέν μπορεῖ νά κάνει ἄλλοιῶς, καί φταῖμε ἐμεῖς πού δέν τοῦ τό δώσαμε μέ τή θέλησή μας.

Μετά ὁ θεσμός τῆς πορνείας εἶναι κι αὐτός βασισμένος στήν ἀκατανίκητη σεξουαλική ὁρμή τοῦ ἀνδρα. Ὁ, τι δέν μπορεῖ νά δώσει ή γυναίκα μέσα στό γάμο θά τό δώσει ή πόρνη, κι ή σύζυγος θά τό ἀνεχθεῖ, γιατί εἶναι στήν ἀνδρική φύση νά θέλει. Ὁχι μόνο θά τό ἀνεχθεῖ ἀλλά καί θά αἰσθανθεῖ καί τύψεις πού δέν μπόρεσε ή ἴδια νά τόν ἱκανοποιήσει.

Πορνογραφία. Ἐκεῖ πιά ή γυναικεία σεξουαλικότητα παρουσιάζεται ὄχι μόνο σαν παθητική ἀλλά καί μαζοχιστική-μās

ἀρέσει ἢ βία, μᾶς ἀρέσει ἡ ἀνδρική σεξουαλικότητα ἔτσι ὅπως εἶναι ἐπιθετική, βίαιη καί σαδιστική. Μέσα ἀπὸ τὸ πόνο καί τὰ δάκρυά μας βρίσκουμε τὴ μόνη ἐρωτική μας ἱκανοποίηση. Ἡ πλύση ἐγκεφάλου εἶναι πιά πλήρης-νά δέχεστε τοὺς ἄνδρες σάν τὸ θεό σας, νά δέχεστε τὴ βία τους σάν φυσιολογική, καί νά τὸ διασκεδάσετε κι ἀπὸ πάνω.

Ὁ μαζοχισμός αὐτός πού βρίσκεται στὴ πραγματικότητα καί τίς φαντασιώσεις τῶν πιὸ πολλῶν γυναικῶν πάει χέρι-χέρι μὲ τὸν ρομαντικό ἔρωτα. Ὁ συνδυασμός τους ὁδηγεῖ στὴν ἀποδοχή τῆς βίας στοῦ ὄνομα τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἐκεῖνο πού κάνει τίς γυναῖκες νά παραμένουν τὰ θύματα, νά συνεχίζουν νά προσφέρουν τίς ὑπηρεσίες τους παρόλο πού καταπιέζονται ψυχικά καί σωματικά. "Τί νά κάνω, τὰ ὑφίσταμαι ὅλα γιατί τὸν ἀγαπῶ...".

Καί ἐρχόμαστε τώρα στὸν 20ο αἰῶνα καί στὴ σεξολογία, τὴν ἐπιστὴμη πού ἀσχολεῖται μὲ τὴ σεξουαλικότητα καί πού λάνσαρε τὴν ἰδέα τῆς σεξουαλικῆς ἐπανάστασης. Ἡ σεξολογία ἄρχισε σάν ἐπιστὴμη στὶς ἀρχές τοῦ 20ου αἰῶνα ὡς ἔκφραση γιὰ νά ἀπελευθερώσει τίς σεξουαλικές σχέσεις. Στὴν ἀλήθεια ὅμως ἦταν ἡ ἀντίδραση στοῦ γυναικεῖο κίνημα πού ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἐπέμενε πὼς οἱ γυναῖκες ἔπρεπε νά πᾶσουν νά παντρεύονται, καί ν' ἀρνηθοῦν κάθε σεξουαλική σχέση μὲ τοὺς ἄνδρες ἐφ' ὅσον αὐτές οἱ σχέσεις δὲν ἦταν ἱκανοποιητικές γιὰ τίς γυναῖκες. Ὅσο πιὸ πολὺ οἱ γυναῖκες ἄρχιζαν νά καταλαβαίνουν πὼς ἡ σεξουαλικὴ πράξη ἦταν γι' αὐτές μιὰ νεκρὴ ἐμπειρία, τόσο πιὸ πολὺ βάλθηκε ἡ "ἐπιστὴμη" νά τίς πείσει ὅτι ὑπάρχουν τρόποι νά γίνει καλύτερο τὸ σέξ, καί πὼς ἂν δὲν ἱκανοποιούμαστε φταῖμε ἐμεῖς. Ἡ σεξουαλικὴ ἐπανάσταση δὲν εἶναι τίποτα παρὰ πάνω παρὰ μιὰ προσπάθεια νά μᾶς πείσουν πὼς τὸ σέξ μὲ τοὺς ἄνδρες μπορεῖ καί πρέπει νά εἶναι μιὰ χαρούμενη ἱκανοποιητικὴ ἐμπειρία. "Ἐπαψαν δηλαδὴ νά μᾶς πουλᾶν τὸ παραμῦθι πὼς δὲν ἔχουμε σεξουαλικές ὁρμές, καί τώρα μᾶς τὸ φέρνουν διαφορετικά: ἂν εἴστε "ἐντάξει", "μοντέρνες" γυναῖκες, θά μπορέσετε νά κάνετε ἔρωτα μὲ ἕνα σωρὸ ἄνδρες καί νά τὸ φχαριστηθεῖτε. Ἀφήνοντας νά ἐννοηθεῖ ὅτι, ἂν δὲν μπορέσετε, φταῖτε ἐσεῖς πού εἴστε ψυχρές, κι ἀνώμαλες.

Καμιά φορά ἀκοῦμε καί τὴ λέξη "λεσβία". Σπάνια ὅμως, γιατί ἡ λεσβία δὲν ὑπάρχει, εἶναι προϊόν μιᾶς ἀρρωστημένης γυναικείας φαντασίωσης: "Ἐσύ λεσβία; "Ε, ὄχι δά, δὲν βρῆκες ἀκόμα τὸν ἄνθρωπο σου". "Μὰ τί λές τώρα, ἐσύ εἶσαι μιὰ χαρά κοπέλλα..."

Ἡ ἀποσιώπηση τῆς λεσβιακῆς ὑπαρξῆς εἶναι ὁ κυριότερος καί πιὸ ἀποτελεσματικός τρόπος μὲ τὸν ὁποῖο οἱ ἄνδρες προσπάθησαν νά μᾶς πείσουν γιὰ τὸ ἔμφυτο τῆς ἐτερόφυλης σεξουαλικότητας. Αἰῶνες τώρα, οἱ ἄνδρες μᾶς καταδίκασαν στὴν ἀνυπαρξία καταστρέφοντας ἀποδείξεις τῆς ὑπαρξῆς μας, σκοτώνοντάς μας ὅπου μᾶς ἔβρισκαν, ἀπαγορεύοντάς μας μὲ τοὺς νόμους τους νά ζοῦμε, διαστρεβλώνοντας τὴ φύση μας ἀπὸ δημιουργικὲς γυναῖκες πού παλεύουν νά τὰ βγάλουν πέρα χωρὶς ἄνδρες σὲ ὑστερικές, ἀνικανοποίητες, πικραμμένες, λυπηρὲς ὑπάρξεις. "Ἡ μᾶς εἶπαν "ἀγανακτισμένες", γιατί "δεινοπαθήσαμε στὰ χέρια ἐνός ἀνδρα γι' αὐτὸ τοὺς "μισοῦμε". Αὐτὸ τὸ ἐπιχείρημα χρησιμοποιεῖται συχνά σάν δικαιολογητικό γιὰ τὴ λεσβιακὴ ὑπαρξὴ καί τὸ λεσβιακὸ κίνημα. "Γιὰ δέστε τίς καυμένες ... τὸ μῖσος γιὰ ἕναν ἄνδρα τίς ἔκανε ἔτσι..."

Ἡ ἀνδροκρατούμενη κοινωνία βάλθηκε μὲ βία νά μᾶς ἐξολοθρεύσει. Ἡ κλιτορίδα, τὸ κεντρικὸ σεξουαλικὸ ὄργανο τῆς γυναίκας, ἀποσπᾶστηκε μὲ βία ἀπὸ τὸ κορμί μας γιὰ νά μὴ νοιώθουμε τὴ δύναμή της. (Ὑποσ.-Δὲν εἶναι μόνο οἱ Ἀφρικανικὲς κοινωνίες πού ὑποβάλλουν τίς γυναῖκες τους σὲ κλιτοριδεκτομές. Ἡ κλιτοριδεκτομὴ ἦταν ἕνα πολὺ παραδεγμένο καί συνηθισμένο φαινόμενο στὴν Εὐρώπη καί τὴν Ἀμερικὴ μέχρι τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα).

Τὰ χεῖλη τοῦ κόλπου μας ράφτηκαν ἢ τσουρουφλήστηκαν γιὰ νά μὴ νοιώθουμε παρὰ μόνο τὸ πέος μέσα στοῦ κόλπου μας. Μᾶς βάλανε ζῶνες ἀγνότητας ὅταν οἱ ἄνδρες λείπανε. Μᾶς προειδοποίησαν ὅτι τὸ νά παίζουμε μὲ τὰ ὄργανά μας, ν' ἀγγιζόμαστε, νά ἀποκτοῦμε μιὰ ἐρωτικὴ ἐμπειρία τοῦ κορμιοῦ μας, εἶναι ἐπικίνδυνο γιατί θά μᾶς κάνει ἀνίκανες νά χαροῦμε τὸν ἄνδρα, θά ὁδηγήσει σ' "ἀφύσικες" συνήθειες. Μᾶς εἶπαν νά μὴ κοιταζόμαστε γυμνὲς στὸν καθρέφτη, εἶναι ἀμάρτημα θανάσιμο, ντροπὴ, μόνο ὁ ἄνδρας μπορεῖ νά μᾶς κοιτάζει ... τὸ κορμί μας ἀνήκει σ' αὐτόν. "Ὅλα αὐτὰ γιὰ νά μὴ καταλάβουμε πὼς τὸ κορμί μας εἶναι γεμᾶτο ἐρωτισμό, ἕναν ἐρωτισμό πού ἱ-

κανοποιείται πολύ πιο εύκολα όταν αυνανιζόμαστε ή όταν μας αγγίζει μια άλλη γυναίκα όπως θαγγιζε και κείνη τον εαυτό της.

Τό χειρότερο όμως είναι πώς μ'όλη αυτή την σεξουαλική βία και απαγόρευση προσπάθησαν να μας πείσουν ότι ή μόνη έκφραση της λεσβιακής ύπαρξης είναι ή σεξουαλική. Τοποθετώντας μας μέσα σ' ένα στενά σεξουαλικό πλαίσιο, βάλθηκαν να μας κάνουν πορνογραφικό υλικό για διασκέδαση τους και να αφαιρέσουν τις απειρες πιθανότητες που προέρχονται από τη ταύτησή της γυναίκας με τη γυναίκα. Η Adrienne Rich, μια από τις πιο αναγνωρισμένες φεμινίστριες ποιήτριες και συγγραφείς της Αμερικής γράφει πώς βασικά δεν υπάρχει έτεροφυλόφιλη και ομοφυλόφιλη γυναίκα. Υπάρχει μόνο τό "λεσβιακό συνεχές" που μέσα του περιέχει όλες τις διαφορετικές κι απίστευτα πολύπλοκες γυναικείες σχέσεις. "Όχι πώς όλες οι γυναίκες είναι λεσβίες, αλλά ότι όλες συμπεριέχουμε μέσα μας σαν κύριο ψυχολογικό χαρακτηριστικό μας τό δέσιμό μας με άλλες γυναίκες. Από την αρχική βασική μας σχέση με μια άλλη γυναίκα, τη μητέρα μας, μέχρι τη καθαρά λεσβιακή σχέση, ο δρόμος περνά μέσα από μύριες άλλες μορφές που οι άνδρες έχουν προσπαθήσει να εξουδετερώσουν και ν' άρνηθούν: φιλίες βαθιές και σημαντικές που άνθισαν παρόλη την ανδρική αντίδραση και αποτέλεσαν τό βασικό ψυχικό στήριγμα της γυναικείας ύπαρξης. Η άφασίωση του μικρού κοριτσιού στά άλλα κορίτσια, και στή δασκάλα της, μία άφασίωση που ξεριζώνεται στήν έφηβική ηλικία γιατί μπαίνει στή μέση ο άνδρας. Η αγάπη της αδελφής για την αδελφή. Τό συναισθηματικό δέσιμο των γυναικών στίς προβιομηχανικές κοινωνίες όπου οι γυναίκες ζούσαν κυριολεκτικά χωρία από τους άνδρες, και ύφαιναν μαζί τά όνειρά τους καθώς ύφαιναν τά προικιά τους. Οι λεγόμενες "γεροντοκόρες", όλες έκεινες που δεν παντρεύτηκαν, κι αποκαλέστηκαν ξεραμένες, παραμερισμένες από τους άνδρες, παρόλο που συχνότατα είχαν μόνονες τους διαλέξει αυτή την άρνηση, συνειδητά ή άσυνείδητα, γιατί δεν ήθελαν να υποστούν τη σεξουαλική βία των ανδρών. Όλόκληρες κοινότητες γυναικών που διάλεξαν να μείνουν μόνονες τους ή με άλλες γυναίκες - σαν τις Μπεγκίν της Όλλανδίας στόν 12ο έως 15ο αιώνα, ή τις Κινέζες που μας περιέγραψε ή Agnes

Carol and Nicola — Girls Are Powerful

Smedley όταν τις γνώρισε στίς αρχές του 20ου αιώνα, ή τις "τζιλίμι" της Αυστραλίας που αποτελούν αποκλειστικές γυναικείες κοινότητες κι ή παρουσία του άνδρα απαγορεύεται άυστηρά, ή τις Αφρικανικές "αδελφότητες" και τά γυναικεία οικονομικά δίχτυα, ή τις γυναίκες του 19ου αιώνα στήν Εύρώπη και Αμερική που άρνήθηκαν να παντρευτούν και έζησαν κοινοβιακά οργανώνοντας γυναικεία δίχτυα αλληλοϋποστήριξης. Και πώς μπορούμε να ξεχάσουμε τά 9.000.000 και παραπάνω των γυναικών που κάηκαν σαν μάγισσες από τό 12ο μέχρι τό 17ο αιώνα γιατί ήσαν διαφορετικές; Οι μαμές, οι βοτανογιάτρισσες, οι μάγισσες, οι γεροντοκόρες, οι άνύπαντρες μητέρες - μία όλόκληρη ιστορία αντίστασης και ταύτησης γυναίκας με γυναίκα.

Κι' όλη αυτή ή ιστορία - ή γυναικεία ιστορία - έχει φτάσει στ' αυτιά μας συχνά σαν μύθος, ή δεν έχει φτάσει καθόλου. Τά άρχεία μας καταστρέφονται συστηματικά, για να μή μάθει ποτέ καμιά μας πώς είμαστε όλες ένα κομμάτι από μία συνεχή παράδοση αντίστασης. Έτσι χρονολογικά και ψυχολογικά άπομονωμένες, δεν

θά μπορούσαμε ποτέ νά σηκώσουμε κεφάλι. Ταυτισμένες όμως μ' άλλες γυναίκες, γινώμαστε δυνατόες, κι ή δύναμη μας γίνεται πηγή χαράς καί δημιουργικότητας, μιá δύναμη πού φοβίζει. Δέν έχει νά κάνει άν είμαστε λεσβίες ή όχι. 'Η λεσβιακή ύπαρξη, άπλά καί μόνο, δείχνει πώς μπορούμε, άν θέλουμε, νά ζήσουμε μέ τούς έαυτούς μας. 'Η λεσβιακή ύπαρξη έσωκλείει μέσα της τή δυνατότητα μιáς διαφορετικής πραγματικότητας, πού δέν άνέχεται τή βία καί τήν ύποταγή. 'Η λεσβιακή ύπαρξη άντιστέκεται στήν άνδρική καταπίεση καί μάς βοηθάει ίσως νά αλλάξουμε κατεύθυνση, νά ξαναδιευθύνουμε τή προσοχή μας πρός τίς γυναίκες, πρός έμάς τίς ίδιες, νά ξανακοιταχτούμε, νά αλληλοαγγιχτούμε, ψυχικά, συναισθηματικά ή έρωτικά. Είναι ένας καθρέφτης της γυναικείας πραγματικότητας μας, ένα γκρέμι — σμα του φαλλοκρατικού όχυρου. Γι' αυτό καί ή λεσβιακή ύπαρξη έχει πάντα κατατρομάξει τούς άνδρες, γι' αυτό καί καταδικαστήκαμε στήν άφάνεια. Γι' αυτό καί δέν μάς έγραψαν στους νόμους τους παρά σάν παράρτημα της άνδρικής όμοφυλοφυλίας — πάλι δηλαδή σάν παράρτημα της άνδρικής σεξουαλικότητας. Γι' αυτό καί όποτε τύχει νά υπάρξουμε στους νόμους τους μάς αφαιρούν τή δουλειά μας, τά παιδιά μας, συχνά καί τή σωματική μας έλευθερία. 'Η λεσβιακή ύπαρξη είναι τό κριτήριο της γυναικείας συνείδησης καί άντίστασης στήν άνδρική επιβλημένη έτεροφυλοφιλία.

Γιατί λοιπόν οί φεμινίστριες επιμέ — νουν νά σιωπούν καί νά μάς άγνοούν; Είναι ίσως πώς ό μύθος της φυσιολογικής έτεροφυλοφιλίας έχει περαστεί τόσο βαθειά μέσα μας πού δέν μπορούμε νά τόν ξεπεράσουμε; 'Η δέν θέλουμε νά τόν ξεπεράσουμε;

Ίσως έμείς οί λεσβίες νά ένοχλούμε τίς έτερόφιλες φεμινίστριες γιατί τούς άποδείχνουμε πώς οί άλυσσίδες τους δέν είναι από άτσάλι, μπορούν νά τίς σπάσουν — άν θέλουν. Τούς τaráζουμε τήν ήσυχία τους γιατί άν προσπαθοΰσαν νά πιάσουν τό νόημα της λεσβιακής ύπαρξης, άν καταλάβαι — ναν πώς ή λεσβία δέ διαφέρει από τίς άλλες γυναίκες, τότε θάπρεπε νά παραδεχτούν πώς κάθε γυναίκα μπορεί νά γίνει λεσβία — άκόμα κι' αυτές οί ίδιες. Αυτό όμως τί σημαίνει; "Ότι θά πήγαιναν κόντρα στήν κατεστημένη ιδεολογία, κόντρα στήν θέληση των άνδρών. Προτιμούν λοιπόν νά μάς άγνοούν γιατί έτσι δέν άμφισβητούν τήν πραγματική ύπόσταση της καταπίεσης τους.

Ό φεμινισμός παραμένει ένα διανοητικό παιγνίδι πού άποβλέπει σέ μιá άπατηλή ισότητα των φύλων* κανενός άνδρα τά συμφέροντα δέν θίγονται, καί καμιάς έτεροφυλόφιλης γυναίκας τά προνόμια δέ διακινδυνεύουν.

"Υστερα είναι κι ή άλλη πλευρά του ίδιου νομίσματος: "Όταν οί έτερόφυλες φεμινίστριες δέν μάς άγνοούν, προσπαθοΰν νά μάς καθυσηχάσουν λέγοντας μας πώς μάς δέχονται σάν ίσες — γυναίκες αυτές, γυναίκες κι έμείς — αλλά διαφορετικές. "Ότι κι αυτές διαλέξανε μέ ποιό φύλο θά κάνουν έρωτα, όπως διαλέξαμε κι έμείς ... Πώς όλα τά άλλα είναι ίσα, κι ή διαφορά μας έγκειται στή σεξουαλική επιλογή. Διαφωνώ ριζικά καί έμφατικά. Αυτή ή πολιτική τους είναι πολιτική άνεκτικότητας, όχι άγάπης καί άποδοχής. Άγνοεί καί παραμερίζει εντελώς τήν πραγματικότητα της διπλής καταπίεσης μας, καί της δικιάς τους ευθύνης καί συμβολής στή καταπίεσή μας αυτή. Γιατί βασικά άγνοεί τά πάμπολλα προνόμια πού χάιρονται επειδή είναι έτερόφυλες. Προσπάθησαν ποτέ οί έτερόφιλες φεμινίστριες "άδελφές" μας νά νοιώσουν τήν άγωνία, τόν πόνο της λεσβιακής έμπειρίας; Σκέφθηκαν ποτέ τί σημαίνει νά ζεις πάντα μέ τή ψυχή στό στόμα, μέ τό φόβο μή τυχόν καί σ' ανακαλύψουν, όποτε θά σέ διώξουν από τή δουλειά σου, ή θά σου πάρουν τά παιδιά σου, όσο καλή μητέρα κι άν είσαι, όσο τέλεια καί νάναι τά προσόντα σου; τί ψυχολογικό χάος μπορεί νά δημιουργηθεί μέσα σου όταν δέν σέ παραδέχονται ποτέ, δέν σέ αναγνωρίζουν, δέν σέ θέλουν; Σκέφθηκαν τί πίκρα σου δημιουργείται μέσα σου όταν οί καλύτεροι σου φίλοι, οί πιο στενοί σου άνθρωποι, σ' άπαρνιούνται σάν μάθουν πώς είσαι λεσβία; Πώς πρέπει πάντα νά κρατάς τή σχέση σου ένα μεγάλο μυστικό, από οίκογένεια καί φίλους καί δουλειά, πώς δέν μπορείς ποτέ ν' άγγίξεις, ν' άγκαλιάσεις τή φίλη σου στό μάρ, στό έστιατόριο, στό τραίνο, σέ όποιοδήποτε δημόσιο χώρο, χωρίς νά κινδυνέψετε νά σας δείρουν; Αναρωτήθηκαν πώς θά νοιώθανε άν ζοΰσαν μέ τό ψέμα πάντα στά χείλια — τό άναγκαίο ψέμα για τήν επιβίωση τους, ένα ψέμα πού άργά ή γρήγορα σέ φθείρει ψυχικά καί σέ άποκαρδιώνει; Πόσο συχνά αναγκάζεστε νά κυκλοφορείτε μόνες σας τή νύχτα; Για μάς, ό φόβος του βιασμού είναι διπλός. Κι ή άνδρική βία ξεσπά συχνότατα επάνω μας μέ τή πιο παραμικρή ύποψία πώς είμαστε λεσβίες. Οί ίδιες οί οί —

κογένειες μας μᾶς κλείνουν στά φρενοκομεία, μᾶς υποβάλλουν σέ ἐξευτελιστικές καταστρεπτικές θεραπείες γιά νά "διορθωθοῦμε".

Τό νᾶσαι ἐτερόφιλη σημαίνει νᾶχεις τό δικαίωμα νᾶσαι "σωστή γυναίκα", καί νά ἀπολαμβάνεις τήν ἀποδοχή τῆς κοινωνίας. Τό νᾶσαι λεσβία σημαίνει ἀκριβῶς τό ἀντίθετο. Ποῦ λοιπόν ἡ ἰσότητα;

Κι' ὅμως ... δέν νομίζω ὅτι πολλές ἀπό μᾶς θά δέχονταν ν' ἀλλάξουν θέσεις μαζί σας. Παρόλη τή διπλή αὐτή καταπίεση, ἡ ἱκανοποίηση πού νοιώθουμε μέ τό ν' ἀγαπᾶμε γυναῖκες εἶναι μιᾷ ἀπίστευτα θετική, μιᾷ ἀλλοιώτικη καί φανταστική ἐμπειρία. Εἶναι σάν ἓνα παράθυρο ὀρθάνοιχτο ἀπό τό ὅποιο μπορούμε νά ἀγναντεύσουμε τόν ἀτέλειωτο ὀρίζοντα. "Ὁχι, δέν ἀλλάζουμε θέσεις.

Ἀπαιτοῦμε ὅμως νά σκεφθῆτε γιατί ἀναφέρεστε στή σεξουαλικότητα σάν κάτι π' ἐτεροφυλόφιλο γιατί ἐπιμένετε νά μᾶς ἀγνοεῖτε. Καί γιατί, ἂν μᾶς ἀνέχεστε, λέγοντας μας ὅτι κι ἐμεῖς κι ἐσεῖς "διαλέξαμε" αὐτό πού εἴμαστε, γιατί νομίζετε ὅτι ἔχετε τό δικαίωμα ἐπιλογῆς; Ἀπαιτοῦμε μιᾷ ριζική ἐξέταση τῆς γυναικειᾶς σεξουαλικότητος πού θάχει σάν στόχο τήν ὑποχρεωτική φύση τῆς ἐτεροφυλόφιλης σεξουαλικότητος καί θά προσπαθήσει νά μελετήσῃ γιατί αὐτή ἡ ἐτεροφυλόφιλη σε-

ξουαλικότητα εἶναι τόσο ὑποχρεωτική, τόσο διαδεδομένη παρόλα τά ἀρνητικά της στοιχεῖα; Πρέπει νά καταλάβετε καί νά παραδεχτεῖτε πῶς δέν εἴστε ἔμφυτα ἐτεροφυλόφιλες, κι ὅτι εἴστε ὑπεύθυνες πού μένετε μέσα στό ὄχυρό, ἓνα ὄχυρό πού σᾶς δίνει τήν ἱκανοποίηση, τή παραδοχή τῆς φυσιολογικότητος.

Μόνο ὅταν ὅλα αὐτά μποῦν σάν πρόβλημα μέσα στή φεμινιστική θεωρία, θά πιστέψουμε πῶς θέλετε πραγματικά ν' ἀπελευθερωθεῖτε, τότε μόνο θά μπορέσουμε νά παλαίψουμε ἐνωμένες γιά τή γυναικεῖα ἀπελευθέρωση.

Χαρούμπα

Βιβλιογραφία

1. Adrienne Rich, 'Υποχρεωτική Ἑτεροφυλοφυλία καί ἡ Λεσβιακή Ὑπαρξη.
2. Ἀγάπα τόν Ἐχθρό σου, φυλλάδιο ἀπό τῆς Ριζοσπαστικές Φεμινίστριες τοῦ Leeds, England (μιᾷ συζήτηση πάνω στόν ἐτεροφυλόφιλο φεμινισμό καί τόν Ριζοσπαστικό Λεσβιακό).
3. Scarlet Women, τεῦχος 13+14 ἀφιερωμένο σέ Σεξουαλικότητα.
4. Heresies, Ἀφιέρωμα στή Σεξουαλικότητα
5. Feminist Review. Ἀφιέρωμα στή σεξουαλικότητα.

Δύο Γυναίκες κοιμούνται

Δίπλα στο κορμί σου,
στά βαθειά μεσάνυχτα τής πονεμένης νύχτας,
στριφογυρίζω.

Μέσα στον ύπνο μου
τό χέρι μου απλώνεται, σέ βρίσκει,
σ' αγγίζει,
σ' αναγνωρίζει ή αφή προτού ακόμα τό μυαλό
ἀκούσει τή γλώσσα νά σ' ὀνομάζει.

Έξω, στά σκοτάδια,
ένα άγριο σφύριγμα,
ή σειρήνα ενός περιπολικού,
ξεκουφαίνει, τaráζει
τή κοιμισμένη πόλη
θυμίζοντας μας πώς ή βία
δουλεύει άκατάπαυστα
άφανίζοντας τούς άνίσχυρους.

Γυρνῶ καί σ' άγκαλιάζω
Ή πνοή σου χαϊδεύει τόν ώμο μου.
Δύο γυναίκες πού κοιμούνται μαζί
έχουν νά υπερασπισθοῦν κάτι παραπάνω
άπό τόν ύπνο τους.

Καί πώς μπορῶ ἐγώ νά παρηγορηθῶ
ξέροντας πώς ἐσύ πού τώρα μέ προστατεύεις
μέ τό ζεστό αἰσθησιακό κορμί σου
πρέπει νά βγεῖς κάθε πρωτὶ έξω σ' αὐτή τή πόλη
πού σκοτώνει;
Δέν έχω τή δύναμη
νά σέ προστατέψω
οὔτε ἐσένα, οὔτε ἐμένα
άπό τούς μύριους κινδύνους.
Πότε ὅμως εἴχαμε τή δύναμη;
Διαλέξαμε μήπως ποτέ νά δοῦμε τά κορμιά μας
άλυσσοδεμένα, σταυρωμένα;
Διαλέξαμε ποτέ τό λυντσάρισμα
στίς μεγάλες φωτεινές διαφημιστικές ταμπέλλες;
Διαλέξαμε ποτέ τό βιασμό
στά πάρκα τής πόλης
στίς άκροθαλασσιές
στά χωράφια ὅπου κατασκηνώναμε
στά δάση ὅπου πηγαίναμε νά χαροῦμε τή φύση;
Κι ὅμως, ἐπιμένουμε, προσπαθοῦμε
νά ζήσουμε τή ζωή μας μέ τρυφερότητα κι άγάπη.
Δέ μιλάω μόνο γιά μᾶς.
Ή ζωή μας εἶναι άπλή, κοινή,
σάν τήν κοινή ζωή μυριάδων γυναικῶν.

Όνειρεύομαι πώς τό ποτάμι πού κυλά έξω από τό
παράθυρό μας
είναι τό σύνορο·
ό τρόμος, τό μίσος γιά τίς γυναῖκες,
δέν διασχίζει τό νερό,
σταματάει στήν ἀπέναντι ὄχθη.
Ξέρω ὅμως πώς τά ὄνειρα μου εἶναι ψεύτικα.
Στό ὄνομα μιάς ἀπατηλῆς ἐλευθερίας
ἡ γλώσσα τους μάς ἐξοντώνει.

Στήν πραγματικότητα, τίποτα δέν μάς προστατεύει,
οἱ νόμοι τους δέν εἶναι γιά δικό μας καλό,
δέν ὑπάρχουν σύνορα πού νά κρατᾶν ἀπέξω τόν ἐχθρό...
δέν ὑπάρχει χώρα πού νά μή κυβερνιέται ἀπό ἄντρες.

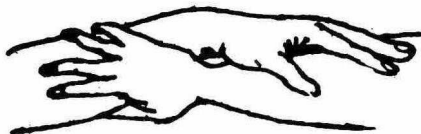
Ποτέ πιά δέν θά μπορέσω νά χαρῶ τή Γλώσσα
σάν κάτι τό δημιουργικό.
Ποτέ πιά δέν θ' ἀρνηθῶ τή δύναμη της
νά μυστικοποιεῖ ἀπλές ἀλήθειες,
νά μασκαρεύει εἰκόνες.
Τό ἴδιο καί γιά τή Μουσική
ἢ ὁποιαδήποτε τέχνη:
ζωγραφισμένοι τοῖχοι
ἀγάλματα
πού κάνουν θέαμα
τόν γυναικέιο πόνο
μεταμορφώνοντας τή βία
δείχνοντάς την γεμάτη νόημα
ἀγνότητα καί ἀρχοντιά.
Τόσο πανίσχυρο τό καμουφλαρισμένο μήνυμα
πού δέν σκεφτήκαμε ποτέ νά ἀναρωτηθοῦμε
ἂν αὐτές οἱ εἰκόνες
μιλοῦν γιά μάς.

Όταν περπατοῦσα ἀνάμεσα στά ἐρείπια τῆς Κνωσοῦ
σέ σκεπτόμουνα.
Όταν κάθησα πλάϊ στή θάλασσα
πάνω στά ἀγριόχορτα πού ἀνθίζαν ἀκόμα,
ὅταν ζωγράφισα στό τετράδιό μου
τό μώβ λουλούδι τοῦ ἀγκαθιοῦ,
κάθε πέταλο προστατευμένο ἀπό
ἓνα ἀγκάθι,
βουβάθηκα,
ξέχασα τή γλώσσα,
ἄκουγα μόνο τό ρυθμό τῶν κυμάτων,
τᾶνιωθα νά μέ πλημμυρίζουν,
νά μέ πλένουν, νά μέ καθαρίζουν ἀπό τίς
ἐνοχές τῆς γλώσσας,
Δέν ὑπῆρχαν λέξεις πιά,
δέν ὑπῆρχαν ψεύτικοι ὅρκοι,
ὁ πύργος τῆς Βαβέλ εἶχε καταστραφεῖ
γιά πάντα.
Ὁ ἥλιος μ' ἔλουζε.
Σέ σκεπτόμουνα κι' ἐνιωθα ἐλεύθερα,
ἀπορροφημένη ἀπό τόν παλμό τοῦ τραγουδιοῦ τῶν τζιτζικιῶν.

Όταν είδα τό πρόσωπο της,
ένα από τά άναρίθμητα πρόσωπά της,
τό βλέμμα της στραμμένο πρός τά μέσα, γελαστό μέσα στήν
αύστηρή του ένταση,
τά φίδια νά περιτριγυρίζουν τό σώμα της,
τά χέρια της περήφανα όρθωμένα,
τά στήθη της νά άγναντεύουν τό σύμπαν,
όταν κόίταξα βαθειά μέσα στόν κόσμο της,
θέλησα ν' άδειάσω τή ψυχή μου
στόν κόλπο της,
νά ξεφράξω τή λαλιά μου,
έπιτέλους
νά έλευθερωθώ.

Κι' έτσι γύρισα σπίτι,
μιά γυναίκα διψασμένη γιά εικόνες,
νά σοῦ πώ πώς ή δίψα μου είναι
τόσο άρχαία
τόσο βασική
πού όλα τά χαμένα ρημαγμένα καμμένα
άκρωτηριασμένα δυσφημησμένα καταχωνιασμένα
χοντροβαμμένα ψευτονομασμένα
πρόσωπα μας
πού ψάξαμε νά βρούμε άπεγνωσμένα
μέσα στούς αιώνες
θά μπορούσαν νά σηκωθούν, ν' άναστηθούν,
νά ξαναμαζέψουν τά κομμάτια τους,
νά ξαναθυμηθούν τούς έαυτούς τους,
όπως κι' έγώ ξαναβρήκα τόν έαυτό μου
μπροστά της,
όπως κάθε νύχτα κουλουριασμένη δίπλα σου
σέ ξαναβρίσκω,
μέ ξαναβρίσκεις,
ξαναμαζεψόμαστε
τήν ίδια άκριβώς στιγμή
πού ή όθόνη μᾶς κομματιάζει
κι οί συλλέκτες τέχνης μᾶς κάρφώνουν σταυρωτά
στούς κατάλευκους τοίχους τους
κι οί διαφημιστές μᾶς κρεμᾶν
στίς φωτεινές ταμπέλλες τους.
Αυτός είναι ό πόλεμος τῶν εικόνων.
Κι' έμεῖς είμαστε τό άγκάθι
πού φυλάει τό μώβ πέταλο τοῦ λουλουδιού.
Έσύ τό δικό μου,
έγώ τό δικό σου.

Adrienne Rich

Σκέψεις πάνω στη γυναικεία σεξουαλικότητα

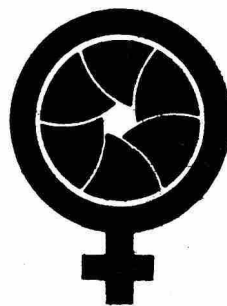
(Αφορμή από τό συνέδριο τῆς κίνησης
Δημοκρατικῶν Γυναικῶν, πού ἔγινε τόν
Μάη τοῦ '82)

Ἡ γυναικεία σεξουαλικότητα εἶναι ἕνα ἀπ'τά ζητήματα, πού ἀπασχολεῖ τόν φεμινισμό καί τόν λεσβιοφεμινισμό· τό καθένα ὀρίζει τή γυναικεία σεξουαλικότητα ἀπό διαφορετική σκοπιὰ ἢ καί στόχους· κι αὐτό; γιατί, ὅταν ὁ φεμινισμός ἐκπορεύεται, στόχος του εἶναι νά καταδείξει ἀπλά τίς ἐλλείψεις τοῦ ὑπάρχοντος συστήματος ἐπιδιώκοντας μ'αὐτό τόν ἐκσυγχρονισμό του σάν τή μόνη, δυνατή λύση, πού θά φέρει αἴσιο (!) τέλος(!) στήν ὑπαρξη τῶν γυναικείων προβλημάτων. Ἡ ἀνάλυση, λοιπόν, τῆς γυναικείας σεξουαλικότητας ἀπτεται, μονάχα, τῶν ζητημάτων ἐκείνων πού'ναι λιγο-πολύ ἀκίνδυνα γιά τό status quo καί πού ἡ λύση τους ἔγκειται σέ κάποιες νομικές παραχωρήσεις-κατοχυρώσεις.

Ἀπό τή σκοπιὰ του τώρα ὁ λεσβιοφεμινισμός, ἔχοντας σάν στόχο τήν πλήρη ἀπελευθέρωση τῶν γυναικῶν ἀπό κάθε εἶδους δεσμά, προσπαθεῖ νά φέρει στό φῶς ὅλες τίς αἰτίες τῆς καταπίεσης τῶν γυναικῶν σ'ὅποιονδήποτε τομέα κι ἀκόμα περισσότερο σέ ζητήματα, ἄμεσα, ὅπως εἶναι ἡ σεξουαλικότητα.

Ἡ γυναικεία σεξουαλικότητα σχηματικά, μπορεῖ νά ὀριστεῖ σάν ὅλο ἐκεῖνο τό πλέγμα σχέσεων ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῶν λειτουργιῶν τοῦ κορμιοῦ μας καί συνάμα τοῦ ἐαυτοῦ μας αὐτή ἡ σχέση καθορίζει καί τήν σεξουαλική συμπεριφορά, ἀπέναντι στούς ἄλλους-ες, καί τήν ἐρωτική ἐπιθυμία. Ἡ σεξουαλική συμπεριφορά, ὅμως, καθορίζεται ἀπό κοινωνικούς, πρῶτα, παράγοντες (κανόνες, νόρμες, θεσμοί) καί μετὰ ἀπό προσωπικούς· κι αὐτό γιατί ἡ σεξουαλική συμπεριφορά, ὅταν, ἐκφραζόμενη δημόσια παρεκκλίνει ἀπ'αὐτούς τούς κοινωνικούς κανόνες, ἔχει κοινωνικές συνέπειες.

Γιά τή γυναῖκα τὰ βιολογικά τῆς χαρακτηριστικά ἀποτέλεσαν κι ἀποτελοῦν τό πρῶτο σημεῖο ἀναφορᾶς τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν. Οἱ χαρακτηρισμοί, σεξουαλικοί ἢ μὴ, πού τῆς ἔχουν ἀποδοθεῖ εἶναι τόσο πολύ ἀντιφατικοί, (μητέρα, παναγία, ἁγία κι ἀπό τήν ἄλλη, πόρνη, μάγισσα, μέγαιρα ...) πού πολλές φορές τὰ ὅρια τους

συμπλέκονται. Ἡ "μοίρα" τῆς εἶναι ἀδυσώπητη, σκληρή, ἀνελέητη.

Τὰ βιολογικά χαρακτηριστικά δέν εἶναι, βέβαια, ἀπό μόνα τους αἷτια τῆς ἀντικειμενικοποίησης τοῦ γυναικείου κορμιοῦ καί τῆς ἐκμετάλλευσης τοῦ γυναικείου ψυχολογικοῦ κόσμου, ἀπό τούς ἄντρες. Οἱ κατάλληλες κοινωνικές συνθήκες πού δημιουργήθηκαν, ὀδήγησαν στήν πιό ἄγρια καταπίεση καί ὑποταγή τῶν γυναικῶν στούς ἄντρες καί πού ἡ διάρκεια τῆς μετριέται σέ χιλιάδες χρόνια.

Ἡ θρησκεία, πού ἦταν πάντοτε ἀρωγός τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καί μιᾶς καί ἡ ἄσκηση τῆς ἀποτέλεσε προνόμιο τῶν ἀντρῶν, ὀδηγήθηκαμε στήν σημερινή καπιταλιστική, ἀντροκρατούμενη, ἐξουσιαστική κοινωνία, ὅπου μεταξύ τῶν ἄλλων, ὑπάρχουν συγκεκριμένοι ρόλοι, πού πρέπει νά παιχτοῦν ἀπό τὰ δύο φύλα γιά τήν διαιώνισή της.

Ὁ γυναικεῖος ρόλος εἶναι τόσο καλά ριζωμένος στή συνείδηση ὅλων τῶν γυναικῶν, πού δίνει τήν ἐντύπωση ὅτι ἐνσταλάσσεται στό μυρο-κορίτσι, ἀπό τή μητέρα του, μαζί μέ τήν πρώτη τροφή του. Ἡ σεξουαλικότητα τῆς γυναῖκας πλαισιώνεται καί ὀριοθετεῖται μέ διάφορα καί διαφορετικά χαρακτηριστικά ὅπως εἶναι ἡ θηλυκότητα, πού ἀποτελεῖ ἕνα ἀποκύημα τῆς ἀντρικῆς φαντασίας, ἕνα φάντασμα, στόχος ὅλων τῶν γυναικῶν μόνο πού δέν τόν πετυχαίνουν, γιατί ἀκριβῶς εἶναι ἕνα φάντασμα· τό ἀποτέλεσμα αὐτοῦ τοῦ κυνηγητοῦ εἶναι, ἀπό τή μιὰ ἡ ἀπώλεια πραγματικῆς ἐπαφῆς μέ τό κορμί καί

τόν έαυτό τους κι από τήν άλλη ό πλουτισμός τών βιομηχανιών καλλυντικών, ρούχων και ίνστιτούτων καλλονής. Κι όλα αυτά, ένω πού απλά θηλυκότητα είναι ή απλή, έλεύθερη κίνηση, πούναι αντίθετη από τήν όποιαδήποτε επιτήδευση. 'Η γυναίκα έχει πειστεί πώς ή αξία της είναι ανάλογη μέ τήν κοινωνική ή οικονομική αξία του άντρα πού καταφέρνει νά παντρευτεί. Γι' αυτό και οι γυναίκες αποδέχονται τήν κοινωνική επιταγή "τά πάντα γιά ν' άρέσουμε στους άντρες".

"Ένα άλλο χαρακτηριστικό της παραδεγμένης γυναικείας σεξουαλικότητας είναι ή ύπαρξη της άγνότητας (παρθενιάς), πού νοείται σάν άγνοια της λειτουργίας τών γεννητικών οργάνων και της σεξουαλικής, έρωτικής, αισθησιακής λειτουργίας του γυναικείου κορμιού γενικότερα. 'Η καθοριστικής σημασίας έμφάνιση της περιόδου αποτελεί γιά τήν γυναίκα κάτι τό ξένο πρός τόν έαυτό της και συνάμα ή "όρατή" διαφορά της μέ τους άνδρες. 'Από κεί και πέρα κυριαρχεί ή αντίληψη πώς ή γυναίκα είναι βρώμικη-μιά αντίληψη πού τή βρίσκουμε και στήν έκκλησία όπου απαγορεύεται, στή γυναίκα νά της δοθεί ή θεία κοινωνία και νά μπει στό νάό τή Μεγάλη βδομάδα, τίς μέρες εκείνες της περιόδου.

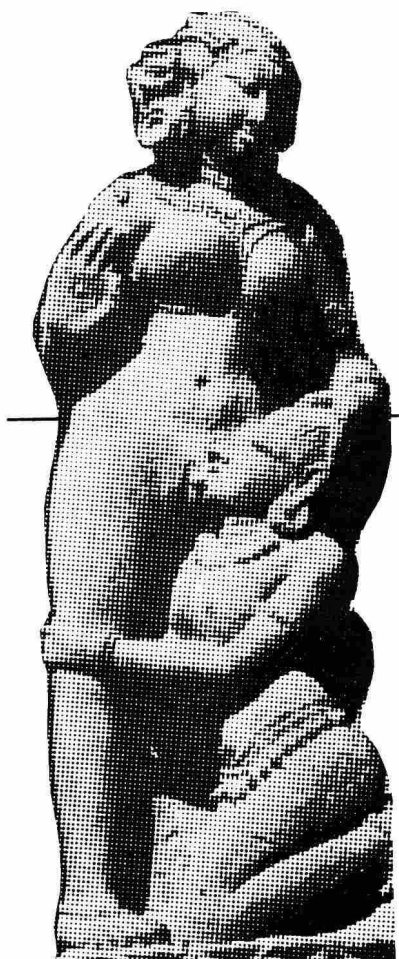
'Από τήν άλλη μεριά τό σπάσιμο της παρθενιάς αποτελεί κατοχύρωση της άντρικής ιδιοκτησίας πάνω στό γυναικείο κορμί. 'Ο γάμος έρχεται νά ολοκληρώσει και νά έντείνει αυτήν τήν ιδιοκτησία πάνω σ' όλόκληρη τή γυναικεία προσωπικότητα. 'Ετσι οι έξουσίες εναλλάσσονται από τήν έξουσία του πατέρα ή άδελφού, ή γυναίκα περνάει κάτω από τήν έξουσία του άντρα - συζύγου· σάν αποτέλεσμα έρχεται και ή αλλαγή του επίθετου μιās και ποτέ ή γυναίκα δέν άναγνωρίστηκε σάν ανεξάρτητη προσωπικότητα. 'Ο άντρας - φίλος ή σύζυγος μονοπωλεί τή σεξουαλικότητά της, κυριαρχεί στό κορμί και τήν ψυχή της. Τό γυναικείο κορμί αποτελεί ιδιοκτησία του κάθε άντρα και ή πιο καταφανής απόδειξη είναι ό βιασμός.

"'Η γυναίκα έρωτεύεται, αγαπά, αλλά δέν έχει σεξουαλική επιθυμία". 'Η γυναίκα είναι μονογαμική ένω ό άντρας πολυγαμικός· έτσι, έξάλλου, εξασφαλίζεται ή γνησιότητα (!) τών παιδιών του. 'Η γυναίκα άνήκει στόν άντρα ένω ό άντρας άνήκει στόν έαυτό του. 'Η κοινωνική αποστολή της γυναίκας είναι ή αναπαραγωγή πάντα

όμως μέσα στά πλαίσια μιās οίκογένειας· μέσα σ' αυτήν θά γεννήσει και θά μεγαλώσει τά παιδιά του· θά είναι γι' αυτόν εύχάριστη σύντροφος, ύπηρετρια, πόρνη και καλή μητέρα. 'Η ίδια δέν έχει σάν επιθυμίες παρά τίς επιθυμίες τών άλλων· είναι, συγχρόνως, θύμα και θεματοφύλακας αυτών τών αξιών. 'Η γυναίκα είναι άλλοτριωμένη και χειραγωγημένη στόν έσχατο βαθμό της άνθρώπινης άλλοτριώσεως. Νιώθει μοναξιά και πιστεύει πώς δέν ύπάρχει διέξοδος άπ' αυτήν τήν κατάσταση. Νιώθει αδύναμη ν' άντιδράσει, γιατί όσες φορές τόκανε συνάντησε σκληρή αντίδραση, αλλά και μέ τό πέραςμα του χρόνου άρχισε και ή ίδια νά πιστεύει πώς όσα πιστεύει τό κοινωνικό της περιβάλλον είναι τά μόνα σωστά και φυσιολογικά. Μήν ξεχνάμε πώς πρέπει νά επιβιώσει και επιβιώνει καλύτερα (!), όταν αποδέχεται μιá κατάσταση παρά όταν τήν πολεμάει.

Μέσα σ' όλους αυτούς τούς θεσμούς καταντάει, σχεδόν, αδύνατο νά ναι έλεύθερη ή έκφραση της γυναικείας σεξουαλικότητας. 'Η γυναίκα δέν αυτοκαθορίζεται σεξουαλικά, αλλά παραμένει έτεροκαθορισμένη γιά ένα μεγάλο ή μικρό (έξαρτιέται άπ' τήν ίδια) μέρος της ζωής της. 'Η έτεροφυλόφιλη επιθυμία - χαρακτηριστικό της γυναικείας σεξουαλικότητας - είναι κάτι τό δοσμένο· δέν νοείται άλλη μορφή έρωτικής επιθυμίας, γιατί είναι γιά τό κοινωνικό πλαίσιο, ή μόνη δυνατή φυσιολογική, ύπαρχτη έρωτική επιθυμία. Και είναι φυσικό, αν σκεφτούμε, πώς τό υπόβαθρο όλου αυτού του συστήματος τών ήθικών επιταγών, αξιών και τών κανόνων είναι ή έτεροφυλοφιλία. 'Εχει όμως ή έτεροφυλοφιλία και οικονομικό και πολιτικό αντίκρουσμα· ή οικονομική της πλευρά είναι ό γάμος (τόσες ύπηρεσίες προσφέρει ή γυναίκα, πού δέν πληρώνονται) και ή πολιτική της είναι ή διαιώνιση της καταπίεσης τών γυναικών.

'Από τήν άλλη μεριά ή ύπαρξη της όμοφυλόφιλης επιθυμίας ή θεωρείται άνύπαρκτη (;) ή άποσιωπάται, αλλά, όταν γίνεται κραυγαλέα, τότε τό μόνο επίθετο (ούσιαστικό) πού της ταιριάζει σάν χαρακτηρισμός είναι ή "άνωμαλία" (!) 'Ετσι νομίζουν πώς καταδικάζουν τόν-τήν έχθρό στήν άνυπαρξία· κι αυτό, γιατί ή όμοφυλόφιλη επιθυμία κι ιδιαίτερα ή λεσβιακή σημαίνει πολύ απλά άρνηση του άντρα, του κοινωνικού γυναικείου ρόλου, άρνηση όλων τών αξιών και τών πραχτικών

σου, μέ τίς λειτουργίες τοῦ κορμιοῦ σου, γιά νάσαι σέ θέση νά διαλέξεις ἐλεύθερα, αὐτό πού σέ πληρεῖ ἐρωτικά, σεξουαλικά καί σάν προσωπικότητα. Κι αὐτό γιατί ἡ ἐνεργητικότητα στή γυναίκα παρεκκλίνει ἐξαιτίας τῆς ἄρνησης τῆς σεξουαλικότητας της σ' ἓνα συνεχές καί τελικά ἀμετάκλητο σύστημα καταστολῆς! (Germaine Greer).

Ἀπομένει στή γυναίκα νά πάρει τή ζωή στά χέρια της καί μαζί μέ ἄλλες γυναῖκες νά βρεῖ τήν πραγματική συντροφικότητα κι ἀλληλεγγύη, πού θά βοηθήσει αὐτήν καί κάθε γυναίκα στήν ἀναζήτηση τοῦ πραγματικοῦ της ἑαυτοῦ καί τοῦ ἀληθινοῦ της προσώπου.

Βάσω

Σημείωση: Τό ἄρθρο δέν ἔχει τή φιλοδοξία ν' ἀποτελέσει μιά ἀνάλυση πάνω στή γυναικεία σεξουαλικότητα. Ὑπάρχουν κι ἄλλες πλευρές ἢ καί πάνω σ' αὐτές, ποῦ χρειάζονται λεπτομερή περιγραφή, ἀνάλυση, ἐξήγηση κι ἐρμηνεία.

πού στηρίζουν τό σύστημα τῆς πατριαρχικῆς πυρηνικῆς οἰκογένειας καί παραπέρα τοῦ καπιταλιστικοῦ ἀντροκρατικοῦ κοινωνικοῦ συστήματος· ἔμπραχτη, λοιπόν, ἀμφοβήτηση γι' αὐτό καί εἶναι τόσο ἐπικίνδυνη γι' αὐτό καταδικάζεται ἐκτός ἀπό τά κόμματα, καί τό κράτος, ἄν καί ἐπίσημα θεωρεῖται ἀνύπαρχτη μιά καί δέν ὑπάρχει νόμος, ἀλλά κι ἀπό τίς πιό προοδευτικές(!) πολιτικές δυνάμεις. Ἔτσι ἀντιμετωπίζεται ἡ ἄλλη πλευρά τῆς γυναικείας σεξουαλικότητας· γι' αὐτό μοῦ φαίνεται κενό, χωρίς περιεχόμενο, ὅταν διεκδικώντας τή γυναικεία σεξουαλική ἀπελευθέρωση καί χειραφέτηση, οἱ φεμινίστριες λένε πώς "δικαίωμά μας εἶναι ἡ ἐλεύθερη σεξουαλική ἐπιλογή" καί ἐννοοῦν βασικά τήν ἑτεροφυλοφιλία· πῶς εἶναι δυνατό νά-ναι ἐλεύθερη ἡ ἐπιλογή, ὅταν τό μόνο κοινωνικά ἀποδεχτό, πού μπορεῖς νά διαλέξεις εἶναι ἄντρες κι ὄχι τόν ἑαυτόν σου ἢ μιά ἄλλη γυναίκα ἢ δέν ξέρω τί ἄλλο· γιατί σεξουαλική ἀπελευθέρωση σημαίνει νάχεις ἐπικοινωνία κι ἐπαφή μέ τόν ἑαυτό

Λεσβία... Αυτό τό έξωγήνινο τέρας (!)

Ρατσιστικά κι άλλα ή ή όρμονοδιαταραγμένη (!)

Ή Αποχαυνομένη και παγωμένη σαν νά έβλεπα νά ξετυλίγεται μπροστά μου έγκλημα του Χίτσκοκ και έχοντας μιά μάλλον ήλίθια έκφραση άπορίας, κοίταζα τίς δύο γυναίκες νά μαδάνε μανιωδώς, μέ τσιμπιδάκι τών φρυδιών, τίς τρίχες πού είχανε τήν άτυχή και βλακώδη ιδέα νά φυτρώσουν στο λαιμό τους.

Προσπαθοῦσα σκληρά νά μπῶ στο κλίμα τής τελετουργίας του μαθήματος και στά εύεργετικά (!) για τήν ανθρωπότητα αποτελέσματα του όξυζενέ, αλλά ή έρώτηση τους μ'άποπροσανατολίζει τελείως.

- Βρέ Άννα ... Τί άδικία τής φύσης είναι αυτή; Έσύ είσαι λεσβία έμεϊς έχουμε μούσι (!)

- Γιατί θάπρεπε, ρέ παιδιά, μιά λεσβία νά έχει μούσι;

- Γιατί δέν έγινες τυχαία λεσβία. Ή λεσβία γεννιέται, δέν γίνεται. Άπλά έχεις περισσότερες αντρικές όρμόνες άπ' ότι θά πρεπε.

Κι έσπαγα τό κεφάλι μου τόσο καιρό. Βρέ τί φταίει; τί φταίει;

"Ελα όμως πού νιώθω γυναίκα.

"Ελα πού όταν είχα σεξουαλικές σχέσεις μόνο μ'άντρες είχα τίς ίδιες όρμόνες.

Θαύματα πού σου κάνει ή φύση νά αλλάζει τίς όρμόνες σου σύμφωνα μέ τόν τρόπο ζωής σου!

Τί όρμόνες νά έχει άραγε ή άδελφή της πού είναι άμφισεξουαλικά;

Και ή κουβέντα μας πάει λέγοντας για τό μούσι μου πού δέν έχω και πώς θά τό ξυρίζω, πού ή άμοιρη σαν γυναίκα άτύχησα στις όρμόνες μου και σά λεσβία στο μούσι μου, για τήν ανατομία του σώματος μου πού δέν είναι όπως τό φανταζόντουσαν, ένῶ θά έπρεπε, και για τήν χοντράδα του νά νοιώθω γυναίκα ένῶ δέν θάπρεπε.

"Εφυγα ανακουφισμένη γιατί μου άφήσανε τό δικαίωμα νά έχω λίγο (ίχνη) στηθος.

Και αυτές είναι δύο γυναίκες πού, έννοείται, ότι δέχονται τίς λεσβίες και προσπαθοῦν νά μάς φέρονται άμερόληπτα (!)

"Όσες δέν μάς δέχονται; Ξέχασέ το. Μάταια προσπαθεϊς νά τίς εξηγήσεις ότι δέν είσαι ένα ανασούμπαλο τέρας, δέν άτύχησες μέ τούς άντρες, δέν παρασύρεις τίς κόρες τους, δέν διαφέρεις σέ τίποτα άπ' αυτές και τίς κόρες τους και χιλιάδες άλλα πού, πώς νά τό κάνουμε, δέν τά έχουμε. Μπροστά σου είμαι και μέ βλέπεις. Είμαι ή ίδια πού τής μίλαγες φιλικότατα και τήν άγκάλιαζες πριν μάθεις ότι είμαι λεσβία και τώρα άς κρατάς τίς άπαραίτητες άποστάσεις για νά μήν μολυνθείς ή μήν σου ανασκαλέψω κάτι, πού κρύβεις μέσα σου τόσο καλά προσεγμένο, για χρόνια και χρόνια και σέ βασανίζει ύπουλα τό βράδι. Μή μου λές "έν τάξει, έσύ είσαι διαφορετική" ή "ή μόνη λεσβία πού συμπαθῶ, γιατί όλες οι άλλες ...". Είμαστε όλες ίδιες αλλά, μόνο έμένα πλησίασες.

Γυναίκα φεμινίστρια στην "Συγκέντρωση για τη διεθνή μέρα της Γυναίκας" ζήτησε να μάς μιλήσει και να μάς γνωρίσει από κοντά (ήρθαν οι έξωγήινες!) Μας είπε ότι χάρηκε πολύ που είμαστε τόσο συμπαθητικές και πώς πολύ θά ήθελε να μάς δείξει και στην ομάδα της, να μάς γνωρίσουν οι άλλες (μέ το μαλακό βέβαια γιατί εκεί λένε τα χίλια μύρια για μας).

Και όλα αυτά γιατί είμαστε γυναίκες που αγαπάμε τις γυναίκες. Σκέψου να τις μισούσαμε... Το αποκορύφωμα βέβαια είναι η αντιμετώπιση των αντρών, που (ευνόητο) δεν έχει τό παραμικρό ίχνος από την ευαισθησία των γυναικών, που στο κάτω - κάτω ότι και να πιστεύουν ρωτάνε να καταλάβουν, έχουν διάθεση να σε πλησιάσουν.

Ο ψυχίατρος που αν πέσεις στα χέρια του τρελαίνεσαι. Φοράς ταμπόν ή σερβιέτα;

Έδω ό Φρόυντ σηκώνει τα χέρια.

Ταμπόν=νοσταλγία για το πέος, αλλά και φόβος για τον άντρα.

Σερβιέτα=πάλι φόβος για το πέος και τη διείσδυση. Τί ρωτάει ο έρρημος, αφού έτσι κι αλλιώς μέ το που ακούει λεσβία σου καρφωτώνει το χαρτάκι μέ την ένδειξη φόβος για τα τρομερά αυτά ανθρώποφάγα πένη που έντελώς ξαφνικά και τυχαία αρχισες να φοβάσαι μέ το που αρχισες σχέσεις μέ γυναίκες.

Ο αντιψυχίατρος, που σε δέχεται "όπως είσαι"(!) σε πετάει για ομαδική θεραπεία μέσα σ' ένα γκρούπ που είσαι ή μόνη λεσβία και κανείς δεν ενδιαφέρεται ν' ακούσει τα δικά σου και μετά από ένα χρόνο έρχεται ή θεραπεία: "περάστε αύριο βαμένη, μέ παπουτσάκι μέ τακούνι άνω των τριάντα πόντων και καλτσούλα ντιόρ". "Βρήκες" την υγεία σου. Λές και συχαίνεσαι όλα αυτά τα μασκαρέματα μόνο και μόνο γιατί είσαι λεσβία.

Ο μπάτσος, που σε σταματάει το βράδι και σου ζητάει ταυτότητα έπειδή φιλιέσαι μέ τή φίλη σου, σου έξηγει ότι σās πέ-ρασε για άνώμαλες, κοιτάς τή φίλη σου από πάνω μέχρι κάτω, ταυτόχρονα κάνει και αυτή τό ίδιο, δεν βρίσκετε καμιά άνωμαλία και γονατίζετε άπ' τά γέλια. Βέβαια πρίν σās σταματήσει, σās έχει πάρει μιά ώρα από πίσω και έχει κάνει μιά "έλαφριά" κοινωνική κριτική".

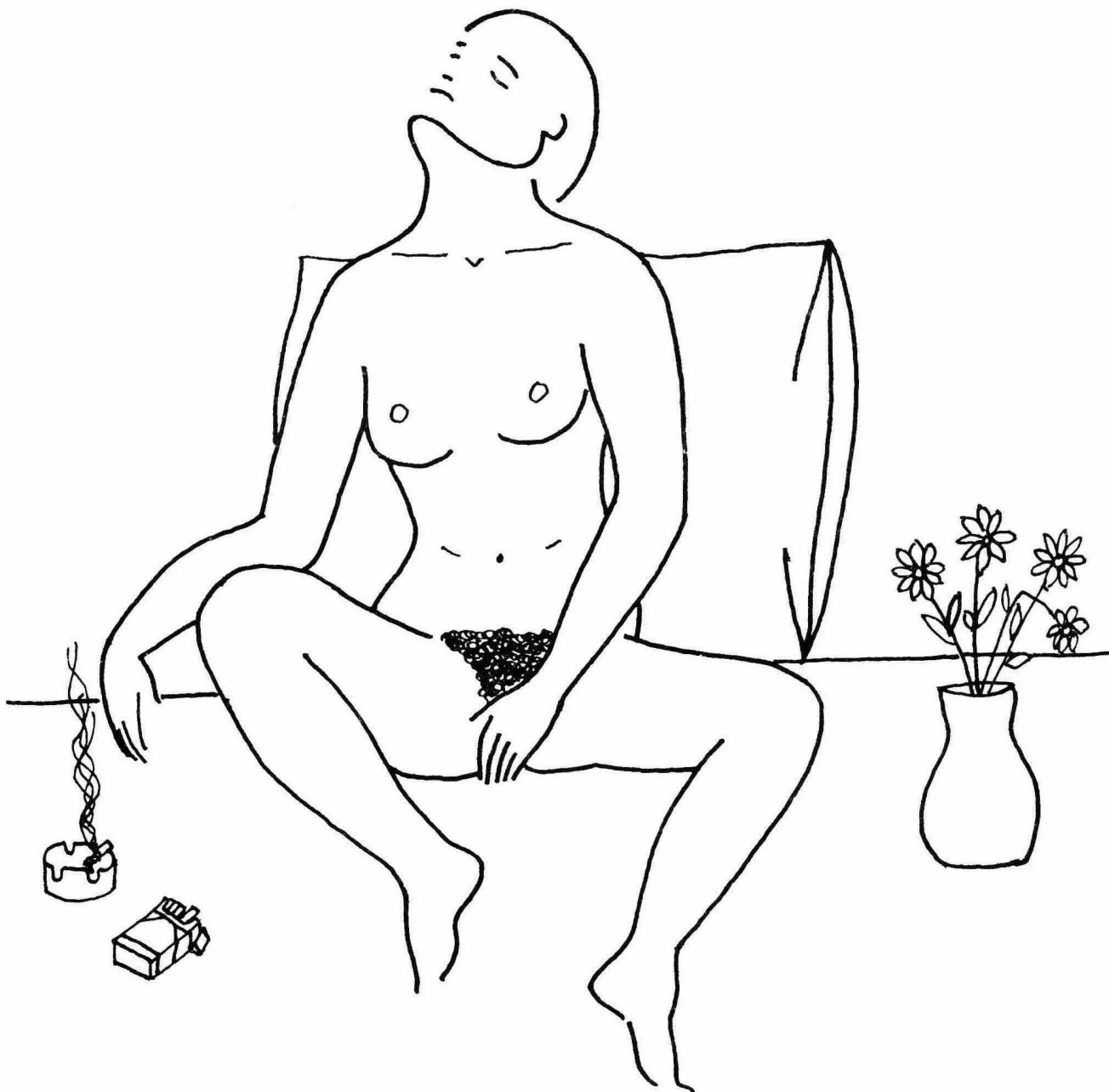
Ο λατίνος έραστής που μετά από μισής ώρας καμάκι σās ρωτάει έκπληκτος "μήπως είστε λεσβίες; Ποιός σās κοιτάει έσās" κλπ.. "Η "Έσύ; Άποκλείεται; Τίς ξέρω έγώ κάτι τέτοιες. Τίς ξεχωρίζω, γιατί έχουν τό κάτι τις τους. Έσύ είσαι μιά χαρά κορίτσι μόνο που δεν πέτυχες τόν σωστό άντρα". Και φυσικά πρέπει να ξαναδοκιμάσεις μαζί του (όλοι πιστεύουν ότι είναι οί σωστοί).

Οί προοδευτικοί, που σε άκοϋν σάν να μήν τούς άκουμπάνε αυτά που λές, περιμένουν υπομονετικά τήν κατάλληλη στιγμή να σου άποδείξουν ότι μαζί τους οί γυναίκες παύουν να είναι λεσβίες και σε ρωτάνε: "Ποιά από τίς δυό είναι λεσβία; Έσύ ή ή φίλη σου;" Τούς ρωτάς κι έσύ μέ τή σειρά σου "Έσύ είσαι έτερό ή ή φίλη σου;"

Και ή νέα άνακάλυψη της κοινωνιοβιολογίας. Άνατολιγογερμανός καθηγητής δημοσίευσε σε έφημερίδα ότι "ή όμοφυλοφιλία συνήθως είναι έμφυτη και άποτέλεσμα μητρικού στρές ή συνέπεια μητρικής δυσπεψίας. Αλλά προκαλούν κακώσεις έγκεφάλου που βοηθιούνται μόνο μέ συστηματική όρμονοθεραπεία"(!!!!!)

Ἄλλά καί στήν Ἑλλάδα καθηγητῆς ἀνατομίας σέ ἀνώτερη σχολή διδάσκει στίς φοιτήτριες καί φοιτητές ὅτι οἱ λεσβίες διαφέρουν ἀνατομικά (!) Κι ὅλα αὐτά δέν εἶναι φαντασίες καμιάς. Εἶναι ὅλα γεγονότα πού συνέβησαν σέ μένα. Ἐν πάσει περιπτώσει ἀφήνω ὅλους αὐτούς τούς εἰδήμονες νά προσπαθοῦν νά βροῦν τί εἶναι οἱ λεσβίες καί ἐγώ εὐτυχῶ ζώντας μιὰ ἀπείρως φυσιολογική καί εὐτυχισμένη ζωή ἀνάμεσα σέ γυναῖκες πού οἱ περισσότερες εἶναι λεσβίες καί ... ὦ ! ὅποια σύμπτωσις!!!
Εἶναι ὅλες τούς φυσιολογικές.

"Αννα

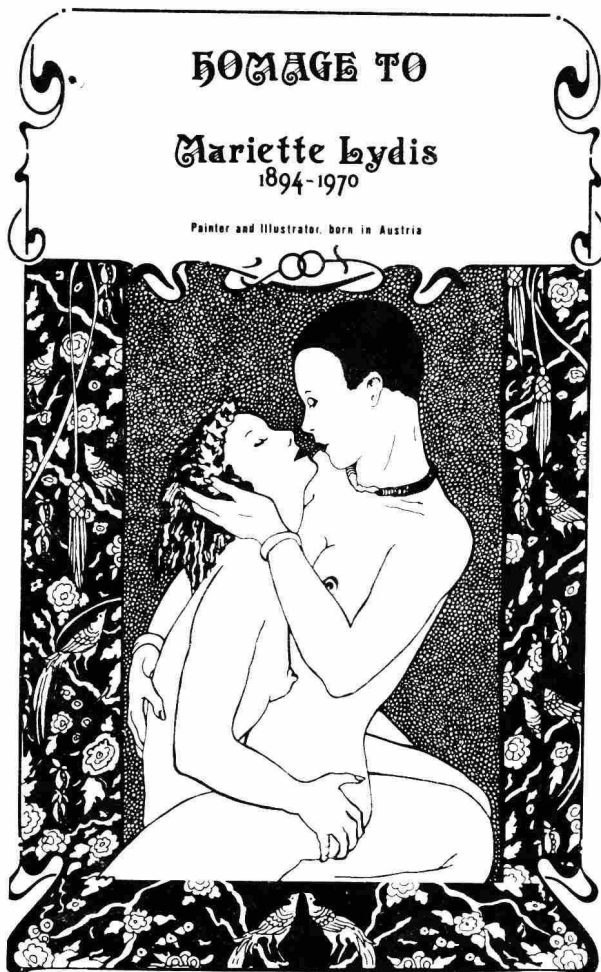
ΑΥΤΟΕΡΩΤΙΣΜΟΣ

ΑΙΜΕΕ

ΤΑ ΑΥΤΙΑ ΜΟΥ
ΣΥΝΗΘΗΣΑΝ ΤΗ ΒΟΗ
Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ
ΔΕΝ ΣΤΑΜΑΤΑΕΙ
ΚΑΙ Η ΜΟΝΑΞΙΑ ΜΟΥ
ΜΕΓΑΛΗ

3-7-1981

ΑΓΑΘΗ

ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΤΙΠΟΤΑ
ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΤΙΠΟΤΑ ΠΑΡΑ ΜΟΝΟ
ΤΗΝ ΖΕΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΓΚΑΛΙΑΣ ΣΟΥ
ΔΕΝ ΘΕΛΩ ΤΙΠΟΤΑ
ΑΣΕ ΜΕ ΝΑ ΓΥΡΙΣΩ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ
ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ ΘΗΛΑΣΜΟΥ
ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΗΛΙΚΙΑ
ΚΑΙ ΜΗ ΜΕ ΡΩΤΑΣ ΓΙΑΤΙ ΚΑΘΟΜΑΙ
ΚΑΤΩ ΑΠ' ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙ ΟΤΑΝ
ΛΕΩ "Σ' ΑΓΑΠΩ"

'Αγαθή

Άμεσα...

Στομα με στομα μούπες, σ'άγαπω·
γαληνή δροσίσε το πρόσωπο σου,
τα ματια φωτίσαν τον ήλιο,
γλυκοπικρά χείλη ξεδιψασαν (;)
τον ερωτα.
Μεστή κι αναλαφρή η ανηφορά·
δες τι ομορφα πουναι τα γυμνα!

Βάσω

Από τή Σκύλλα στή Χάρυβδη: Η ΟΔΥΣΣΕΙΑ ΤΩΝ ΚΟΥΒΑΝΕΖΩΝ ΛΕΣΒΙΩΝ

Τό Λεσβιάζειν εἶναι ἐπικίνδυνη υπό-
θεση, εἴτε βρίσκεσαι στή Δύση ἢ στήν
Ἀνατολή, στόν Βορρά ἢ στό Νότο, στίς
"ἀναπτυγμένες" χώρες τῆς Βορείου Ἀμε-
ρικής καί τῆς Εὐρώπης ἢ στόν Τρίτου Κό-
σμο. Στίς καπιταλιστικές ΗΠΑ, οἱ λεσ-
βίες (καί οἱ ὁμοφυλόφιλοι) συχνά ἔχουν
κυνηγηθεῖ πλάϊ πλάϊ μέ τούς κομμουνι-
στές. Στίς χώρες πού πρόσφατα ξετίνα-
ξαν ἀπό πάνω τούς τόν ζυγό τῶν ὑπερι-
αλιστῶν, λεσβίες (καί ὁμοφυλόφιλοι) εἴ-
ναι οἱ καινούργιοι ἐχθροί τοῦ κράτους.

Ἡ ἱστορία πού ἀκολουθεῖ, ἂν καί λί-
γο παλιά, εἶναι ἓνα τρομακτικό παρά-
δειγμα αὐτῆς τῆς κατάστασης, καί θά
πρεπε νά ἐμπνεύσει μερικές σοβαρές σκέ-
ψεις γιά τήν ἀνάγκη ἐνός διεθνοῦς λεσ-
βιακοῦ κινήματος, ὅπου ἡ ἀλληλεγγύη καί
ἡ ἀλληλοσυμπαραστήση ἀνάμεσα σ' ὅλες μας
σέ παγκόσμιο ἐπίπεδο θά βοηθοῦσε ἴσως
τήν ἐπιβίωσή μας.

Τήν 1η Μαΐου 1980, στήν Κούβα, ὁ Φι-
ντέλ Κάστρο ἔβγαλε ἓνα λόγο μπροστά σέ
πλήθη ὀργισμένων Κουβανέζων, ὅπου ἀπο-
κάλεσε τίς λεσβίες καί τούς ὁμοφυλόφι-
λους "σκουλήκια", "βρωμερά ὄντα" πού ἔ-
βαζαν σέ κίνδυνο τήν Κουβανέζικη ἐπα-
νάσταση, καί τούς διέταξε νά φύγουν ἀ-
πό τή Κούβα. Αὐτή ἦταν ἡ ἀρχή τῆς Ὀ-
δύσσειας τῶν Κουβανέζων λεσβιῶν καί ὁ-

μοφυλόφιλων, κι ἡ Ὀδύσσεια αὐτή δέν
ἔχει ἀκόμα τελειώσει. Στήν Ἀμερική τή
"χώρα τῆς ἐλευθερίας", τούς περιμένε τό
δεύτερο μέρος τῆς περιπέτειάς τους, μία
περιπέτεια πού συνεχίζεται ἀκόμα καί
σήμερα.

Παραθέτουμε ἐδῶ συνέντευξη μέ Κου-
βανέζες, πού κατόρθωσαν μετά ἀπό πολ-
λές προσπάθειες νά φτάσουν στή Νέα Ὑ-
όρκη τήν ἀνοιξη τοῦ 1981 ὅπου ἡ λεσβι-
ακή κοινότητα εἶχε ὀργανώσει τή περί-
θαλή τους. Ἡ συνέντευξη δημοσιεύτηκε
στό Lesbians Rising. Ἀνοιξη 1981.

Χύλντα Ρουίς

"Τό καθεστῶς τοῦ Φιντέλ ἔχει ὡς κύ-
ριο σκοπό του τή παιδεία τῆς καινούρ-
γιας γενιᾶς. Δέν θέλει νά ὑπάρχουν λε-
σβίες πού θά "δώσουν τό κακό παράδει-
γμα στά παιδιά".

"Οἱ λεσβίες δέν ἔχουν καμιά ἐλευθε-
ρία, οὔτε ἀκόμα νά συναντιῶνται στά ὕ-
δια τους τά σπύτια. Στή Κούβα ὑπάρχει
μιά ἐπιτροπή σέ κάθε γειτονιά πού τά
μέλη τῆς στή περίπτωση μας ἐκτελοῦν καί
χρέη χαφιέ. Βλέπουν ἀκριβῶς ποίος μπαί-
νει καί ποίος βγαίνει στό σπύτι σου. Εἴ-
δαν λεσβίες καί ἄντρες ὁμοφυλόφιλους νά
μπαινοβγαίνουν στό σπύτι μου, κι ἔτσι κά-
ποια μέρα μέ φώναξαν στήν ἀστυνομία. Εἴ-
παν πῶς ἤξεραν ὅτι εἶμαι λεσβία καί ὅτι
στό ἐξῆς μοῦ ἀπαγορευόταν νά κάνω τέτοι-
ου εἶδους συγκεντρώσεις στό σπύτι μου.
Τούς εἶπα ὅτι εἶχαμε κι ἐμεῖς τό δικαί-
ωμα νά κάνουμε συγκεντρώσεις κι ὅτι δέν
εἴμαστε καθόλου ἐνάντιοι στίς ἐπαναστα-
τικές ἀρχές τῆς Κούβας. Δέν κάνουμε τί-
ποτα πού νά 'ναι κακό γιά τήν ἐπανάσταση. Ναί
κάνετε, μοῦ εἶπαν. Δίνετε ἄσχημο παρά-
δειγμα στά παιδιά. Οἱ συγκεντρώσεις σας
εἶναι ἀντικοινωνικές. Ἐγώ εἶπα, αὐτό
εἶναι τό σπύτι μου, ὅχι τό σπύτι τοῦ
Κάστρο, καί συνέχισα νά δέχομαι τίς φύ-
λες καί τούς φίλους μου.

"Ἡ ἀστυνομία μέ φώναξε τέσσερες
φορές, καί τή τελευταία, λίγο πρίν μᾶς
διώξουν, μέ πληροφόρησαν ὅτι τήν ἐπό-
μενη φορά θά μέ ἀποκαλοῦσαν "ἐπικίνδυ-
νη". Αὐτό σημαίνει τέσσερα χρόνια φυ-
λακή.

"Πολλές λεσβίες έχουν φυλακιστεί στη Κούβα μόνο και μόνο επειδή είναι λεσβίες και συχνάζουν μαζί μ' άλλες λεσβίες. Τό 1975 και τό 1978, στη διάρκεια των Διεθνών Φεστιβάλ Νεολαίας, όταν πολλοί ήρθαν στη Κούβα από όλο τον κόσμο, μάζεψε τό Κράτος πολλές λεσβίες και όμοφυλόφιλους και τούς έβαλε στη φυλακή για πολύ καιρό.

"Όταν έγινε ή επανάσταση στη Κούβα ήμουν 21 έτών. Πάντα μου ήμουν λεσβία, και τό καθεστώς τοϋ Μπατίστα λίγο πολύ μάς άφηνε ήσυχους. Παρ' όλα αυτά, πίστεψα τότε ότι ή επανάσταση ήταν καλό πράγμα. Ήταν σωστό οι πλούσιοι νά μοιραστούν τά αγαθά τους μέ τούς φτωχούς. 'Ο Κάστρο χαμήλωσε τά νοίκια, πήρε τά σπίτια των πλουσίων για νά δώσει στους φτωχούς καλύτερες και περισσότερες κατοικίες, έχτισε νοσοκομεία και έκανε την ιατρική περίθαλψη πολύ φτηνότερη. Πρίν από τόν Κάστρο πληρωνόμουν 40 δολ.τό μήνα. Μετά την επανάσταση, πληρωνόμουν 116 δολ. για την ίδια δουλειά. Έκανε τη ζωή μου καλύτερη. 'Αλλά ποτέ μου τότε δέν φαντάστηκα ότι ή καταπίεση των όμοφυλόφιλων θα'φτανε σέ τέτοιο σημείο.

"Τήν 1η Μαΐου 1980, ό Φιντέλ έβγαλε λόγο στην Σύβικ Πλάζα της Χαβάνας σέ χιλιάδες Κουβανέζους πού τόν χειροκροτούσαν σάν τρελλοί. Μās αποκάλεσε κακό σπόρο, και βρωμερούς, και μάς είπε νά τσακιστούμε νά φύγουμε. Είπε ότι όλοι οι όμοφυλόφιλοι έπρεπε νά πάνε στις ΗΠΑ ή φυλακή. Τά πλήθη όρυσόνταν: Διώχτους, διώχτους!

"Πάντα μου ήθελα νά πάω στις ΗΠΑ σάν τουρίστρια, αλλά ποτέ δέν ήθελα νά μείνω εκεί. 'Ο μόνος λόγος πού έφυγα από τη Κούβα ήταν ή καταπίεση των λεσβιών.

"Οι καπιταλιστές δέν είναι καθόλου καλύτεροι. Κάποιος έδωσε ένα έρωτηματολόγιο σέ έθνικιστές Κουβανέζους στη φλόριδα πού είχαν πάει εκεί άμέσως μετά την επανάσταση. Τούς ρώτησαν τί θα'ταν καλύτερο, τό παιδί του νά γίνει κομμουνιστής ή όμοφυλόφιλος. Είπαν: κομμουνιστής.

"Θαυμάζω τόν Φιντέλ. Έχει κάνει πολύ καλό στη Κούβα. 'Αλλά δέν μάς θέλει. Είναι κρίμα, γιατί θα μπορούσε νά δώσει ένα ωραίο παράδειγμα στις άλλες σοσιαλιστικές χώρες και νά κάνει τη Κούβα ένα πραγματικό παράδεισο".

Μπάρμπαρα Βύλλα Πύνο

"Τό 1979 πήγα νά μείνω μέ τη πρώτη μου φιλενάδα, τη Ρούθ. Ένα χρόνο άργότερα ή 'Επιτροπή για την 'Υπεράσπιση της 'Επανάστασης ήρθε και τη συνέλαβε και τη πήγε φυλακή. Μετά από μερικές μέρες άναμονής δέν άντεχα άλλο, πήγα νά τη βρω στό τημα. Ρώτησα για τη Ρούθ, αντί όμως νά μου πούν πού βρίσκεται, μέ συλλάβανε και μένα άμέσως λέγοντάς μου ότι τό σπίτι μας ήταν άντρο όμοφυλοφιλίας, όργίων και ναρκωτικών. Μέ διέταξαν νά τούς τά πω όλα είδ' άλλως θα μέ κλείνανε σέ στρατόπεδο συγκεντρώσεως. 'Αρνήθηκα νά μιλήσω και μέ κλείσανε σ' ένα κελλί. Σέ λίγες ώρες μέ ξαναπήγαν στόν άνακριτή. Μοϋ είπε άν δέ μιλοΰσα θα 'τρωγα δώδεκα χρόνια στη φυλακή.

"'Αφού είδαν κι άπόειδαν, μ' άφήσανε νά φύγω. Πήγα στη Χαβάνα, νομίζοντας πώς θα ξεχνοΰσαν μέ τόν καιρό. Γρήγορα όμως κατάλαβα πώς μέ παρακολουθούσαν συνέχεια. Μιά μέρα τέσσερα αυτοκίνητα γεμάτα περικύκλωσαν τό σπίτι, μπήκαν μέσα και μέ πιάσανε. "Γιατί;" ρώτησα! "Γιατί έμενες μέ τη Ρούθ", γέλασαν.

"Στη φυλακή δέ μπορούσα ούτε ντους νά κάνω. Μοϋ'δωσαν νά φάω γιατί έτσι έλπίζαν πώς θα μιλοΰσα. Δέ μίλησα όμως. Μοϋ είπαν πώς θ' άφηναν τη Ρούθ νά φύγει και θα κρατούσαν έμένα μέσα, ότι θα έκανα και τη δική της ποινή και τη δικιά μου. Παρόλα αυτά, δέ μίλησα. Στό τέλος μ' άφησαν έλεύθερη και μόλις μόρεσα, έφυγα για την 'Αμερική".

Χοσέφα Ριβιέρα

"Στη Κούβα, μέ βάλανε φυλακή γιατί έκανα παρέα μ' όμοφυλόφιλους. Στην αρχή μέ βάλανε σ' ένα μικρό κελλί χωρίς παράθυρα, χωρίς κρεβάτι. Μ' άφήσανε νησιτική ψοπου κόντεψα νά λιποθυμήσω από τη πείνα. Μετά από μία βδομάδα, μέ πήγαν στό δικαστήριο μέ άλλες λεσβίες.

'Ο άνακριτής έλεγε ότι έπρεπε νά μέ κλείσουν μέσα έκκοσι χρόνια γιατί έτρεχα μέ όμοφυλόφιλους από τότε πού ήμουν έντεκα χρόνων. Στό τέλος, τη μία λεσβία τη καταδίκασαν σέ δύο χρόνια φυλάκιση, την άλλη σέ δεκαοχτώ μήνες, κι έμένα ένα χρόνο. Μετά από 18 μήνες μέ ξαναπήγαν στό δικαστήριο και μοϋ είπαν

ὅτι δέν εἶχα ἀκόμα "ἀναμορφωθεῖ" κι ὅτι δέ θά μ' ἀφήνανε ἀκόμα νά βγῶ.

"Στή φυλακή ὑπῆρχαν δύο πατώματα γε-
μᾶτα λεσβίες. Συχνά, οἱ φύλακες πύεζαν
δυσὺ γυναῖκες νά "παντρευτοῦν" καί μετά
τό χρησιμοποιοῦσαν αὐτό στό δικαστήριο
γιά νά τίς κρατήσουν περισσότερο στή
φυλακή.

"Πέρασα δύο χρόνια στή φυλακή, καί με-
τά ὁ Κάστρο μᾶς ἔδιωξε ὅλες καί μᾶς ἔ-
στειλε στήν "Αμερική".

* * * *

Χωρίς σχεδόν καμιᾶ ἐξαίρεση, οἱ Κου-
βανέζες λεσβίες πού φθάσανε στή Νέα Ὑ-
όρκη ἦταν κομμουνίστριες, ἀγαποῦσαν τή
Κούβα, καί πίστευαν πώς ὁ Κάστρο εἶχε
κάνει θαύματα γιά τό νησί τους. Εἶχαν
ὅμως πάρει ἕνα σκληρό μάθημα, πώς ὁ σο-
σιαλισμός δέ φέρνει ἀπό μόνος του τό τέ-
λος τῆς καταπίεσης τῶν ἀνθρώπων. "Ετσι,
μπορεῖ κανεὺς νά χαίρεται πώς ἡ ἐπανά-
σταση καλυτέρευσε τή ζωή τῶν Κουβανέζων,
ὅμως ἡ ὁμοφυλοφιλία εἶναι ἀκόμα ἐγκλημα
πού τιμωρεῖται μέ φυλάκιση, καί ἀπαγο-
ρεῖται στοὺς ὁμοφυλόφιλους νά λάβουν ἐ-
νεργό μέρος σ' αὐτήν τήν ἐπανάσταση. Οἱ
ὁμοφυλόφιλοι δέ μποροῦν νά ἐργαστοῦν σέ
ὁποιαδήποτε δουλειά πού ἔχει νά κάνει μέ
παιδιά, καί δέ μποροῦν νά γίνουν μέλη
τοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος.

Ἀμέσως μόλις τά караβάκια πού μετέ-
φεραν τοὺς διωγμένους Κουβανέζους φτά-
σανε στίς ΗΠΑ, οἱ Ἀμερικανικές Μετανα-
στευτικές Ἀρχές πῆραν ὅλους καί τοὺς
ἐκλείσαν σέ στρατόπεδα συγκεντρώσεως σέ
διάφορες πολιτεῖες τῆς χώρας. Δέ θά
ἔβγαλναν ξανά ἀπό κεῖ μέσα χωρίς τήν ἐγ-
γύηση ἐνός φίλου ἢ συγγενῆ, ἢ κάποιου πού
θά δεχόταν νά τοὺς βοηθήσει βρίσκοντάς
τους σπίτι καί δουλειά. Ἀπό τόν Μάϊο
τοῦ 1980 μέχρι τήν ἀνοιξη τοῦ 1981,
120.000 Κουβανέζοι πέρασαν ἀπό τά στρα-
τόπεδα αὐτά, πού δέν ἦταν τίποτα παρα-
πάνω ἀπό φυλακές. Τό ποσοστό τῶν λεσβι-
ῶν δέν εἶναι ἀπόλυτα καθωρισμένο, γιατί
οἱ περισσότερες φοβόνταν νά ποῦν τήν
ἀλήθεια, ἐφ' ὅσον μάλιστα τοὺς εἶχαν ρί-
ξει ὅλους μαζί, ὁμοφυλόφιλους καί μή, κι
οἱ ἑτεροφυλόφιλοι Κουβανέζοι ἦταν προ-
κατειλλημένοι ἐναντίον τῶν ὁμοφυλόφιλων.
Πολλά ἐπεισόδια συνέβηκαν στά στρατόπε-
δα μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς μῆνες, καί τά χει-

ρότερα τά πέρασαν οἱ λεσβίες, ὅπως μα-
θεύτηκε ἀργότερα. Ἀμερικανοὶ φύλακες,
ἀλλά καί Κουβανέζοι ἑτεροφυλόφιλοι προ-
σπάθισαν, ἢ καί κατάφεραν νά βιάσουν
γυναῖκες, κι ὅταν αὐτές διαμαρτύρονταν,
τίς ἀποκαλοῦσαν λεσβίες. Κάθε ἄλλου εἵ-
δους ἐπαφή ἦταν ἀπαγορευμένη, τό φαγητό
ἦταν ἀπαίσιο, οἱ ἔξοδοι ἀπαγορεύονταν,
καί ὁ συνωστισμός ἦταν μεγάλος. Ὄταν οἱ
Κουβανέζοι ἀρχίζανε νά παραπονιοῦνται,
καί τά πνεύματα δικαίως ἀγρύευσαν, οἱ ἀρ-
χές ἔστελναν τά MAT νά ἐπιβάλλουν τήν
"τάξη". Πολλοὶ Κουβανέζοι καί εἰδικά πολ-
λές λεσβίες κατέληξαν σέ δικαστήρια ὅ-
που καταδικάστηκαν σέ φυλάκιση. Ἡ Χίλντα
Ρουίς μᾶς πληροφόρησε ὅτι γυναῖκες ἀπό
τό στρατόπεδο πού βρισκόταν ἐκεῖνη εἶ-
χαν κλειστεῖ στίς γυναικεῖς φυλακές τῆς
Νέας Ὑόρκης (ὅπου καί βρίσκονται ἀκό-
μα) γιατί ἄρχισαν μιὰ σύγκρουση μέ τοὺς
φύλακες. Ἡ ἀλήθεια ἦταν ὅτι ἕνας φύλα-
κας κλώτσησε μιὰ γυναῖκα πού ἦταν ἐγ-
γυος, κι οἱ λεσβίες πῆγαν νά τήν ὑπερα-
σπισθοῦν. Μετά ἔπιασαν ὅλες τίς λεσβίες
γιατί ἀρνήθηκαν νά κοιμηθοῦν μέ τοὺς φύ-
λακες.

Οι λεσβίες ήταν οι τελευταίες που κατόρθωσαν να ξεφύγουν από τὰ στρατόπεδα. Ός συνήθως, οι άντρες πάντα βολεύονται καλύτερα, έχουν περισσότερα λεφτά από τις γυναίκες, κι οι Άμερικανοί όμοφυλόφιλοι κατάφεραν χωρίς πολλούς κόπους να βγάλουν τους Κουβανέζους άδελφούς τους από τὰ στρατόπεδα. Οι Άμερικανίδες λεσβίες όμως, αυτές τουλάχιστον που είναι συνειδητοποιημένες, είναι φτωχές και καταπιέζονται κι οι ίδιες στη δουλειά και στο ζήτημα της στέγασης. Έτσι δέν μπόρεσαν να έγγυηθούν για τις Κουβανέζες αδελφές τους τόσο γρήγορα όσο κι οι όμοφυλόφιλοι άντρες. Πολλές Κουβανέζες λεσβίες κατέληξαν να βρουν έτεροφυλόφιλους έγγυητές και δεινοπάθησαν στα χέρια τους. Είδικά όσες ήταν μητέρες κινδύνευσαν να χάσουν τὰ παιδιά τους ως "άνικανες" να είναι μητέρες. Οι περισσότερες χρειάστηκε να προσποιηθούν ότι ήταν έτεροφυλόφιλες, κι ακόμα κάνανε είκονικούς γάμους μέ όμοφυλόφιλους άντρες, για να βρουν έγγυητές. Όσες από τις Κουβανέζες λεσβίες κατόρθωσαν να φτάσουν μέχρι τις διάφορες λεσβιακές κοινότητες των μεγαλουπόλεων βρήκαν συμπαράσταση από τις Άμερικανίδες λεσβίες, αλλά και πάλι οι συνήθικες ζωής της καπιταλιστικής αυτής χώρας δέν εύνοούν την ύπαρξή μας. Οι Κουβανέζες λεσβίες πέρασαν ένα φρικτό χειμώνα στο παγωμένο κλίμα της Βορείου Άμερικής, χωρίς λεφτά, χωρίς αξιοπρεπή δουλειά, μένοντας σε σπίτια όπου τὰ νοίκια ξεπερνούσαν τις δυνατότητές τους. Πολλές λεσβίες, που στη Κούβα είχαν αξιόλογα επαγγέλματα, αναγκάστηκαν στις ΗΠΑ να κάνουν ό,τιδήποτε για να επιζήσουν. Για παράδειγμα, μιá Κουβανέζα, ή Λουσία, βρήκε δουλειά σ' ένα εργοστάσιο πλαστικών, κι αυτό μετά από πολλούς κόπους, και μέ μηδαμινή πληρωμή, ενώ στη Κούβα ήταν βοηθός ακτινολόγου. Μιá άλλη, ή Άλβινα, που είχε σπουδάσει μαθηματικός, έπιασε δουλειά σ' ένα εργοστάσιο ρολογιών. Οι ελάχιστες δουλειές που βρέθηκαν ήταν μέσω συγγενών ή φίλων. Τό κράτος όχι μόνο δέ βοήθησε, αλλά και έκανε την κατάσταση ακόμα πιο δύσκολη, έφ' όσον οι Άμερικάνικοι νόμοι δέν εύνοούν καθόλου τους μετανάστες που έρχονται από τις χώρες της Λατινικής Άμερικής.

Αυτή ή κατάσταση συνεχίζεται ακόμα. Σάν ξένες, που ούτε καν ξέρουν Άγγλικά, οι Κουβανέζες λεσβίες ούτε καλή δουλειά μπορούν να βρουν, ούτε ιατρική περίθαλ-

ψη μπορούν να έχουν. Σάν γυναίκες και λεσβίες, είναι οι τελευταίες που θα προσληφθούν, οι πρώτες που θ' απολυθούν — αυτός είναι ο πατριαρχικός καπιταλιστικός νόμος. Στη Ζούγκλα της Νέας Υόρκης, και των άλλων Άμερικανικών Μεγαλουπόλεων, διατρέχουν καθημερινά τον κίνδυνο να βιαστούν. Σε μιá κοινωνία που γκετοποιεί τις μειονότητες αυτές, σάν μαύρες ή Λατίνες, αναγκάζονται να ύποστούν τον απάνθρωπο ρατσισμό του συστήματος. Σάν λεσβίες καταπιέζονται από τον έτεροσεξισμό της Άμερικανικής κοινωνίας, που ίσως είναι πιο καμουφλαρισμένος από τη Κούβα, αλλά δέν παύει να ύπάρχει και να ύπονομεύει την ύπαρξη του λεσβιασμού. Μόνο ή έπαφή τους μέ τις Άμερικανίδες λεσβίες, κι ή άλληλεγγύη ανάμεσά τους, ανακουφίζει κάπως τη ζωή τους. Σε τελευταία ανάλυση, μόνο οι λεσβίες μπορούν να βοηθήσουν τις λεσβίες. Αυτά τὰ λίγα λόγια της Χύλντας Ρουίζ κρύβουν μέσα τους όλη την αλήθεια:

"Η κατάσταση μας είναι πολύ άσχημη. Λεσβίες στη φυλακή στη Κούβα. Λεσβίες στη φυλακή στην Άμερική. Παντού κατατρεγμένες... Έμεϊς οι λεσβίες πρέπει να βοηθήσουμε ή μιá την άλλη... Ήμουν πάντα Λεσβία... θά πεθάνω για τις Λεσβίες..."

Χαρούλα.

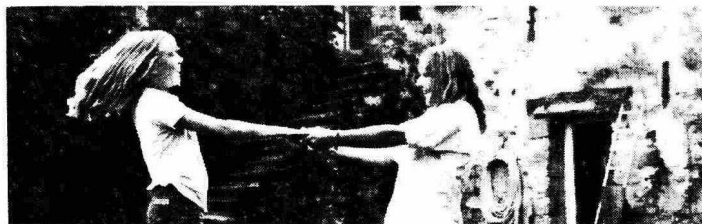

“Ένα όνειρο πού δέν μόόρεσα νά στό πώ, ένα όνειρο πού ζούσα μαζί του
συνέχεια.....

Σήμερα όλη τήν μέρα σκεφτόμουν,...
σκεφτόμουν, πώς είχα νιώσει, όταν κυριολεκτικά βούλιαξα στήν άγκαλιά σου,
πώς είχα νιώσει, όταν τά χέρια σου πήραν τά δικά μου, όταν τά ζεστά
σου χείλη φίλησαν τά χείλη μου, όταν είδα τήν γλυκειά ματιά σου νά άγγίζει
τήν ψυχή μου, ώσπου δέν άντεξα άλλο κι έκλαψα πολύ, έκλαψα μέσ στά μαλλιά σου
ώσπου ξύπνησα καί δέν ύπήρχε ή άγάπη σου, δέν ύπήρχε ή άγκαλιά σου,
τά χέρια σου, τά χείλη σου, τά μάτια σου, δέν ύπήρχες ΕΣΥ!!
Μόνο έγώ καί τό κλάμα μου, ήταν όλα ένα όνειρο .....

Μή σέ παρακαλώ, άσε με νά σοϋ μιλήσω. Για καιρό σκεφτόμουνα αύτή τήν στιγμή.
Τί θά μοϋ πεΐς, τί θά σοϋ άπαντήσω. Τό σκεφτόμουνα νύχτες, μέρες, όπουδήποτε,
όταν είμασταν μαζί, όταν μοϋ έλειπες ... Δέν έχει σημασία αν θά μ'άγαπήσεις
κι έσύ, σημασία έχει ότι τώρα πιά ξέρεις πόσο σ' άγαπάω.
Σ' άγαπάω, τό πιστεύεις; μπορείς νά τό καταλάβεις;
Σέ θέλω, σέ νιώθω, σ' άγγίζω, σέ χρειάζομαι!
Σ' άγαπάω είσαι τό κάθε τι γύρω μου, δέν μπορώ χωρίς έσένα!
Σ' άγαπάω, σ' άγαπάω, τί άλλο μπορώ νά σοϋ πώ;...

Φτερουγίσματα καρδιάς, καρδιάς κουρασμένης,
μέσ στό σκοτάδι ριγμένης.
Δέν μπορώ πιά άνθρωπο νά δώ
δέν μπορώ πιά οϋτε νά σκεφτώ.
Είμαι πιά μόνη κι ίκανή, ναί μήν άπορείς, μόνη κι ίκανή
καί μπορώ πιά νά δώ τόν δρόμο μου μπροστά,
μόνο πού τώρα πιά δέν μπορώ νά αισθανθώ,
μά έχω πάψει όπως σοϋ είπα από καιρό νά άνησυχώ.

Αιθέρια ή ὄψη σου περνάει δίπλα μου, ανάλαφρη ή μορφή σου σάν αερικό σκορπίζεται γύρω μου, διάχυτη ή γυναικεία σου μυρωδιά. Τά δυό σου μάτια σιωπηλά μού μιλοῦν, τά δυό σου χείλη προσεκτικά χαμογελοῦν, τά χέρια σου ἀπλώνεις κι ή καρδιά μου χτυπάει, δέ θέλω να πῶ τίποτα, φτάνει πού σέ κρατῶ, φτάνει πού τό βλέμμα σου μ' ἀγγίζει, θέλω νά σέ ἀγκαλιάζω κι ἐγώ, μὰ ἐσύ... γιατί φεύγεις, καί χάνεσαι μέσ στήν ὀμίχλη σου; γιατί ή μορφή σου σβήνει, καί μ' ἀφήνεις μόνη νά σέ γυρεύω μέσ στό πλήθος; Τό σῶμα μου βαρύ, ή ἀνάσα μου κουρασμένη, καί τά θλιμμένα μου μάτια ψάχνουν ἀκόμα τά δυό σου χέρια πού ποτέ δέν ἀγκάλιασα, τή καρδιά σου πού δέν πρόλαβα ν' ἀγγίξω!!! ψάχνουν ἐσένα...

“Ένα χαμόγελο πού σβήνει, ένα ὄνειρο πού μένει μόνο ὄνειρο, ένα δάκρυ πού πέφτει, δυό μάτια ὕγρα καί θλιμμένα, δυό χεράκια μικρά, πού ποτέ κανείς δέν τά κράτησε γερά μ' ἀγάπη πολύ, μιά ψυχούλα πού τρέμει, μιά καρδιά πού ἀγαπάει. Ἀφού τό ξέρω κι ἐσύ ἔτσι νιώθεις, γιατί δέν μιλάς; ...

Σέ θυμάμαι

Σέ θυμάμαι, πάντα σέ θυμάμαι!
Πονάω, θέλω νά φωνάξω!
Ποῦ νά'σαι; ποῦ ἔφυγες;
καί μ' ἀφησες μόνη νά ρωτᾶω γιατί.
Δέν μ' ἀγαπᾷς κι εἶναι ὅλα γκρίζα
δέν εἶσαι ἐδῶ καί τό νοιώθω, αὐτό εἶναι τό τέλος
γιά μένα.

Μοῦ μιλάς γιά δύναμη, μοῦ λές θά ξεχάσεις,
καί τά μάτια μου κλαῖνε καί τά χείλη μου
ψέματα λένε: Εἶμαι καλά ....

Οἱ πληγές κρυφτήκανε, μὰ δέν κλείσανε
κι ἐγώ ξαναγυρίζω στήν κίτρινη ζωή μου.
Θεά μου, νά μπορούσα νά ξεχάσω, νά μπορούσα
νά ζήσω ξανά,...

ΣΙΣΣΥ ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Νά υπάρχουν και νάσαι όρατή: ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ ΜΙΣΟΓΥΝΙΑ

ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙΣ, ΚΑΙ ΝΑΣΑΙ ΟΡΑΤΗ: ΜΕΤΑΦΥΣΙΚΗ
ΜΙΣΟΓΥΝΙΑ

Τήν άνοιξη τοῦ 1978, σ' ένα συνέδριο τοῦ Φιλοσοφικοῦ Συλλόγου Γυναικῶν, ἡ Σάρα Χόγκλαντ διάβασε ένα κείμενο μέ θέμα τή Λεσβιακή Ἐπιστημολογία, ὅπου περιέγραψε τήν ἀκόλουθη εἰκόνα:

"Ἀτομα καί κοινωνικές ομάδες σχηματίζουν τίς βασικές ιδέες τους πάνω στήν ὕπαρξη ἀνάλογα μέ τό ιδιαίτερο ἐννοιολογικό τους πλαίσιο πού καθορίζει τί εἶναι ὑπαρκτό καί τί δέν εἶναι. Στό ἐννοιολογικό σχῆμα τῆς φαλλοκρατίας δέν ὑπάρχει εἰδική κατηγορία γιά γυναῖκες πού ταυτίζονται μέ γυναῖκες, πού ἀγαπᾶνε γυναῖκες, γυναῖκες πού κέντρο τους εἶναι οἱ γυναῖκες. Δηλαδή, δέν ὑπάρχει κατηγορία γιά τίς λεσβίες. Αὐτό τοποθετεῖ τίς λεσβίες στήν ἐνδιαφέρουσα καί πολύ περίεργη θέση τοῦ νά εἶναι κάτι πού δέν ὑπάρχει. Ἡ θέση αὐτή τοῦς δίνει μιᾶ μοναδική σκοπιὰ σέ σχέση μ' αὐτή τήν πραγματικότητα πού δέν τίς συμπεριλαμβάνει. Τίς ἀφήνει σχετικά ἐλεύθερες ἀπό τίς ἀλυσίδες τοῦ ἐννοιολογικοῦ σχήματος καί ἔτσι οἱ λεσβίες μποροῦν ν' ἀποκτήσουν μιᾶ ιδιαίτερη γνώση, πού οἱ ἄλλοι κλεισμένοι μέσα στό σχῆμα, δέν μποροῦν νά φτάσουν. Οἱ λεσβίες λοιπόν μποροῦν καί πρέπει νά προχωρήσουν σ' ένα εἶδος κριτικῆς καί ἐπιινόησης πού οὔτε καν ἔχει ἀκόμα ἐφευρεθεῖ!"

Μερικές γυναῖκες στό συνέδριο, ἔξαλλες ἀπό τήν ιδέα πώς ἴσως οἱ λεσβίες ἀπολαμβάναν κάποιες ἐξωτικές δυνάμεις ἢ ὠρισμένα ἰδιαίτερα προνόμια, ἄρχισαν ἀμέσως νά ζητᾶνε μιᾶ διασάφηση τοῦ ὅρου λεσβία. "Ἦξεραν πώς ἂν ὁ ὅρος "λεσβία" εἶχε νά κάνει μέ ὠρισμένες μορφές σωματικῆς ἐπαφῆς, τότε ἀσφαλῶς καί ὑπάρχει ἡ ἐννοια "λεσβία" μέσα στό φαλλοκρατικό σχῆμα, ἐφ' ὅσον οἱ φαλλοκράτες μπο-

ροῦν κάλλιστα νά πιᾶσουν μέ τό ἀχάριστο μυαλό τους εἰκόνας γυναικῶν πού κάνουν τέτοια σωματική ἐπαφή ἀνάμεσα τους. Ἀπό τήν ἄλλη πλευρά, ἤξεραν πώς ὁποιοσδήποτε ἄλλος ὀρισμός πού θά ξέφευγε ἀπό τό σωματικό ἐπίπεδο, ὅπως "ἡ γυναίκα πού ἀγαπᾶ ἄλλες γυναῖκες", θά ἦταν ἀρκετά πλατύς γιά νά καλύψει ὁποιαδήποτε γυναίκα πού ἐπιθυμοῦσε νά ἔχει καί κείνη αὐτά τά ἐπιστημολογικά προνόμια.

"Ἀλλες γυναῖκες βρῆκαν νά τίς συνεπαίρνει ἡ λογική τῆς Χόγκλαντ, ἀλλά μή θέλοντας νά σπεύσουν στήν ἰδανικοποίηση τῶν συνηθικῶν ἐξορίας, ἐπέμεναν νά βρεθεῖ μιᾶ σαφῆς καί ἀκριβῆς ἐρμηνεία τοῦ ὅρου "λεσβία", κάτι πού θά ἔδειχνε τί σημαίνει νά εἶσαι ἔξω ἀπό τό φαλλοκρατικό σχῆμα καί τί ἀκριβῶς θά μπορούσες νά δεῖς ἀπό αὐτή τήν σκοπιὰ τῆς μη-ὑπαρξης.

Δέ, μπόρεσε νά φτάσει σέ ἕναν ὀρισμό τῆς λέξης "λεσβία" ἀποδεκτό ἀπ' ὅλες τίς γυναῖκες. Κατάλαβα κάποια στιγμή πώς τό γεγονός ἀκριβῶς ὅτι τό νόημα τῆς λέξης αὐτῆς δέν πιάνεται εὐκόλα εἶναι καί ἀπόδειξη πώς ἡ Χόγκλαντ εἶχε δίκιο. Ἐάν, ὅπως εἶπε, ἡ λεσβιακή ὕπαρξη δέν ἐκφράζεται ἀπό τό κυρίαρχο ἐννοιολογικό σχῆμα, εἶναι λογικό πώς δέ θά μπορούσαμε νά προσφέρουμε στούς ἐκδότες λεξικῶν ἕναν ὀρισμό πού νά μᾶς ἀρέσει. Ἐάν ἕνα ἐννοιολογικό σχῆμα δέν περᾷ μιᾶ ἐννοια, δέν ἔχει καί τό κατάλληλο λεξιλόγιο γιά νά τήν ἐκφράσει. "Ἀν ἡ Χόγκλαντ ἔχει δίκιο, ἡ προσπάθειά μας νά ἐρμηνεύσουμε τή λέξη "λεσβία" πρέπει νά περάσει μέσα σέ μιᾶ πώ γενική διαδικασία πού θά καταλήξει στόν ὀρισμό, ἀντί ν' ἀρχίσει μ' αὐτόν.

Μιᾶ ἄλλη ἀρχή θά ἦταν ἡ παρατήρηση πώς ὅλες οἱ γυναῖκες, ὄχι μόνο οἱ λεσβίες, ὑποφέρουν ἀπό τήν ἴδια ἐξάλειψη. Αὐτό εἶναι ἀλήθεια. "Ὅμως ἡ Χόγκλαντ μοῦ φαίνεται πώς ἔχει κι αὐτή δίκιο: ὁ ἀποκλεισμός τῶν λεσ-

βίων από τη φαλλοκρατική πραγματικότητα είναι διαφορετικός κι έχει να κάνει με την ιδιαίτερη γνώση που έχουν οι λεσβίες. Για να το καταλάβουμε αυτό, πρέπει να εξετάσουμε τις διαφορές και τις διασυνδέσεις που υπάρχουν ανάμεσα στην εξάλειψη των γυναικών γενικά από το φαλλοκρατικό σχήμα, και των λεσβίων πιο ειδικά. Θα δούμε ότι το τι σημαίνει να είναι μια γυναίκα λεσβία εξαρτάται από τον ιδιαίτερο τρόπο που βλέπουμε και καταλαβαίνουμε τα πράγματα. Η διαφορά μας έγκειται στην άνομη σύνδεση μας με τις γυναίκες.

Η πραγματικότητα είναι αυτό που υπάρχει.

Η πραγματικότητα είναι αυτό που έχει να κάνει με τη κυρίαρχη δύναμη, αυτό που ή κυρίαρχη δύναμη όριζει, έχει στην εξουσία της.

Για να είναι κάποιος πραγματικός, πρέπει να είναι ορατός στην εξουσία. Λέω ότι είμαι λεσβία. Όμως οι φαλλοκράτες δεν βλέπουν τις λεσβίες. Άρα οι λεσβίες δεν υπάρχουν. Για να τα πω όλα αυτά βέβαια χρησιμοποιώ τη λέξη λεσβία και επομένως θα πίστευε κανείς πως υπάρχει τέτοιο πράγμα. Αν όμως ρίξει κανείς μια ματιά σε μερικά λεξικά (Αγγλικά) θα δει διαφόρους όρισμούς όπως: λεσβία - από την Ελληνική νήσο Λέσβο, λεσβία - μια που έχει τον αίσθησιασμό των κατοίκων της Λέσβου (!). Σε μερικά καινούργια λεξικά λένε: Λεσβία - μια γυναίκα που έχει ομοφυλοφυλικές σχέσεις. Αν κοιτάξουμε τί πάει να πει ομοφυλοφυλικές σχέσεις, θα δούμε το εξής: άτυπική σεξουαλικότητα που χαρακτηρίζεται από τη σεξουαλική επιθυμία για το ίδιο φύλο. Η: ένα στάδιο της φυσιολογικής μας σεξουαλικής ανάπτυξης στα προεφηβικά χρόνια. Η: το μέτρο στο οποίο ή λίμπιντο μας έχει σταματήσει στο ομοερωτικό επίπεδο.

Υπάρχει κι ένα λεξικό που λέει επιτέλους: Λεσβία - μια γυναίκα που έχει σεξουαλικές σχέσεις με μια άλλη γυναίκα. Αυτό φαίνεται τουλάχιστον νάχει κάποια σαφήνεια, ν' ανταποκρίνεται λιγάκι στη πραγματικότητα. Η έντύπωση όμως είναι απατηλή. Έδω ή κύρια έννοια είναι το σέξ. Τί σημαίνει όμως το σέξ; Το λεξικό πάλι μās πληροφορεί πως ή σεξουαλική σχέση είναι ή σχέση ανάμεσα σ' έναν άνδρα και μια γυναίκα, κύριο χαρακτηριστικό της οποίας είναι ή ένωση των γεννητικών οργάνων, και που μέσω της διείσδυσης του γυναικείου κόλπου από το ανδρικό πέος οδηγεί στην αναπαραγωγή.

Για μένα όμως υπάρχουν πολλές άλλες μορφές σεξουαλικής δραστηριότητας που δεν

καλύπτονται από τη δραστηριότητα του πέους. Όταν, π.χ., ένα κοριτσάκι χαϊδεύεται και διαγείρεται από έναν άνδρα με αποτέλεσμα νάρθει σε όργασμό, ο άνδρας μπορεί κάλλιστα να πει - κι ο νόμος θά τον υποστηρίξει - πως δεν προέβηκε σε σεξουαλική σχέση μαζί του. Ό,τι δεν έχει να κάνει με το πέος δεν όρίζεται σαν σεξουαλικό. Έτσι, παρόλο που ή ομοφυλοφυλία αναφέρεται στο λεξικό σαν μια διαστροφή, εν τούτοις δεν υπάρχει τίποτα το σημασιολογικά περίεργο στην ομοφυλοφιλική πράξη ανάμεσα σε δύο άνδρες. Εφ' όσον είναι παρόντα ένα ή περισσότερα πέη, μπορεί να ειπωθεί πως ή σεξουαλική πράξη είναι δυνατή. Επομένως το αντίθετο αληθεύει επίσης: γυναίκες μόνες τους, χωρίς άνδρες, δεν μπορούν να προβούν στη σεξουαλική πράξη. Όταν λοιπόν μιλάμε για γυναίκες που κάνουν έρωτα μαζί, σημασιολογικά είναι σαν να μιλάμε για δύο γαϊδούρια που πετάνε στον αέρα.

Γι' αυτό κι όταν το λεξικό περιγράφει τις λεσβίες σαν γυναίκες που κάνουν έρωτα με άλλες γυναίκες, τις περιγράφει σαν κάτι το λογικά αδύνατο.

Ένας όρισμός που χρησιμοποιείται κυρίως από μās τις ίδιες είναι ή έκφραση "ή γυναίκα που αγαπά γυναίκες", το αντίθετο δηλαδή της μισογυνίας. Πολλά λεξικά αναφέρουν τη λέξη μισογυνία (μίσος για τις γυναίκες), κανένα όμως δεν λέει τί είναι ή φιλογυνία (αγάπη για τις γυναίκες). Ένα μόνο την έχει, και ή εξήγηση είναι Δονζουανισμός!

Μια άλλη λέξη κοινή στα Αγγλικά λεξικά είναι ό Σαπφισμός. Ένα λεξικό εξηγεί τον σαπφισμό απλά σαν λεσβιασμό. Ένα άλλο όμως περιγράφει το φαινόμενο σαν τις αφύσικες σχέσεις ανάμεσα στις γυναίκες. Αυτό είναι πολύ σημαντικό. Κάτι που είναι αφύσικο πάει κόντρα στους νόμους της φύσης. Αλλά κάτι που είναι αντίθετο στους νόμους της φύσης δεν μπορεί να υπάρχει - δεν μπορώ να κάνω κάτι που είναι αντίθετο προς τη φύση μου γιατί τότε θά ήταν στη φύση μου να το κάνω. Το να ονομάσεις κάτι αφύσικο, είναι σαν να λές ότι δεν υπάρχει. Έτσι, όταν λές πως ό σαπφισμός είναι αφύσικος, είναι σαν να λές πως ό λεσβιασμός είναι τόσο φυσικά, όσο και λογικά αδύνατος.

Η ιδέα ότι δεν είναι δυνατόν να υπάρχει ό λεσβιασμός στη φύση, ότι δεν είναι στη φύση μας νάμαστε λεσβίες, είναι βαθειά ριζωμένη ακόμα και μέσα στο μυαλό ανθρώπων που ξέρουν καλά πως υπάρχουν γυναίκες, που προτιμούν γυναίκες. Αυτό γιατί, όταν κάποια είναι λεσβία, δεν λαμβάνεται σαν δε-

δομένο πώς αυτή είναι ή αλήθεια της. Αντίθετα, λέγεται ότι πάσχει από κάποια αρρώστεια, έχει προσπαθήσει να λύσει κάποιο πρόβλημα, κάποια ψυχολογική αντίθεση, και δεν τ'α κατάφερε, (κι αν τ'α κατάφερνε, αν μπορούσε. θάπαυε νάταν λεσβία). Τό νάναι κάποια λεσβία γίνεται καταληπτό μόνο σαν μία κατάσταση που τ'ης έχει επιβληθεί από εξωτερικές δυνάμεις. Τό νάσαι λεσβία είναι σαν νάσαι αλκοολική, ή ναρκομανής. Δεν είναι στή φύση σου, όπως μιά αρρώστεια δεν είναι στή φύση σου. Για νά τ'ο δοῦμε αυτό καθαρά, ας τ'ο συγκρίνουμε μέ τήν υποτιθέμενη φυσιολογικότητα τ'ης έτεροφυλοφιλίας των γυναικῶν. "Έτσι όπως τ'ο βλέπει ό

πιο διαφορετικές. Καμιά γυναίκα όμως δεν είναι λεσβία.

Σχεδόν κάθε λεσβία, κάποια στιγμή, είχε τήν εξής έμπειρία: λέει σέ κάποια/ο πώς είναι λεσβία και ή απάντηση είναι "όχι, δεν είσαι". Απλή ξεκάθαρη άρνηση. Η άρνηση συνοδεύεται συχνά από κάποια εξήγηση: 1) Απλά είχες μιά άσχημη έμπειρία. 2) Είσαι νόστιμη, δεν μπορεί νά είσαι λεσβία έσύ. 3) Έσύ είσαι κόρη μου, κι ή κόρη μου δεν είναι λεσβία. Όλα αυτά σου λένε καθαρά και ξάστερα και μέ μεγάλη αυτοπεποίθηση πώς είτε γελιέσαι, είτε λές ψέμματα. Ο άλλος ξέρει καλά πώς δεν είσαι λεσβία. Αυτή ή καταπληκτική αυτοπεποίθηση δείχνει πώς κάτι ξέρουν πού έ-

πολύς κόσμος, τ'ο νάσαι έτεροφυλόφιλη σημαίνει απλά νά είσαι. Δεν χρειάζεται άλλη έρμηνεία. Δεν τ'ο βλέπει κανείς σαν τ'ο αποτέλεσμα κάποιου άλλου φαινομένου. Δεν τ'ο θεωρεί κανείς σαν τή λύση κάποιου προβλήματος, σαν μιά πράξη ή ένα συναίσθημα πού κάποιος διάλεξε, ή στό όποιο σπρώχθηκε από εξωτερικές συνθήκες. Ανάλογα μ'αυτή τήν άποψη, όλες οι γυναίκες είναι έτεροφυλόφιλες και μερικές γυναίκες κάπως ή άλλως φτάσανε νά γί-

σύ δεν ξέρεις, και πού σ'άποκλείει από τ'ο λεσβιασμό. Είναι μιά αυτοπεποίθηση πού θάχα αν π.χ. μου δείχνανε ένα ζῶο και μου λέγανε ότι είναι μιά διασταύρωση ανάμεσα σ'ένα σκύλο και σέ μιά γάτα, έφ'όσον έγώ ξέρω καλά πώς αυτό θάταν αδύνατο.

Υπάρχουν βέβαια άνθρωποι πού πιστεύουν στην ύπαρξη "διεστραμμένων" ανθρώπων. Τό κοινό πού έχουν αυτοί οι άνθρωποι μ'έκείνους πού δεν πιστεύουν στην ύπαρξη τους είναι ή

ἀποψη πώς ή διεστραμμένη συμπεριφορά τους δέν είναι φυσιολογική. Όταν κάποιος λοιπόν βρεθεί πρόσωπο μέ πρόσωπο μέ μιά λεσβία μπορεί είτε νά τήν πιστέψει ότι είναι λεσβία καί νά μή τή δεχτεί σάν άνθρωπο, ή νά τή δεχτεί σάν άνθρωπο καί νά μή τή πιστέψει πώς είναι λεσβία.

Είπα στήν αρχή πώς οί λεσβίες δέν είναι πραγματικές - πώς δέν υπάρχουν λεσβίες. Θέλω νά προσθέσω ότι γενικά οί γυναίκες δέ συμπεριλαμβάνονται στό φαλλοκρατικό σχήμα - δηλαδή, καμιά γυναίκα δέν υπάρχει στή πραγματικότητά τους. Αλλά τό πρόβλημα της γυναικείας ύπαρξης σέ σχέση μέ τήν κυρίαρχη πραγματικότητα είναι περίπλοκο καί παράδοξο: ή γυναίκα υποβάλλεται σ'ένα διαρκές πήγαινε - έλα ανάμεσα στή ζήτηση καί τήν εγκατάλειψη, ή παρουσία της συνάμα αποζητείται καί αγνοείται, κι ή ίδια είναι πάντα κατατρεγμένη ή παραμελημένη. "Όσο πιό πολύ μελετάμε αυτό τό πρόβλημα, τόσο περισσότερο αντιλαμβανόμαστε καί τήν αντιφατικότητα του φαλλοκρατικού σχήματος σέ σχέση μέ τή γυναίκα.

Πολλές από μās πρωτοκατάλαβαν πώς δέν υπάρχουμε σάν γυναίκες όταν αντιληφθήκαμε τι σημαίνει νά χρησιμοποιείται ένας άρσενικός όρος, "ό άνθρωπος", για τήν όνομασία όλόκληρου του ανθρώπινου είδους. (Ύποσ - στά Άγγλικά, ή λέξη άνδρας σημαίνει καί άνθρωπος, όποτε ή λέξη γυναίκα πού περιγράφει τό θηλυκό φύλο δέν συμπεριλαμβάνεται καθόλου σάν έννοια μέσα στόν όρο πού δηλώνει τό ανθρώπινο είδος). "Όταν λέμε λ.χ.,ό άνθρωπος κατέκτησε τή φύση, αφήνουμε νά έννοηθεί ότι τό άρσενικό του είδους ήταν άποκλειστικά υπεύθυνο γι'αυτό τό κατόρθωμα, κι οί γυναίκες έλαμψαν μέ τήν άπουσία τους.

Αυτό τό "γλωσσολογικό" φαινόμενο συνδέεται στενά τό καταπληκτικό γεγονός πώς οί περισσότεροι άνδρες δέν μπόρεσαν ποτέ νά καταλάβουν τίς γυναίκες. Παραπονιούνται πάντα πώς δέ λειτουργούμε "λογικά", δέ γινόμαστε αντιληπτές, δέν ακολουθούμε τους ίδιους κανόνες μ'αυτούς. "Όλα αυτά όμως βασίζονται στό ότι μās θεωρούν αντίγραφα της δικής τους ύπαρξης, πού θάπρεπε κανονικά νά συμπεριφέρονται, νά σκέπτονται καί νά νοιώθουν σάν κι αυτούς. Δηλαδή, δέν μās θεωρούν σάν όντα μέ τίς δικές μας έμπειρίες, τή δική μας αντίληψη, τό δικό μας όραμα. Βλέπουν, καί πολύ καλά μάλιστα, τά σωματικά μας χαρακτηριστικά, αλλά αρνούνται νά

δοούν τή ψυχή μας. Η δική τους αντίληψη είναι εκείνη πού λογιάζεται, εκείνοι είναι πού όνομάζουν τή πραγματικότητα, πού φτιάχνουν τήν ιστορία. Εμείς απλά έπαναλαμβάνουμε παθητικά, χωρίς κανένα κύρος. Είναι σάν νάμαστε ρομπότ, μέ καλώςια πού μās συνδέουν μέ τίς αισθήσεις καί τό μυαλό των άνδρων, χωρίς τίς δικές μας αισθήσεις, χωρίς τή δική μας λογική. Η ιδέα πώς μπορεί νά βλέπουμε τά πράγματα διαφορετικά, πώς μπορεί νά βλέπουμε κάτι πού δέν μπορούν νά δοούν αυτοί, είναι ακατάληπτη κι άπαράδεκτη για τους άνδρες, άφ'όσον δέν μās λογαριάζουν παρά σάν αντίγραφα του έαυτου τους.

Κι άφ'όσον μιά προσπάθεια νά μās καταλάβουν θά όδηγοΰσε στή διαπίστωση πώς είμαστε κι εμείς δημιουργικές ύπάρξεις, κάτι πού θά τόβλεπαν σάν επικίνδυνο για τή δική τους έξουσία, προτιμούν νά μās άγνοούν -ή νά μās έξολοθρεύουν. Η άπόπειρα αρχίζει από τά πανάρχαια χρόνια μέ τή βία, τους βιασμούς, τους ξυλοδαρμούς, τή σκλαβιά μέσα στό γάμο, τήν οίκογένεια καί τήν πορνεία, τήν όμαδική γενοκτονία, τους άπειρους φόνους για "μοιχεία", για "άπόλεια παρθενίας", για έκτρωση, κλπ. Περνάει σήμερα μέσα από τίς όλοένα καί πιό όργανωμένες ένέργειες των φαλλοκρατών νά έλέγχουν νομικά καί ίατρικά τή γυναικεία παραγωγικότητα, λ.χ., μέ τήν άπαγόρευση της έκτρωσης, τήν έπιβολή της στείρωσης εκατομμυρίων γυναικών (κυρίως του τρίτου κόσμου), μέ τήν αντισύλληψη, μέ τήν συχνότητα καί τίς περισσότερες φορές μή άναγκαία άφαίρεση της γυναικείας μήτρας καί των γυναικείων ώοθηκών, μέ τή χρησιμοποίηση επικίνδυνων φαρμάκων (όρμόνες κλπ) για τήν "θεραπεία" γυναικολογικών καταστάσεων συχνά έντελώς φυσιολογικών. Η άπόπειρα προεκτείνεται στό μέλλον μέ τίς τεχνολογικές έφευρέσεις τους πού κάθε άλλο παρά έπιστημονική φαντασία είναι: τήν έπιλογή σπέρματος για τήν αύξηση άρσενικού φύλου μωρών, τήν έκτός μήτρας κύηση (παιδιά του σωλήνα), τήν αναπαραγωγή κλώνων, τό τεχνητό άλλαγμα φύλου από άνδρες σέ γυναίκες.

"Ένα λογικό άτομο θά υπέθετε πώς για νά θέλουν τόσο πολύ νά μās έξαλείψουν από τήν ιστορία, πρέπει βασικά νά έχουν πλήρη έπιγνωση της ύπαρξης μας. Όμως ή φαλλοκρατική πραγματικότητα έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό: αντιστρέφει παράλογα τή διαδικασία σύμφωνα μέ τήν όποία οί άπόψεις μας για τή πραγματικότητα βασίζονται πάνω σ'αυτή τή πραγματικότητα. Οί φαλλοκράτες ξεκινάνε μέ μίαν εικόνα βασισμένη πάνω στήν ιδέα πού έχουν για τους έαυτούς τους καί προχωρούν στή δημιουργία

γία μιᾶς νέας πραγματικότητας πού ταιριάζει μέ τήν εἰκόνα τους αὐτή. Ὅτι δέν συμφωνεῖ μέ τήν εἰκόνα αὐτή τό ἐξολοθρεύουν. Ἐφ' ὅσον δέν βρίσκουν μέσα τους τή δυνατότητα νά ἀναγνωρίσουν τή γυναικεία πραγματικότητα, παίρνουν σά δεδομένο πώς δέν ὑπάρχει καί προχωροῦν νά τήν ἐξαλείψουν σάν πραγματικότητα.

Ἐνῶ ὅμως οἱ φαλλοκράτες ἀγνοοῦν τήν ὑπαρξή μας σάν γυναῖκες, ἀπό τήν ἄλλη πλευρά συστηματικά καί τακτικά μᾶς καλοῦν μᾶς δελεάζουν, μᾶς καλοπιάνουν, μᾶς πείθουν μέ τή κολακεία, μᾶς ὑποχρεώνουν, ἀκόμα καί μᾶς πληρώνουν, νά μένουμε κοντά τους, νά βρίσκομαστε σέ ἄμεση καί στενή ἐπαφή μαζί τους, καί νά συμμετάσχουμε στά ἔργα τους. Ἐδῶ εἶναι πού ἡ θέση τῶν γυναικῶν διαφέρει ριζικά ἀπό τή θέση τῶν λεσβίων. Οἱ λεσβίες δέν καλοῦνται νά λάβουν μέρος .....στήν οἰκογένεια, στό κόμμα, στά σχέδια, στά ἔργα, στή πατριωτική πορεία τοῦ γένους. Ὑπάρχει πάντα θέση γιά μιᾶ γυναῖκα σέ κάθε κοινωνικό παιχνίδι: σάν σύζυγος, σάν γραμματεῦς, σάν ὑπηρέτρια, σάν πόρνη, σάν κόρη, σάν βοηθός, σάν νταντά, σάν ἐρωμένη, σάν μοδίστρα, σάν μαγεύτρια, σάν μητέρα, σάν δασκάλα. Ὅποιαδήποτε ἀπ' αὐτές τίς θέσεις μπορεῖ νά πληρωθεῖ ἀπό μιᾶ γυναῖκα, καί οἱ γυναῖκες μάλιστα παροτρύνονται θερμά νά τίς πληρώσουν. Καμιά ἀπό αὐτές τίς θέσεις δέν εἶναι γιά μιᾶ λεσβία.

Ὁ ἀποκλεισμός τῶν γυναικῶν ἀπό τό φαλλοκρατικό σχῆμα εἶναι ἐξωφρενικός καί συχνά καταστρεπτικός, δέν εἶναι ὅμως ἀπόλυτος. Ἡ γυναικεία ὑπαρξη εἶναι ἓνα ἄλυτο πρόβλημα γιά τή κυριάρχη πραγματικότητα, ἀλλά εἶναι συνάμα καί ἀπόλυτα ἀναγκαῖα. Ἡ γυναικεία ὑπαρξη εἶναι τό ἱστορικό φόντο πάνω στό ὁποῖο στηρίζεται ἡ φαλλοκρατική ὑπαρξη - εἴμαστε τά παρασκήνια, ἐνῶ ἡ φαλλοκρατική πραγματικότητα ἀποτελεῖ τό προσκήνιο τοῦ θεάτρου. Μέσα σ' αὐτό τό προσκήνιο, οἱ ἡθοποιοί κινοῦνται, μιλάνε ἐκτελοῦν τό ἔργο. Γιά νά πετύχει τό ἔργο, οἱ ἡθοποιοί πρέπει νά δώσουν ὅλη τους τή προσοχή στούς ρόλους τους, πρέπει νά ἀφοσιωθοῦν στήν οὐσία του ἔργου, ἡ αὐτοσυγκέντρωση τους πρέπει νά νάει τέλεια, τίποτα δέν πρέπει νά τραβήξει τή προσοχή στό φόντο, σ' ὅτι συμβαίνει στά παρασκήνια. Χωρίς ὅμως τή δουλειά στά παρασκήνια, ἡ παράσταση εἶναι ἀδύνατη. Οἱ ἡθοποιοί ἔχουν ἀπόλυτη ἀνάγκη ἀπό τά βοηθητικά χέρια πού θά φτιάξουν τά σκηνικά, θά ρυθμίσουν τό φωτισμό, θά ράψουν τά κουστούμια, θά μεταφέρουν τά

ἀντικείμενα στή σκηνή. Αὐτή ἡ δουλειά, ἄν κι ἀπόλυτα ἀναγκαῖα, πρέπει νά μή τραβᾷ τό μάτι, νά μή διασπᾷ τή προσοχή στό ἔργο, πρέπει δηλαδή νά μένει ἀόρατη. Ἄν ἦταν δυνατό οἱ ἡθοποιοί θά προτιμοῦσαν νά μήν τήν εἶχαν ἀνάγκη καθόλου, (κι ὅσο εἶναι στό χέρι τους τήν ἀντικαθιστοῦν μέ τεχνητά μέσα) γιατί ὑπάρχει πάντα ὁ κίνδυνος τά ἐργατικά χέρια νά κάνουν φασαρία, ἀκόμα καί νά ξεσηκωθοῦν. Κι αὐτό βάζει σέ κίνδυνο τήν ὑπαρξη τοῦ ἔργου καί τῶν ἡθοποιῶν - ἀπειλεῖ τή μετατροπή τοῦ ἔργου ἀπό πραγματικότητα σέ χάος. Γι' αὐτό οἱ ἡθοποιοί ὄνειρεύονται πάντα ἓνα θέατρο ὅπου δέ θά ὑπάρχουν βοηθητικά χέρια... ἓνα θέατρο χωρίς παρασκήνια. Ὅσο ὅμως τά παρασκήνια ὑπάρχουν, πρέπει ἀπαραίτητα ἡ δουλειά νά γίνεται μέ τυφλή ὑπακοή στούς ἡθοποιούς, καί πολύ μά πολύ ἥσυχια, ἔτσι ὥστε νά μήν ἐνοχλεῖ τό ἔργο, νά μή τραβᾷ τή προσοχή ἀπό τό παρασκήνιο στά παρασκήνια. Καί οἱ βοηθοί πρέπει ν' ἀποκλειστοῦν ἀπό τό νά δοῦν τοὺς ἑαυτοὺς τοὺς καί νά τοὺς προβάλλουν σάν κάτι τό ὁρατό, κάτι τή δημιουργικό, κάτι πού ἔχει ἄμεση σχέση μέ τήν ἐπιτυχία τοῦ ἔργου, κάτι χωρίς τό ὁποῖο τό ἔργο δέ θά ὑπῆρχε καθόλου. Ὅποιος μένει πιστός, ἀφοσιωμένος στό ἔργο καί τοὺς ἡθοποιούς, δέ θά στρέψει ποτέ τό βλέμμα πρὸς τοὺς βοηθούς στά παρασκήνια, οὔτε καί θά τοὺς βοηθήσει ποτέ νά δοῦν τή δική τους πραγματικότητα. Ὅποιος ἀψηφᾷ τοὺς ἡθοποιούς - τή πραγματικότητα καί τό κύρος τοῦ ἔργου - πρέπει νά θεωρηθεῖ προδότης, καί ἡ ὑπαρξή του ν' ἀποκλειστεῖ ἐντελῶς ἀπό τό ἔργο, θά θεωρηθεῖ δηλαδή ἀνύπαρκτος. Μποροῦμε νά ποῦμε πώς ἡ Λεσβία εἶναι ἐκείνη πού, διαλέγοντας νά στρέψει τή προσοχή της πρὸς τίς γυναῖκες, πρὸς τά παρασκήνια, ἔχει κερδίσει τόν τίτλο τοῦ προδότη. Ἡ Λεσβία ἔχει προδώσει τό φαλλοκρατικό σχῆμα: δέν εἶναι ἀφοσιωμένη στήν διαιώνισή του, οὔτε καί στήν διαιώνιση ἐκείνων πού τό διαιωνίζουν. Ἀκόμα χειρότερα, ἡ προδοσία της τό ἀπειλεῖ μέ τέλεια καταστροφή. Ἴσως αὐτό νά φανεῖ ἀπόλυτο καί παρατραβηγμένο. Δέν εἶναι ὅμως δικιά μας γνώμη, ἀλλά τό ἀκοῦμε νά τό στριγγλίζουν οἱ φανατικοί φαλλοκράτες, πού πιστεύουν ὅτι οἱ φεμινίστριες (καί μ' αὐτό ἐννοοῦν οἱ λεσβίες) ἔχουν τή δύναμη νά καταστρέψουν τή κοινωνική τάξη καί νά ἐκμηδενίσουν τόν πολιτισμό τους, ἐπιφέροντας, τήν ὀλική ἐξαφάνισή τοῦ ἀνθρωπίνου εἴδους - κι ὅλα αὐτά ἀπλά καί μόνο μέ τό νά ὑπάρχουμε!

Βέβαια, κανένας φανατικός δέν πιστεύει (καί πολύ σωστά) πώς μιά απομονωμένη λεσβία θά μπορέσει νά καταστρέψει τήν ανθρωπότητα. Έκεῖνο πού φοβάται εἶναι μιά ἐπιδημία τῆς λεσβιακῆς ἀντίληψης, πού θά φτάσει σέ ἐπικίνδυνα ὅρια - στά ὅρια δηλαδή ὅπου ἡ ἀντίληψη τῆς κυριαρχίας πραγματικότητας θ' ἀρχίσει νά θρυματίζεται.

Ἡ πράξη τοῦ νά γίνει κάποια λεσβία ἀποτελεῖ ἕνα πνευματικό καί θρησκευτικό σχεδόν ξύπνημα, μιά ὀντολογική μετατροπή βασισμένη πάνω στήν καθολική ἀλλαγὴ κατεύθυνσης. Τήν χαρακτηρίζει τό συναίσθημα πώς ὁ κόσμος ὅπως τόν ξέρουμε βρίσκεται σέ στάδιο διάλυσης, κι ἕνας καινούργιος ἀρχίζει νά δημιουργεῖται. Ἐνα τέτοιο ξύπνημα κάνει τίς ἄλλες γυναῖκες νά δοῦν πώς ἡ ἀλλαγὴ εἶναι στό χέρι μας.

Ἡ ἐτεροφυλοφιλία γιά τίς γυναῖκες δέν εἶναι ἀπλᾶ ζήτημα σεξουαλικῆς προτίμησής, ὅπως δέν εἶναι ζήτημα σεξουαλικῆς προτίμησης κι ὁ λεσβιασμός. Τόσο ἡ ἐτεροφυλοφιλία ὅσο κι ὁ λεσβιασμός εἶναι ζήτημα προσανατολισμοῦ τῆς προσοχῆς μας, καί δέν ἐλέγχεται οὔτε ἀπό τίς ἐτεροφυλόφιλες οὔτε κι ἀπό τίς λεσβίες. Ἡ προσοχή εἶναι ἕνα εἶδος πάθους. Ὅταν προσέχουμε κάτι, ὅλο μας τό εἶναι ἀφοσιώνεται σ' αὐτό τό κάτι. Ἡ ἀφοσίωση αὐτή ἐμπεριέχει καί ἕνα ἐρωτικό στοιχεῖο. Ὁ προσανατολισμός τῆς προσοχῆς μας εἶναι ἐκεῖνο πού κανονίζει πώς καί γιά ποιόν θά δουλέψουμε σωματικά καί συναισθηματικά.

Ἄν ἡ λεσβία βλέπει τή γυναῖκα, ἡ γυναῖκα ἴσως δεῖ τή λεσβία νά τή βλέπει. Ἀπό κεῖ ξεπηδοῦν χίλιες δυνατότητες. Ἡ γυναῖκα θά καταλάβει ὅτι εἶναι ὁρατή. Ἡ λεσβία θά καταλάβει ἐπίσης πώς μιά γυναῖκα μπορεῖ νά ἔχει τή δική της ὄραση, τή δική της ἀντίληψη. Ἔτσι γεννιέται ἡ δυνατότητα γιά τή γυναῖκα νά δεῖ τόν ἑαυτό της σάν αὐτουργό καί νά μετατοπίσει τή προσοχή της πρὸς τή κατεύθυνση πού ἐπιθυμεῖ. Ἀπό κεῖ ξεκινᾷ ἡ δυνατότητα τῆς ἐπιλογῆς, καί ξαπλώνεται πάνω σ' ἕναν ὁλόκληρο γυναικεῖο κόσμο. Ἡ λεσβιακὴ ὄραση ὑπονομεύει τόν μηχανισμό μέσω τοῦ ὁποῖου ἡ παραγωγή κι ἡ διαρκὴς ἀναπαραγωγή τῆς ἐτεροφυλοφιλίας γιά τίς γυναῖκες κανονίζεται αὐτόματα ἀπὸ μόνη της. Ἡ μὴ ὑπαρξὴ τῶν λεσβίων εἶναι ἕνα κομμάτι τοῦ μηχανισμοῦ αὐτοῦ πού σκοπὸς του εἶναι νά ἀποκλείσει κάθε δυνατότητα ἐπιλογῆς ἢ ἐναλλακτικῆς λύσης.

Ἡ διατήρηση τῆς φαλλοκρατικῆς πραγματικότητας ἀπαιτεῖ τὴν ἀφοσίωση τῆς γυναίκας στοὺς ἄνδρες καί τό ἔργο τους. Ἡ ἀγάπη τῆς γυναίκας σάν ἕνας αὐθόρμητος καί τακτικός προσανατολισμός τῆς προσοχῆς, εἶναι λοιπὸν ἐντελῶς ἀντίθετη πρὸς τὴ διατήρηση αὐτῆς τῆς πραγματικότητας.

Κι ἐκεῖ πρέπει ν' ἀναζητήσουμε τὴν αἰτία τοῦ συστηματικοῦ ἀποκλεισμοῦ τῶν λεσβίων ἀπὸ τό φαλλοκρατικό σχῆμα, τὴ δύναμη τῶν ἀποκλεισμένων, καί, ἴσως, τό κλειδί τῆς γυναικείας ἀπελευθέρωσης ἀπὸ τὴ καταπίεση τῆς ἀνδροκρατίας.

Αὐτό πού θέλω νά πῶ μέ τό ἄρθρο μου εἶναι πώς οἱ λεσβίες βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τό ἐννοιολογικό σχῆμα, καί πώς αὐτό εἶναι ἕνα ἀποτέλεσμα, ὄχι κάτι τό φυσιολογικό. Ἀποκλειόμαστε γιατί ἔχουμε ἕνα ἰδιαίτερο - καί ἰδιαίτερα ἐπικίνδυνο - ὄραμα: βλέπουμε πράγματα πού δέν εἶναι ὁρατά μέσα στό σχῆμα. Τό ὄραμά μας εἶναι οἱ γυναῖκες. Ὅταν κάποια κατορθώσει νά δεῖ τή γυναῖκα, ἡ πραγματικότητα τὴν ξερνᾷ στό πῖ καί φί, τὴν ἐκτοξεύει μέσα ἀπὸ μιά νοητικὴ τρύπα πρὸς στά ἀπώτερα ἄκρα τοῦ ἀρνητικοῦ σημασιολογικοῦ διαστήματος. Ἄν ρωτήσεις, τί ἀπέγινε αὐτὴ ἡ γυναῖκα, θά σοῦ ποῦν ἴσως ἔγινε λεσβία ... κι ἂν προσπαθήσεις νά μάθεις τί εἶναι μιά λεσβία, θά σοῦ ποῦν πώς δέν ὑπάρχει τέτοιο πράγμα.

Κι ὅμως ... ὑπάρχει.

Λαβράκια

ἄχ, αὐτές οἱ δύσκολες μέρες...

Νέα, Τρίτη, 15 Σεπτεμβρίου

Ἡ περίληψη τοῦ ἄρθρου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τό προεμνηνορροϊκό σύνδρομο εἶναι μιὰ καθαρά γυναικεία ἁρρώστεια πού προσβάλλει ὅλες τίς γυναῖκες - ἀπό τίς πιό ἰσορροπημένες ὡς τίς πιό νευρωτικές. Ἐκτός τοῦ ὅτι τό προεμνηνορροϊκό σύνδρομο ἔχει δυσάρεστα σωματικά χαρακτηριστικά (πρηξίματα, πόνους, ναυτίες, κλπ), ἡ "ἁρρώστεια" αὐτή παρουσιάζει σοβαρά ψυχολογικά συμπτώματα πού βαστᾶν μιὰ ὡς δύο ἐβδομάδες καί συχνά καταλήγουν σέ μιὰ ὁλοκληρωτική ἀλλαγὴ τῆς προσωπικότητάς μας. Ἡ χαμογελαστή μητέρα γίνεται μιὰ "φωνακλοῦ" γυναίκα, ἡ ἐργαζόμενη βλέπει τὴν ἀπόδοσή της στὴ δουλειά νά πέφτει, κι ὅλες μᾶς καταντᾶμε νά λέμε πράγματα γιὰ τὰ ὁποῖα ἀργότερα μετανοιῶνουμε φρικτά. Ἡ δόκτωρ Καταρίνα Ντάλτον, πού ἔχει μελετήσῃ τό φαινόμενο κι ἔχει ἀποκτήσῃ εἰδική ἐμπειρία πάνω στό π.ε.σ. μᾶς λέει ἐπίσης πὼς τό 45-50% τῶν ἐγκλημάτων ἀπὸ γυναῖκες σ'ὁλόκληρη τὴν Ἀγγλία συμβαίνουν στό πενθήμερο πρὶν ἀπὸ τὴ περίοδό μας. Ὅμως, γυναῖκες, χαρεῖτε! Τώρα ὑπάρχει γιαιτρεία. Ἡ προγεστερόνη μπορεῖ νά γιαιτρέψῃ τὴν ἁρρώστεια αὐτή, ἐφ' ὅσον αἰτία της εἶναι ἡ ἔλλειψη τῆς ὁρμόνης αὐτῆς.

Μέχρι πρὶν ἐλάχιστο καιρό, οἱ πόνοι κι ὅλα τ'ἄλλα συμπτώματα τῆς γυναικείας περιόδου ἀγνοοῦνταν συστηματικά, καί ἐξηγοῦνταν σάν μιὰ γυναικεία ἀδυναμία, μιὰ ψυχοσωματική κατάσταση, δηλαδή, μιὰ κατάσταση πού ὑπῆρχε μόνο στὴ γυναικεία φαντασία.

Τώρα ξαφνικά ἔρχεται ἡ ἐπιστήμη νά μᾶς ἐπιβεβαιώσῃ τὴ φάση αὐτὴ τῆς πραγματικότητάς μας. Κι ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ αὐτὴ ἡ ἐπιβεβαίωση μᾶς γλυκαίνει μέ τὴν ἀποδοχὴ πὼς τόσο καιρό οἱ πόνοι μας ἦταν ἀληθινοὶ καί δέν κλαιγόμα-σταν γιὰ τό τίποτα. Ὅμως ἡ καινούργια αὐτὴ ἱατρικὴ θεωρία εἶναι ἐπικίνδυνη γιὰ δύο σημαντικότερους λόγους. Πρῶτα-πρῶτα, γιὰ μιὰ ἀκόμα φορά ρίχνει τὰ βάρη πάνω στὴν γυναικεία φύση, τὴ γυναικεία βιολογία. Ἐμεῖς φταῖμε, τό κορμί μας δηλαδή, πού ὑποφέρουμε, εἶναι ὁ πόνος καί τό ἔμφυτο στὴ γυναικεία φύση, μειονεκτοῦμε δηλαδή μέ τόν κυκλικό αὐτό ρυθμό τῶν ὁρμονῶν μας πού ὑποτίθεται δέν ὑπάρχει στὴν ἀνδρική βιολογία- εἴμαστε κατώτερες. Δεύτερον, ἡ μειονεκτικὴ αὐτὴ βιολογία μας συντελεῖ στὴν ἀστάθεια τῆς γυναικείας φύσης, μᾶς κάνει ἀκατάλληλες γιὰ σοβαρὴ δουλειά, καί μᾶς φέρνει στό χεῖλος τῆς τρέλλας καί τῆς ἐγκληματικότητος κάθε μῆνα καί γιὰ ἓνα τέταρτο τουλάχιστο τοῦ μῆνα. Δηλαδή, μέ τό πρόσχημα τῆς ἀποδοχῆς τῆς γυναικείας ἐμπειρίας, ἡ ἀνδροκρατούμενη ἐπιστήμη καταφέρνει καί πάλι νά παρουσιάσῃ τὴ βιολογία μας σάν καί τό ἀρνητικό, σάν μιὰ ἁρρωστημένη κατάσταση πού μᾶς βάζει στό περιθώριο καί μᾶς κάνει μάλιστα κι ἐπικίνδυνες.

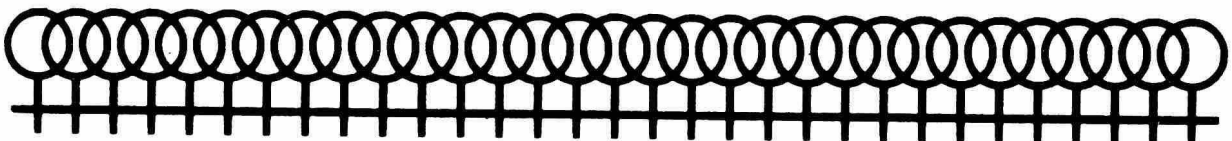
Κι ἂν ἡ θεωρία εἶναι ὕπουλη, ἡ θεραπεία εἶναι ἀκόμα πιό καταστρεπτική. Ἡ προγεστερόνη, καί στὴ φυσικὴ μορφή της, ἀλλὰ κυρίως στὴ τεχνητὴ μορφή πού θά χρησιμοποιηθεῖ γιὰ τὴ πρόληψη τοῦ π.ε.σ., ἔχει ἀποδειχθεῖ ἀπὸ τὴ δεκαετία τοῦ 1940 νά προκαλεῖ τόν καρκίνο τῶν ὠθηκῶν, τῆς μήτρας καί τοῦ

...λαβράκια...

στήθους στά ζώα, καί ἔχει καθαρά συνδεθεῖ ἡ χρήση της μέ ὄγκους στίς γυναίκες ὡθηκίες. Ἡ συνθετική προγεστερόνη αὐξάνει κατά 900% τήν πιθανότητα τοῦ αὐχενικοῦ καρκίνου, καί τήν πιθανότητα τοῦ καρκίνου τοῦ στήθους. Ὄταν δέ λειφθεῖ κατά τή διάρκεια τῆς ἐγκυμοσύνης, ἔχει τήν ἰδιότητα νά μετατρέ— πει ἓνα θηλυκό ἔμβρυο σέ ἀρσενικό!

Ἡ χρήση τῆς προγεστερόνης εἶναι ἄλλη μιά φάση τῆς μανίας τῆς ἀνδροκρατούμενης ἐπιστήμης νά ἐλέγχει τό γυναικεῖο κορμί καί τή γυναικεία ψυχόσυνθεση. Εἶναι μιά μορφή τῆς ἀνάγκης πού ἔχουν οἱ ἄνδρες νά μᾶς τροποποιήσουν, νά μᾶς οὐδετεροποιήσουν, νά μᾶς ἀλλάξουν τή φύση. Δέν ἔχει νά κάνει καθόλου μέ τή πατερναλιστική καλόκαρδη προσπάθεια, ὅπως μᾶς λένε, νά μᾶς βοηθήσουν καί νά μᾶς ἀνακουφίσουν. Οἱ πόνοι τῆς περιόδου καί τό π.ε.σ.ὀφείλονται ὅχι τόσο στή βιολογία μας ὅσο καί στίς συνθήκες διαβίωσης μας, στό καθημερινό μας ἄγχος καί στήν ὑπερένταση/προϋόν τῆς καταπιεστικῆς ζωῆς πού μᾶς ἔχει ἐπιβληθεῖ. Ὑστερα, ποιός εἶπε πῶς πρέπει νά εἴμαστε συνέχεια πρόθυμες γιά δουλειά, πάντα χαμογελαστές καί καλόθυμες; Οἱ ἄνδρες ἔχουν κι αὐτοῖς ψυχολογικά σκαμπανεβάσματα πού δέν ἐνοχλοῦν κανένα. Τό ποσοστό βίας κι ἐγκλημάτων πού διαπράττονται ἀπό ἄνδρες εἶναι κατά πολύ μεγαλύτερο ἀπό κεῖνο τῶν γυναικῶν. Γιατί λοιπόν πρέπει ἡ ἐπιστήμη νά πειραματιστεῖ πάνω στό γυναικεῖο σῶμα; Γιατί εἴμαστε ἐμεῖς ἐκεῖνες πού πρέπει ν' ἀλλάξουμε, νά "ὀμαλοποιηθοῦμε"; Γιατί γιά μᾶς οἱ ὁρμόνες καί ὅλα τ' ἄλλα ψυχotropικά φάρμακα πού ἐλέγχω ὅχι μόνο τή λειτουργία τοῦ κορμιοῦ μας ἀλλά καί τή λειτουργία τοῦ μυαλοῦ μας; Οἱ γυναῖκες εἶναι ἐκεῖνες πού ὅλο καί περισσότερο καταλήγουν στά φρενοκομεῖα, στίς ψυχιατρικές κλινικές. Ὁ τεράστιος πληθυσμός τῶν νοικοκυρῶν εἶναι ἐκεῖνος πού συντηρεῖται μέ ναρκωτικά καί ἄλλου εἴδους χάπια. Οἱ γυναῖκες εἶναι ἐκεῖνες πού παίρνουν ἐπικίνδυνα χάπια γιά τήν ἀντισύλληψη. Καί τώρα ἡ προγεστερόνη. Ὅλα αὐτά τά φάρμακα ἔχουν σάν κύριο σκοπό τους τήν τροποποίηση τῆς γυναικείας ψυχικῆς διάθεσης ἔτσι ὥστε νά ἐξασφαλίζεται ἡ ὑποταγή της. Εἶναι ὁ καινούργιος ἐπιστημονικός καί πολύ ἀποτελεσματικός τρόπος νά ἐλέγχεται ἡ γυναικεία ὕπαρξη, τώρα μάλιστα πού ἡ γυναῖκα ἔχει ἀρχίσει νά ἐπαναστατεῖ, καί νά γίνεται οἰκονομικά ἀνεξάρτητη. Στά ἑκατομμύρια λοιπόν πού βγάζουν οἱ φαρμακευτικές πολυεθνικές, ἄς προσθέσουμε τό ἀπώτερο ἀνδρικό κέρδος: τή κατάκτηση καί τόν καθολικό ἔλεγχο τῆς γυναίκας.

Καί τά NEA μᾶς τό παρουσιάζουν αὐτό σάν βάλσαμο γιά τή πονεμένη μας ὕπαρξη. Εὐχαριστοῦμε, ἀλλά δέ δεχόμαστε. Τό π.ε.σ. θάταν πολύ λιγότερο ἀνυποστήρικτο ἂν ζούσαμε ἐλεύθερα, σύμφωνα μέ τίς ἐπιθυμίες μας. Καί πολύ πιό ἀποτελεσματική καί ἀκίνδυνη θεραπεία του εἶναι ἡ προσεκτική διατροφή μας, κι ἡ ἐλεύθερη ἔκφραση τῆς δημιουργικότητάς μας.

...λαβράκια...

βαρύ χέρι ή Μέτε

Αυτό κι αν είναι ρεκόρ. Η Δανέζα Μέτε Γιένσεν, 16 μόλις χρόνων, είναι η πρώτη γυναίκα στον κόσμο που έσπασε με ένα μόνο χτύπημα όκτώ τσιμεντόπλακες, πάχους (ή καθεμιά) 7,5 εκατοστών.

Και τό παρασκήνιο της εκπληκτικής επιτυχίας: η όμορφη Γιένσεν έμαθε καράτε για ν' αντιμετωπίζει τις νύχτες τους ένοχλητικούς που την πείραζαν και πολλές φορές έπιχειρήσαν να την βιάσουν. Τρεις από τους επίδοξους βιαστές του κοριτσόπουλου, βρίσκονται κιόλας στο νοσοκομείο απ'τό ξυλοφόρτωμα της δυναμικής "καρατέκα" με έπομένο σταθμό τή φυλακή. Τό έπίτευγμά της που πρόκειται ν' αναγνωριστεί σαν παγκόσμιο ρεκόρ αποτελεί ένα ευγλωτο μήνυμα προς τους κάθε λογής αλητο-ερωτιδεΐς της νύχτας.

"Ε"

...και μιά και μιλάμε για όρμόνες...

Η "Ε" της 13ης Οκτωβρίου δημοσίευσε ένα άρθρο στη στήλη Οδηγός για τή Γυναίκα, σύμφωνα με τό όποιο οί όρμόνες μπορούν να καλυτερεύσουν τή ζωή της γυναίκας μετά τό τέλος του έμμηνου κύκλου. Έχουμε και πάλι έδωμά άναφορά στην "υπερένταση" που δημιουργεί η κλιμακτήριος στη γυναίκα. Και πάλι, η γυναικεία βιολογία φταίει για τά νεύρα μας. Και ποιού παραπονιούνται; Ποιού ένοχλούνται από αυτή τήν κατάσταση; Οί άνδρες, φυσικά:

"Οί άνδρες δυσκολεύονται να καταλάβουν πόση ένταση φέρνουν όλα αυτά στον οργανισμό της γυναίκας. Και είναι ακριβώς τή στιγμή εκείνη, που οί γυναίκες χρειάζονται μεγαλύτερη κατανόηση και βρίσκουν τή λιγότερη. Είτε είναι πετυχημένοι είτε είναι άποτυχημένοι, νιώθουν ότι έχουν μάλλον δικαίωμα ή άνάγκη για περισσότερες φροντίδες οί υιοι. Και συχνά άποσύρουν τήν άγάπη τους ή τις φροντίδες τους από τή σύντροφό τους, τότε ακριβώς που τις χρειάζεται περισσότερο."

Τό άρθρο έντοπίζει πολύ σωστά τό πρόβλημα: τί αξάνει τήν υπερένταση ; στις γυναίκες, τί τήν έλαττώνει:

"Οί Αμερικανοί ψυχολόγοι έχουν διαπιστώσει ότι οί γυναίκες που ζουν χωρίς άνδρα περνούν τήν κλιμακτήριο με λιγότερα προβλήματα:" (έμφαση δικιά μας).

Σχόλια, μάς φαίνεται, δέν χρειάζονται. Όσο για τις όρμόνες, και τό κίνδυνο για καρκίνο - έ, με λίγη προσοχή παραμερίζεται κι αυτό τό πρόβλημα. Φτάνει να "μή τό παρακάνετε", λένε οί σοφοί γιατρού στις γυναίκες. Δηλ., αν καταλήξετε να πεθάνετε από καρκίνο της μήτρας, φταίτε και πάλι έσεΐς που γλυκαθήκατε με τις πολλές όρμόνες και κάνατε κατάχρηση του μαγικού φαρμάκου!...

Καί Λίγη Λεσβιακή Ίστορία

Γιά νά μαθαίνουμε τίς πηγές μας:

* Τό Καμασουότρα, ή ἀρχαία 'Ινδική "βίβλος" ἀναφορικά μέ τό σέξ, περιλαμβάνει ἕνα ὁλόκληρο κεφάλαιο γιά τό Οπαριαχτά-κα, πού σημαίνει ὁμοφυλόφιλο σέξ, καί εἶδικά τόν λεσβιακό ἔρωτα.

* Ὁ Καουτίλυα, γράφοντας στόν 4ο αἰῶνα π.χ., ἀναφέρει τήν ὕπαρξη τῶν Στρι-ράγια-βασίλειο τῶν γυναικῶν-σέ πολλά μέρη τῆς 'Ινδίας. "Ένας ἄλλος ἱστορικός, ὁ Καλιντάσα, ἐπίσης στόν 4ο αἰῶνα, ἀναφέρει κάποιον τέτοιο γυναικεῖο βασίλειο ὅπου ἡ ἀνδρική παρουσία ἦταν ἀπαγορευμένη, κι οἱ γυναῖκες ἔκαναν ἔρωτα ἀναμεταξύ τους.

* Τό Μαχαμπχαράτα ἀναφέρει δύο τέτοια γυναικεῖα κράτη κυβερνώμενα ἀπό βασίλισσες. Καί στόν 7ο αἰῶνα μ.χ. ὁ Χιούν Τσάνγκ ἀναφέρει ἕνα γυναικεῖο βασίλειο σέ δύο νησιά τῆς Νότιας Ἀσίας

♀ ♀ ♀

Ἡ Πρό - Χιτλερική Γερμανία εἶχε ἕνα δυναμικό καί πολυάριθμο λεσβιακό πληθυσμό.

Ἀπό τό 1750 κι ὅλας, ὑπάρχουν νόμοι στή Πρωσσία πού ἔστελναν στή φωτιά γυναῖκες καί ἄντρες ὁμοφυλόφιλοι/ους. Ἡ Καταρίνα Λίνκ ἐκτελέστηκε τό 1721 σύμφωνα μ' αὐτούς τούς νόμους γιατί προσπάθησε νά περάσει γι' ἄνδρας καί νά παντρευτεῖ μιᾶ ἄλλη γυναίκα.

Τό 1837, ἡ θανατική καταδίκη μετατράπηκε σέ ἰσόβια δεσμά.

Παρά τή σκληρότητα τῶν νόμων αὐτῶν τό ὁμοφυλοφυλικό κίνημα ὁργανώθηκε γερά στίς ἀρχές τοῦ 20ου αἰῶνα, κι οἱ λεσβίες γυναῖκες πού εἶχαν λάβει ἐνεργό μέρος στό γυναικεῖο κίνημα τοῦ 19ου αἰῶνα ἄρχισαν νά συμμετάσχουν σ' αὐτό. Τό 1904, ἡ "Άννα Ρούελιγκ, μιλῶντας στό Βερολίνο, εἶπε τά ἑξῆς:

"Ἀπό τίς ἀρχές τοῦ γυναικεῖου κινήματος, οἱ λεσβίες ἦσαν πρῶτες στή μάχη γιά τά γυναικεῖα προβλήματα. Γι' αὐτό κι εἶναι πολύ παράξενο πού οἱ μεγάλες γυναῖκες-ὁργανώσεις δέν προσπάθησαν ποτέ νά βοηθήσουν τό δικό μας ἀγῶνα".

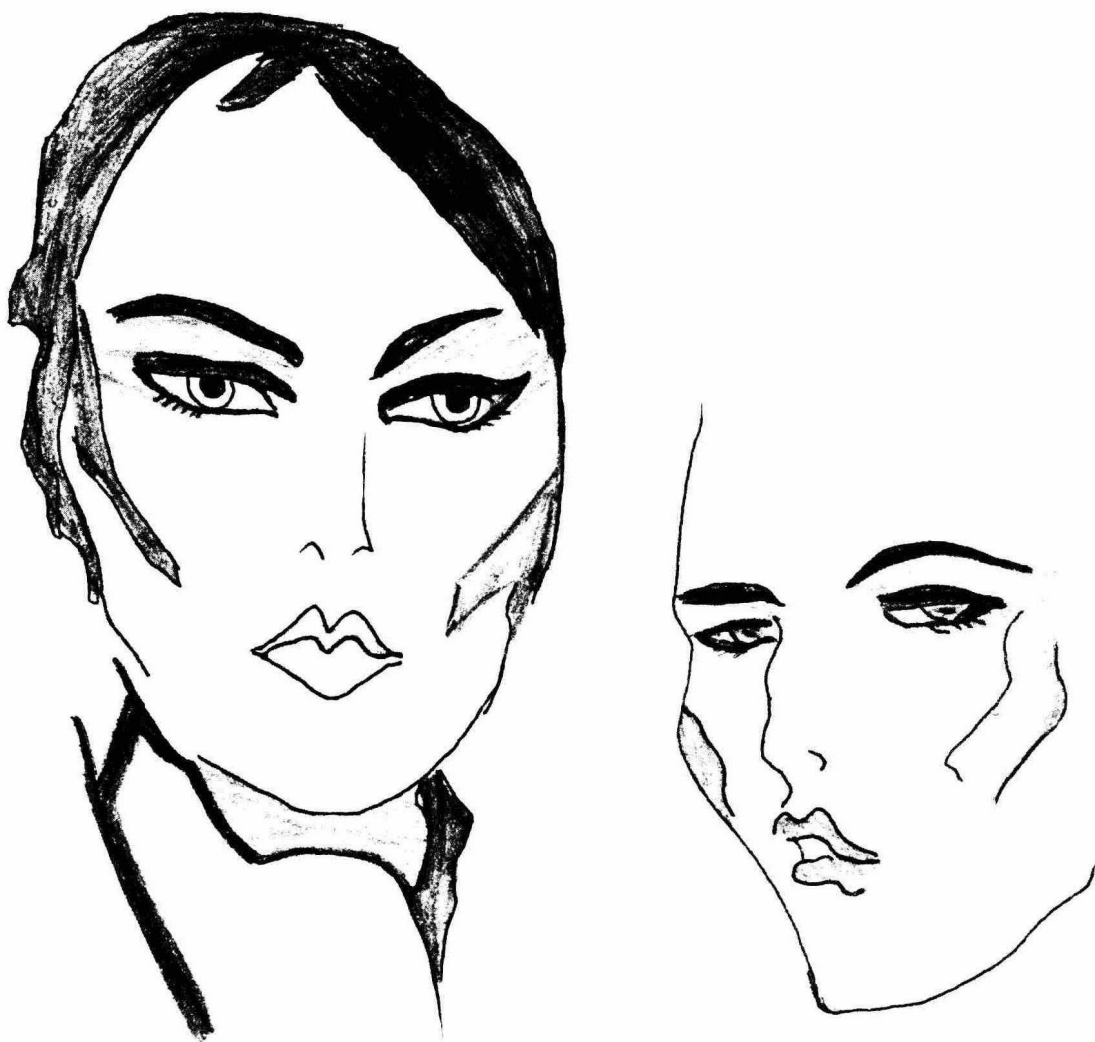
Τό γυναικεῖο κίνημα ἦρθε ὅμως νά βοηθήσει τίς λεσβίες τό 1910 ὅταν κινδύνευαν ἀπό τούς γερμανικούς νόμους.

Στή δεκαετηρίδα τοῦ 1915-1925, οἱ λεσβιακές κοινότητες στή Γερμανία φθάσανε σέ μεγάλη ἀνθήση. Στό Βερολίνο ὑπῆρχαν 60 μπάρ καί καφενεῖα μόνο γιά λεσβίες, κι οἱ χοροὶ στά μέρη αὐτά καθῶς καί σέ ἰδιωτικά σπίτια παίρνανε καί δύνανε. Πέντε λεσβιακά περιοδικά εἶδαν τό φῶς μετά τό τέλος τοῦ 1ου Παγκοσμίου Πολέμου. Σκοπός τῶν περιοδικῶν ἦταν τόσο ἡ πολιτική ὅσο καί ἡ κοινωνική προώθηση τῶν λεσβιῶν. Ὁ Χίτλερ ὅμως ἔβαλε τέλος σ' ὅλα αὐτά, καί πολλές λεσβίες (ὅπως καί πολλοί ὁμοφυλόφιλοι) κατέληξαν σέ στρατόπεδα συγκέντρωσεως, ὅπου καί μαρτύρησαν φρικτά, θύματα καθημερινοῦ βιασμοῦ κι ἄλλων μορφῶν βίας.

♀ ♀ ♀

Ἡ Ἱερὰ Ἐξέταση θριάμβευσε καί στή Βραζιλία.

Τό Πριμέϊρα Βιζιτακάο ντέ Σάντο Ὁφίτσιο (1591-92) ἀναφέρει δέκα τουλάχιστο γυναῖκες πού καταγγέλθηκαν γιά "παράνο-μες κι ἀνήθικες σωματικές ἐπαφές" μ' ἄλλες γυναῖκες. Οἱ λεσβιακές σχέσεις ἀναφέρονται σάν "φιλίες", ἢ "ἀνόσιες φιλίες", ἢ καμιά φορά "σοδομία". Εὐφημιστικές λέξεις καί φράσεις. χρησιμοποιοῦνται γιά νά περιγράψουν τήν ἐρωτική πράξη. Μερικές ἀπ' αὐτές τίς γυναῖκες δέν "μετάνοιωσαν" καί κἀκαν σάν μάγισσες, ὅπως κι οἱ λεσβίες τῆς Εὐρώπης, καί τῆς Πορτογαλικῆς Γκόα ('Ινδία).

ΕΙΝΑΙ ΨΥΧΡΕΣ, ΕΙΝΑΙ ΦΟΒΕΡΕΣ,
ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΤΟΥΣ ΠΑΓΩΝΕΙ ΚΑΘΕ
ΕΧΘΡΟ.

ΕΙΝΑΙ ΥΠΕΡΟΧΕΣ ΕΙΝΑΙ ΛΕΣΒΙΕΣ.
ΔΕΝ ΣΑΣ ΜΕΝΕΙ ΠΑΡΑ ΝΑ ΤΡΕΜΕΤΕ
ΑΝΤΡΕΣ.

ΕΙΝΑΙ ΟΙ **ΑΜΑΖΟΝΕΣ** ΤΟΥ
ΚΑΙΡΟΥ ΜΑΣ.

ΣΙΣΣΥ ΣΚΟΡΠΙΟΣ

Λεσβιοσκόπιο

Λεσβιακά και Φεμινιστικά Νέα

‘Απ’ ‘Όλο τόν κόσμο

ή πορνογραφία σκοτώνει

Μ’ αυτό τόν τίτλο δημοσιεύτηκε στην Λονδρέζικη φεμινιστική έφημερίδα OUTWRITE ή έκδοση πώς μιά εταιρεία εισαγωγών φίλμ σκόπευε νά φέρει στό Λονδίνο ένα ‘Αμερικάνικο έργο πού λέγεται Σνάφ (Snuff). Τό φίλμ διαφημιζόταν σάν τό έργο πού μπορούσε νά είχε τραβηχτεί μόνο σέ χώρες "όπου ή ζωή είναι φτηνή". ‘Η ιστορία του ξετυλίγεται σέ μιά χώρα της Λατινικής ‘Αμερικής, καί καταλήγει μέ τόν άπάνθρωπο μαρτυρικό άκρωτηριασμό καί φόνο δυό γυναικών. Μιά άλλη διαφήμιση έλεγε: "Έλστε νά δεΐτε άν νομίζετε πώς ό,τι έγινε, έγινε στην πραγματικότητα!" ‘Η τρομακτική αλήθεια είναι πώς, όντως, ό,τι έγινε, έγινε στην πραγματικότητα: οι δυό γυναΐκες δελεάστηκαν από τούς παραγωγούς νά γυρίσουν ένα "καλλιτεχνικό έργο" σέ μιά έρημο της Βραζιλίας, όπου καί βρήκαν τό φριχτό θάνατό τους.

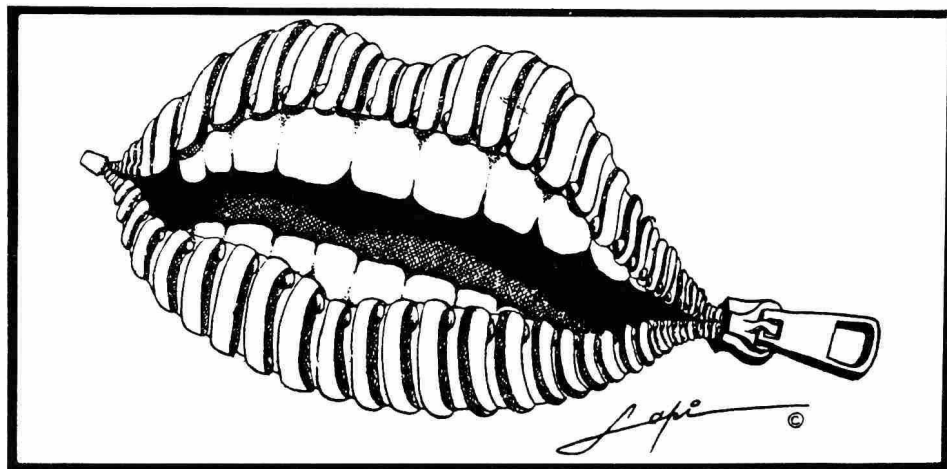
Οί Λονδρέζες φεμινίστριες, άναστατωμένες, όργάνωσαν διαδηλώσεις μπροστά στους κινηματογράφους καί τά βίντεο καταστήμα-

τα πού θά πουλούσαν τή κασέτα. Οί Κυριακάτικοι Τάϊμς έγραψαν έπειτα ένα άρθρο καταδικάζοντας τό φίλμ-κι έτσι ή εταιρεία εισαγωγών "πείστηκε" ν’ άποσύρει τό φίλμ από τήν αγορά.

‘Υπάρχουν όμως δυστυχώς πολλά άλλα φίλμ πού άκολουθούν τή μόδα καί φέρνουν τό όνομα Snuff, κι αυτά δέν έχουν ακόμα άπαγορευθεί.

Γιά όσους ίσχυρίζονται πώς ή πορνογραφία έχει τό δικαίωμα νά ύπάρχει, αυτά τά φίλμ θάπρεπε νά ναι ή ζωντανή απόδειξη πώς ή πορνογραφία δέν έχει άλλο σκοπό παρά τή σαδιστική μεταχείριση τών γυναικών, πού λογική του προέκταση είναι ή δολοφονική άδιαφορία για τή γυναίκα ύπαρξη, όχι μόνο στή φαντασίωση αλλά καί στή πραγματικότητα, μιά πραγματικότητα πού σκοτώνει.

Outwrite, 4

'Αμαζόνες

Η φωτογραφία είναι από το Καναδέζικο Βίντεο "'Αμαζόνες Τότε, Λεσβίες Τώρα". Τό γύρισαν Γαλλο-Καναδέζες λεσβίες, με κύριο θέμα την αναφορά στις 'Αμαζόνες της αρχαιότητας, την ανάλυση της επίδρασης του πολιτισμού τους πάνω στη λεσβιακή αντίληψη, και την πολιτική αναθεώρηση της σημερινής λεσβιακής πραγματικότητας. Δέκα-πέντα λεσβίες κάθισαν και συζήτησαν την πορεία τους, από την αρχική τους συνειδητοποίηση σαν λεσβίες, ως τη πολιτικοποίηση τους μέσα στο κίνημα, περνώντας μέσα από διάφορα θέματα σαν τους ρόλους, την ιστορία των μπάρ στο Μόντρεαλ, τις διάφορες μορφές λεσβιακών σχέσεων (μονογαμία, - πολυγαμία τό λεσβιακό ζευγάρι), τη σχέση του λεσβιασμού με τό φεμινισμό, τη θέση των λεσβιών μέσα στο γυναικείο κίνημα, τους φόβους τους και τις ιδέες τους για τό μέλλον του κινήματος. Τό Βίντεο γυρίστηκε μεταξύ του Μάρτη του 1979 και του Μάρτη του 1981.

"Οι 'Αμαζόνες", λένε οι κοπέλλες, "ήταν γυναίκες που ζούσαν χωρίς άνδρες, και όρυσαν δυναμικά και ανεξάρτητα, ιδρύοντας πολιτισμούς και φτιάχνοντας μια ιστορία γραμμένη από γυναίκες. Εμείς σήμερα νιώθουμε τό ίδιο δυνατές, παραμένουμε τό ίδιο ανεξάρτητες από τους άνδρες, και βάζουμε σαν κύριο σκοπό μας όχι πιά την αναπαραγωγή αλλά την αγάπη μας για τις γυναίκες, δηλαδή για μάς. Πρέπει νά παλαίψουμε για νά ξαναβρούμε όλες μέσα μας τη μαχητικότητα και τη δύναμη των αρχαίων 'Αμαζόνων".

Σημείωση:

Οι 'Αμαζόνες ήταν οι πρώτες αποκλειστικά γυναικείες κοινότητες που αναφέρονται στην ιστορία, τό μύθο, τη λογοτεχνία, την προφορική παράδοση, τη κοσμολογία, την ετυμολογία και τη τέχνη. Η ύπαρξή τους φαίνεται νά είχε ξαπλωθεί σε πλατειά μήκη και πλάτη, από την 'Αφρική και την 'Ασία ως την Βόρειο και Νότιο 'Αμερική. Η Λιβύη, ή Σκυθία, ή 'Ανατολία, ή Θράκη, ή Κεντρική 'Ασία, είναι μερικές από τις χώρες όπου οι 'Αμαζόνες αναφέρονται πώς έζησαν στη προϊστορία. 'Αργότερα, στην γραπτή ιστορία 'Αμαζόνες βρέθηκαν στην Νταχόμει, στη Σιέρρα Λεόνε και στη Νιγηρία της 'Αφρικής καθώς και στη Βραζιλία όπου ο ποταμός 'Αμαζόνας ονομάστηκε έξ αιτίας τους. "Αν και η ύπαρξή τους δεν έχει απόλυτα αποδειχτεί, είναι, γεγονός πώς σαν πολιτιστική έννοια έχουν κατακτήσει την ανθρώπινη φαντασία προβάλλοντας μια εικόνα της γυναικείας ύπαρξης έντελως διαφορετική από την συνηθισμένη παθητική γυναικεία κατωτερότητα. Τό αν υπήρξαν στην αλήθεια ή όχι δεν έχει σημασία. Φτάνει πώς η ιδέα τους μάς ένθαρρύνει τις προσπάθειές μας, και τό παράδειγμά τους μάς σπρώχνει νά ξαναβρούμε τους έαυτούς μας.

Λεσβίες 'Υπάρχουν Παντού

τό μώβ κιμονό

Λεσβίες υπάρχουν και στην 'Ιαπωνία. Παρόλο που οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες κρατάν τις 'Ιαπωνέζες φυλακισμένες μέσα στην έτεροφυλόφιλη σχέση, ήδη από το 1975 έχουν λειτουργήσει στο Τόκιο διάφορες λεσβιακές ομάδες. Το Σουμπάρασι Οννα (περίφημες γυναίκες) ήταν το πρώτο περιοδικό που κυκλοφόρησε, δημοσιεύτηκε όμως μια φορά μόνο. Κατόπι παρουσιάστηκε το Χικάρι Γκουρούμα που ήταν πολύ θεωρητικό κι έτσι δεν μπόρεσε να προσεγγίσει τις 'Ιαπωνέζες λεσβίες. Το 1979 οι δύο ομάδες ενώθηκαν κι έφτιαξαν μια ομάδα αυτόγυνωσίας που αποτέλεσε τον πυρήνα της λεσβιακής κοινότητας στο Τόκιο. Σήμερα υπάρχει στο Τόκιο το Λεσβιακό Φεμινιστικό Σπίτι, όπου γίνονται μηνιαία πάρτυ, και λειτουργούν ομάδες αυτοσυνείδησης.

δύο ιστορίες αγάπης με διαφορετικό τέλος

Οι λεσβίες άρχισαν να γράφουν ιστορία στην 'Ινδονησία.

Η "Ατυ, 21 έτών, κι η Νόνα 15 έτών, είναι δύο κοπέλλες που έρωτεύθηκαν ή μια την άλλη, και τ'όσκασαν από τα σπύτια τους για να πάνε να ζήσουν μαζί. Οι γονείς τους όμως τις βρήκαν, τις έπιασαν, και οι κοπέλλες κατέληξαν στα δικαστήρια, κατηγορούμενες για ανήθικες πράξεις. Καταδικάστηκαν σέ 8 μήνες φυλακή ή κάθε μία, κι ο δικηγόρος τους προσπάθησε να πείσει τους ένορκους να τις άθωώσουν γιατί "είχαν ψυχολογικά προβλήματα" και δεν ήξεραν τί έκαναν. Η μητέρα της "Ατυ βρήκε ένα γιατρό που θά "μειώσει τις άρσενικές όρμόνες" της κοπέλλας, φαρμακευτικά ή χειρουργικά.

Μια πιο χαρούμενη ιστορία είναι αυτή της Τζόσσυ και της Μπόனு που ένωσαν τις ζωές τους με τις εϋχές της οικογένειας τους. Οι γονείς της Μπόனு δυσκολεύτηκαν στην άρχή να δεχτούν τη Τζόσσυ σέ σύνητροφο της κόρης τους, αλλά στο τέλος

έδωσαν τη συγκατάβασή τους. Καί για τη Τζόσσυ, οι γιατροί είπαν πώς είχε πολλές άρσενικές όρμόνες, ή Τζόσσυ όμως είπε πώς χρωστά το γεροκαμωμένο κορμί της στο καράτε... είναι κάτοχος της καφέζωνης.

χάνα κόν χάνα

Η πρώτη λεσβιακή ομάδα της Βραζιλίας ή Λεσβιακή Φεμινιστική Όμάδα Δράσης, ιδρύθηκε έδω και δύο χρόνια, και λειτουργεί αυτόνομα από το όμοφυλοφιλικό κίνημα άνδρων. Είναι μια αντί-ιεραρχική ομάδα που βασίζεται στην "αυτοεπιβεβαίωση", δηλαδή, την άνοικτη αντιμετώπιση της λεσβιακής σεξουαλικότητας, και της λεσβιακής καταπίεσης. Σκοπός τους είναι να κάνουν γνωστό το λεσβιασμό στη Βραζιλία και μελετώντας την οικογένεια, τη μητρότητα, τη μονογαμία, τους ρόλους, τον ρομαντικό έρωτα κλπ. να ψάξουν και να βρουν καινούργιες μορφές συμπεριφοράς και επικοινωνίας ανάμεσα στις γυναίκες. Επίσης θά παλέψουν σκληρά για να πλησιάσουν όσο περισσότερες λεσβίες μπορούν και να τις φέρουν πιο κοντά στο κίνημα και θά δουλέψουν και με τους όμοφυλόφιλους άντρες, και με τις φεμινίστριες γιατί τά δύο αυτά κινήματα είναι στενά συνδεδεμένα με το δικό τους.

Πέρυσι έβγαλαν το πρώτο τεϋχος ενός καθαρά λεσβιακού περιοδικού, το Χάνα κόν Χάνα (Chana con Chana), (Chana = αϊδεΐτο).

"στην Έλβετία τό λένε βιασμός"

Έτσι αποφάνθηκε ή "Ε" της 13 'Ιουνίου για την υπόθεση της Ούρσουλας Τράϊμπερ, 21 χρόνων, που βιάστηκε από τον Κων. Δημάκη στην Άλόννησο. Η κοπέλλα βγήκε να διασκεδάσει με τον Κωστάκη, που κατόπιν την ... πήγε βόλτα. Λύγες ώρες αργότερα, λέει ή έφημερίδα, ή τουρίστρια κατάγγειλε πώς ο "Έλληνας τη "βίασε" (είσαγωγικά της "Ε"). Και ο ... καϋμένος ο Κωστάκης συνελήφθη από τις αρχές.

Πρώτα πρώτα, είναι ποτέ δυνατό άνδρας Έλληνας, και καθώς πρέπει, να βιάσει ξένη; Έ όχι δά... Δεύτερο, όπως και να τό λένε στην Έλβετία, έμεις έδω στην Ελλάδα τό λέμε... ρομαντική περιπέτεια. Τώρα βέβαια αν ήθελε ή κοπέλλα τέτοιου είδους περιπέτεια ή όχι, αυτό δεν έχει σημασία. Εκείνο που έχει σημασία, φανταζόμαστε, είναι αν είχε φεγγάρι εκείνη τη νύχτα ή όχι...

τό Γαλλικό λεσβιακό κίνημα

Στή Γαλλία, οί λεσβίες πολεμᾶνε για νά ξαναδώσουν στό λεσβιακό καί γενικά στό φεμινιστικό κίνημα, ἓνα ριζοσπαστικό νόημα ποῦχει χαθεῖ μέσα στίς σοσιαλιστικές ἢ ρεφορμιστικές τάσεις τοῦ γυναικεῦο κινήματος.

Γράφουν οί λεσβίες τοῦ Ριζοσπαστικοῦ Λεσβιακοῦ Μετώπου στό περιοδικό MASQUES, τό φθινόπωρο τοῦ 1981. "Ἡ ἔνταση ἀνάμεσα στίς λεσβίες καί τό γυναικεῖο κίνημα ὑπῆρχε πάντα, ἀλλά ἔχει φτάσει τώρα σέ κρίσιμη στιγμή. Στή καρδιά τῆς διαμάχης εἶναι ἡ ἀντίθεση ἀνάμεσα στίς λεσβίες, πού ἀπαιτοῦν μιὰ ἀναγνώριση τῆς πολιτικῆς σημασίας τοῦ λεσβιασμοῦ καί τίς ἑτεροφεμινίστριες (καθώς καί πολλές λεσβίες μέσα στό γυναικεῖο κίνημα) πού ἀρνοῦνται νά δοῦν τόν λεσβιασμό σάν ὅ,τι δῆποτε ἄλλο παρά μιὰ ἀτομική σεξουαλική ἐπιλογή. Ἡ ἀντίθεση ὀξύνεται ἀπό τό γεγονός πώς οί λεσβίες δέν βρῆκαν ποτέ συμπαράσταση μέσα στό γυναικεῖο κίνημα, καί δέν ἀναγνωρίστηκαν ποτέ σάν οἱ, πρωταρχικές δυνάμεις πού ἦσαν στή δημιουργία καί τή διατήρηση τοῦ φεμινιστικοῦ κινήματος. Ἡ κρίση αὐτή ἔχει ἐπέλθει σέ πολλές χῶρες τῆς Εὐρώπης, ὅχι μόνο τῇ Γαλλίᾳ, κι ἔχει ὀδηγήσει στήν ἱδρυση ριζοσπαστικῶν λεσβιακῶν ὁμάδων".

Στή Γαλλία, τό καινούργιο ριζοσπαστικό λεσβιακό κίνημα πρωτοέκανε τήν ἐμφάνισή του τό Μάρτιο τοῦ 1980, κατά τή πορεία τῆς Διεθνοῦς Μέρας τῆς Γυναίκας στό Παρίσι, καί μετὰ τόν Ἰούνη τοῦ 1980 σέ μιὰ λεσβιακή πορεία. Τό 1981, οἱ ριζοσπαστικές λεσβίες ἀρνήθηκαν νά λάβουν μέρος στίς ἐκδηλώσεις τῆς Δ.Ε.Γ., καί ἔκαναν ἑκκλήση στίς λεσβίες καί τίς φεμινίστριες νά παλέψουν ἐνάντια στό ἑτεροφυλόφιλο κατεστημένο καί τή πατριαρχία, παρά στή κυβέρνηση τοῦ Ζισκάρ. Ἀπό τότε τό Λεσβιακό Μέτωπο, πού ἀποτελεῖται ἀπό πολλές διαφορετικές ὁμάδες, ἔχει ὀργανώσει τρεῖς μεγάλες μαζώξεις καί βγάξει τό περιοδικό Mot à la bouche. Κύρια πολιτική θέση τῶν ριζοσπαστριῶν λεσβιῶν εἶναι πώς ὑπάρχει ἓνας ταξικός πόλεμος ἀνάμεσα στούς ἄνδρες καί τίς γυναῖκες, ἓνας πόλεμος πού ἔχει καμουφλαριστεῖ χρόνια τώρα σάν ὠρισμένα "εἰδικά γυναικεῖα προβλήματα" (ἀντισύλληψη, ἑκτρωση, βια-

σμός). Τά "προβλήματα" αὐτά ἔχουν δημιουργηθεῖ ἀπό τήν ἑτεροφυλοφιλία πού ἀποτελεῖ τόν πιό ἀποτελεσματικό τρόπο μέ τόν ὁποῖο οἱ ἄνδρες κρατᾶνε τίς γυναῖκες στή σκλαβιά. "Τό νά λέμε πώς οἱ λεσβίες εἶναι διαφορετικές, ἀκολουθοῦν ἓνα διαφορετικό τρόπο ζωῆς, εἶναι σάν νά προσπαθοῦμε νά ἐξηγήσουμε τήν ἀνωμαλία τοῦ λεσβιασμοῦ, παρά νά τόν θεωρήσουμε σάν μιὰ λογική ἐπιλογή βασισμένη στήν ἀρνηση τῆς γυναικεῖας καταπίεσης".

λεσβίες και ύγεία

Μιά μελέτη με θέμα τή σωματική υγεία των λεσβιών και τή σεξουαλική τους ικανοποίηση έβγαλε τά εξής ενδιαφέροντα συμπεράσματα:

Από τίσ 100 λεσβίες πού έξετάστηκαν μόνο οί 23 είχαν σεξουαλικά προβλήματα, ενώ 63 στίς ένατό έτεροφυλόφιλες παρουσίασαν προβλήματα.

Οί λεσβίες δέν είχαν κρούσματα έρπη, ή σύφυλης. Τό ποσοστό ένδομητρύωσης και κολπικών μολύνσεων ήταν πολύ χαμηλότερο των έτεροφυλόφιλων γυναικών, τό ίδιο και για πόνους περιόδου, και προεμμηνοροϊκό σύνδρομο.

Τό κύριο γυναικολογικό πρόβλημα πού άναφέρθηκε ήταν ή άντιμετώπιση τοῦ γυναικολόγου τους! Πάνω άπό 40% είχαν πώς ή περίθαλφή τους θά χειροτέρευε άν οί γιατροί τους μάθαιναν πώς ήταν λεσβίες.

Η Δρ. Σούζαν Τζόνσον, πού έκανε τή μελέτη για τό πολύ σεβαστό περιοδικό American Journal of Obstetrics & Gynecology, είχε πώς ή μελέτη τήν είχε έντυπωσιάσει και πώς θά συνέχιζε νά μελετά τό θέμα.

αὐτοάμυνα

Η Άμερικανίδα λοχίας Πέρθα Τζών Γουίλκερσον, 26 χρονών, πού είχε καταδικαστεί άπό τό Πλημμελειοδικείο σέ 15,5 μήνες φυλάκιση γιατί είχε τραυματίσει τόν Χ. Παπούλια μέ σουγιά τή νύχτα τής 1ης Νοεμβρίου 1981, άθωώθηκε άπό τό Τριμελές Έφετείο. Τό Έφετείο αποφάνθηκε ότι ή Γουίλκερσον έδρασε άμυνόμενη κατά τοῦ Παπούλια, όταν έκεῖνος πήγε νά τή βιάσει, χτυπώντας την μέ μιá σιδερόβεργα. Είναι ή πρώτη περίπτωση δικαιωμένης αὐτοάμυνας πού έχουμε άκούσει στήν Ελλάδα.

μιá μητέρα 11 ετών

Ένα ένδεκάχρονο κοριτσάκι στό Μίσιγκαν των ΗΠΑ είναι τό θυμα μιáς όλόκληρης σειράς πράξεων πατριαρχικής βίας, σωματικής και κρατικής μορφής.

Πρώτα, τό μικρό βιάστηκε επανειλημένα άπό τόν φίλο τής μάνας του.

Δεύτερον, όταν έμεινε έγγυος (γιατί βέβαια ό κύριος δέν πίστευε στήν άντισύλληψη), ένάς συντηρητικός δικαστής άπαγόρευε τήν έκτρωση, παρά τίσ άπεγνωσμένες προσπάθειες των κοινωνικών λειτουργών νά πείσουν τό δικαστήριο πώς τό κοριτσάκι ήταν πολύ μικρό για νά κάνει παιδί.

Τώρα, ή κορούλα της είναι 5 μηνών κι οί άρχές κατηγορούν τή μικρή μαμά για "άμέλεια" πρós τό μωρό, γιατί δέν τό προσέχει πολύ!.. "Αν πείσουν τό δικαστήριο πώς πράγματι ή μικρή παραμελεί τό μωρό της, τό δικαστήριο θά τίσ χωρίσει όριστικά και θά τίσ βάλει σέ ξεχωριστά ιδρύματα, πράγμα φυσικά πού θά χειροτερέψει τή κατάσταση, άφαιρώντας κάθε έλπίδα νά γιατρευτούν οί πληγές, και νά μεγαλώσουν τά κορίτσια άπό δώ και πέρα κάπως όμαλά.

Έτσι ένα μικρό κορίτσι όχι μόνο μαθαίνει άπό μωρό τήν άνδρική σωματική βία, όχι μόνο δέν τή βοηθάνε τά δικαστήρια, αλλά και τήν βγάζουν στό τέλος και κακή μητέρα. Άποτέλεσμα: δυό άκόμα γυναικες ζωές καταστρέφονται πρίν καλά καλά άρχίσουν νά ύπάρχουν.

μιá πεντάχρονη Λολίτα

Ο δικαστής Ράϋνεκε, στό Γουϊσκόνσιν των ΗΠΑ καταδίκασε τόν Ραλφ Σνόντγκρας μόνο σέ 3 μήνες φυλάκιση για τό βιασμό τής πεντάχρονης κόρης τής φιλενάδας του. Είπε ό σοφός δικαστής: "Ο Σνόντγκρας δέν φταίει έφ' όσον ή δεσποινίς φαίνεται νά έχει ... άχαλίνωτες σεξουαλικές όρέξεις". (!). Αυτό τό συμπέρανε άπό τό γεγονός πώς ή μικρή, ένα πρωί, πήδηξε στό κρεβάτι όπου ό Σνόντγκρας κοιμόταν γυμνός!

Βέβαια, ξέρουμε ότι οί δικαστές, ή άστυνομία, οί δικηγόροι, όλοι πιστεύουν πώς έμεις οί γυναίκες φταίμε πού μάς βιάζουν, πώς έμεις οί ίδιες προκαλούμε τούς άντρες μέ τή συμπεριφορά μας. Και πεντάχρονα μωρά, όμως; Έ, φτάνει πιά !...

πάει και τό νομοσχέδιο γιά τα ίσια δικαιώματα

Οί 'Αμερικανίδες φεμινίστριες χάσανε τή μάχη γιά τά ίσα δικαιώματα τους. Τό νομοσχέδιο πού έδω καί 10 χρόνια τώρα πολεμοῦσαν νά τό περάσουν στίς βουλές τῶν διαφόρων πολιτειῶν, έξέπνευσε στίς 30 'Ιούνη 1982. Θά μπορούσαμε μάλλον νά ποῦμε πώς δολοφονήθηκε από τή δεξιοφασιστική αντίδραση μέ έπικεφαλῆς τήν "Ηθική Πλειονότητα", καί μιá γυναίκα, τήν Φύλλις Σάφλυ, πού τό πολέμησαν μέ ζήλο καί πεῖσμα γιατί "έβαζε σέ κίνδυνο τή γυναικεία θηλυκότητα, τά πραγματικά κι έρεά δικαιώματα τῶν γυναικῶν!!!!"

'Αμέσως, ἡ 'Εθνική 'Οργάνωση Γυναικῶν ξανάβαλε μπρός τόν άγῶνα. Ένα καινούργιο νομοσχέδιο ξαναυποβλήθηκε στή Γερουσία, κι οί γυναῖκες εἶναι έτοιμες νά ξαναρχίσουν όλόκληρη τή διαδικασία φτοῦ κι από τήν άρχή.

ύποχρεωτική έκτρωση

Οί γυναῖκες τοῦ Τρίτου Κόσμου εἶναι θύματα μιáς συστηματικῆς καί ὑπουλης προσπάθειας πού άποβλέπει στόν όλόκληρωτικό έλεγχο τῆς γονιμότητάς τους Κατά συνέπεια, ὁ έλεγχος αὐτός έπιδιώκει τήν έξόντωση τῶν μαύρων φυλῶν πού κατά τόν Δρ. ντέ Μπίερ αὐξάνονται μέ "άνησυχτηκό" ρυθμό. Λέει ὁ Δρ. Ντέ Μπίερ: "Δέν εἶναι εύκολο νά μειώσει κανείς τόν ρυθμό τῶν γεννήσεων, έκτός κι ἂν ὑποβάλλει τίς γυναῖκες σέ ὑποχρεωτική έκτρωση καί στείρωση".

"Ενας τρόπος μέ τόν ὅποιο έλέγχεται ἡ γονιμότητα τῶν γυναικῶν σ' αὐτές τίς χώρες εἶναι ἡ άναγκαστική άντισύλληψη. Τό DEPO PROVERA, μιá άντισυλληπτική ένεση, δύνεται συστηματικά στίς μαῦρες γυναῖκες χωρῶς τή θέλησή τους.

"As σημειωθεί πώς τό άντισυλληπτικό αὐτό άπαγορεύτηκε στίς ΗΠΑ καί πολλές άλλες Εὐρωπαϊκές χώρες γιατί έχει τρομερά έπικίνδυνες παρενέργειες.

πῶς χάνουμε τή δουλειά μας

ΠΩΣ ΧΑΝΟΥΜΕ ΤΗ ΔΟΥΛΕΙΑ ΜΑΣ

Παντοῦ Λεσβίες άπολύονται από τή δουλειά τους.

'Η ΕΛΙΑΝ ΜΟΡΙΣΕΝΣ πρώην ὑποδιευθύντρια ένός σχολείου στό Βέλγιο, εἶναι μιá άπ' αὐτές τίς λεσβίες. "Εχασε τή δουλειά της 2 μέρες μετά τήν συμμετοχή της σ' ένα πρόγραμμα στή τηλεόραση, τό Δεκέμβριο τοῦ 1980.

'Η Τζούντη Γουίλλιαμς, βοηθός κοινωνική λειτουργός στήν Άγγλία, άπολύθηκε έπειτα από πέντε μήνες, παρόλο πού ἦταν περίφημη στή δουλειά της καί έπρόκειτο σύντομα νά πάρει προαγωγή.

'Η Τοος Βαν ντερ Χούρκ, καθηγήτρια σ' ένα κολλέγιο στήν 'Ολλανδία, έχασε τή θέση της μόλις μαθεύτηκε πώς ἦταν λεσβία.

Τό χειρότερο ὅμως εἶναι ν' άπολύεσαι από τήν ίδια τή διευθύντρια σου τή φεμινίστρια στή Σχολή Γυναικείων Σπουδῶν, γιατί ἦσουν άνοικτά λεσβία.

'Η Τζούντιθ Μπάρριγκτον δίδασκε στό Πανεπιστήμιο τῆς 'Ορεγκον τῶν ΗΠΑ. Τό πρόγραμμα γυναικείων σπουδῶν άρχισε εκεί πολύ ένωρίς, τό 1970. Πολλές φορές ἔγιναν προσπάθειες νά διωχθοῦν τά ριζοσπάστικά καί τά λεσβιακά στοιχεία, αλλά τό 1981 οί προσπάθειες αὐτές κορυφώθηκαν, κι ἡ Τζούντιθ έχασε τή δουλειά της. 'Η φεμινίστρια διευθύντρια τοῦ προγράμματος τή κατηγορήσε πώς ἦταν "σεπαρατίστρια", πράγμα πού δέν αλήθευε έφ' ὅσον ἡ Τζούντιθ δίδασκε μέ φροντίδα τόσο γυναῖκες ὅσο καί άντρες. Τούς δίδασκε ὅμως άνοικτά καί γιά τόν λεσβιασμό, κι αὐτό, κατά τήν διευθύντρια, ξεπερνοῦσε τά ὅρια τῆς ιδέας τῶν γυναικείων σπουδῶν, ἦταν πιά έπικίνδυνο καί προκλητικό. "Όταν ἡ Τζούντιθ τή ρώτησε τί άκριβῶς έννοοῦσε ὅταν έλεγε σεπαρατίστρια ἡ διευθύντρια τή κοίταξε μέ μῦσος καί τῆς εἶπε: "Ξέρεις τί έννοῶ: Λεσβία!".

άλλους. Για να γράψει το βιβλίο της, η Ντέιβις άντλησε από την παγκόσμια μυθολογία, την αρχαιολογία, την ανθρωπολογία, την ποίηση και τη λογοτεχνία. Το βιβλίο έχει ένα πλήθος σημειώσεων, κι η βιβλιογραφία του εντυπωσιάζει. Εκείνο όμως που συνεπαίρνει και εξαρσιώνει είναι τα άλματα της σκέψης της, έτσι όπως συνδέει αυτά

που έχει διαβάσει, δημιουργώντας πέρα απ' όλη τη σοφία των πηγών της μια επαναστατική άποψη της ιστορίας, μια εικόνα της γυναικείας ύπαρξης εντελώς διαφορετική από εκείνη που έχουμε διδαχτεί εντελώς θριαμβευτική, περήφανη κι ελπιδοφόρα. Τόσο που σου κόβεται η αναπνοή. Όπως επίσης σου κόβεται η αναπνοή όταν διαβάζεις τα χίλια παραδείγματα της βίας και των μαρτυριών που έχουμε υποστεί. Αξίζει να διαβάσουμε όλες αυτό το βιβλίο μόνο και μόνο για να δούμε πώς μάς φέρθηκε η μεταγενέστερη πατριαρχική ιστορία, και, αντλώντας θάρρος από την οργή μας, να προχωρήσουμε προς τη "μητριαρχική αντεπανάσταση".

Όχι δέν έφτασε να διαβάσει η Ντέιβις, τό διάβασε η Αγγέλα Βερυκοκάκη-Άρτεμη όταν έπιασε να μεταφράσει τό βιβλίο στα ελληνικά. Η μετάφρασή της είναι όχι μόνο

άψογη, γεμάτη έμπνευση και ζωντάνεια. Είναι επίσης πλουτισμένη με τις δικές της σημειώσεις, γνώσεις που άντλησε η ίδια από τό τεράστιο διάβασμα που έκανε για να μεταφράσει τό βιβλίο. Σάν Ελληνίδα, είχε τη δυνατότητα να διαβάσει αρχαίους συγγραφείς στο πρωτότυπο, και επίσης σημερινές πολύ σεβαστές μορφές της Ελληνικής πνευματικής ζωής, σάν τόν Π. Λεκατσά και τόν Θ. Φωτιάδη, που έχουν γράψει εκτενέστατα πάνω στο θέμα της μητριαρχίας. Ο Φωτιάδης αναφέρεται να προτιμά τόν ορο "γυναικοκρατία", εφ' όσον "μητριαρχία" βασικά σημαίνει η κυριαρχία των μητέρων, ενώ "η πολύχρονη εκείνη περίοδος ... είχε επικρατούσα μορφή όχι απλά τη Μητέρα, αλλά τη Γυναίκα σ' όλες τις εμφανίσεις της..."

Τόσο τό βιβλίο όσο κι η μετάφραση είναι ένα έργο έμπνευσης, αγάπης και πίστης. Πηγή του είναι η πεποίθηση πώς πρέπει να μάθουμε τις αρχές μας, γιατί, όπως είπε κι ο Μπαχόφεν, "πώς μπορούμε να καταλάβουμε τό τέλος άν η αρχή παραμένει μυστήριο;"

Η μετάφραση του Πρώτου Φύλου είναι τό πρώτο βιβλίο της φεμινιστικής σειράς που άρχισε να εκδίδεται από τόν οίκο Νεα Σύνορα. Ακολουθούν τό Γέννημα Γυναίκας της Αντριεν Ρίτς, και άλλα.

